

חברי הדירקטוריון

זאב גוטמן
יו"ר הדירקטוריון

זלמן שובל

שמואל אשל

משה באואר

עובד בן עוזר

שלום-יוסף הוכמן

פנחס וולובלסקי

אפרת טולקובסקי

יונתן עירוני

גדעון שובל

**עיצוב: סטודיו 'שחר שושנה' מקבוצת 'סקורפיו' 88'
נדפס בדפוס העיר העתיקה, ירושלים.**

דוחות כספיים מאוחדים ביניים

ליום 30 בספטמבר 2011

תוכן העניינים

5	דוח הדירקטוריון
52	סקירת ההנהלה
68	הצהרת (certification) המנהל הכללי
69	הצהרת (certification) החשבונאי הראשי
71	דוח סקירה של רואי החשבון
	תמצית הדוחות הכספיים המאוחדים ביניים (לא מבוקרים)
72	מאזן
73	דוחות רווח והפסד
74	דוחות על השינויים בהון העצמי
76	דוחות על תזרימי המזומנים
79	ביאורים לדוחות הכספיים

דוח הדירקטוריון ליום 30 בספטמבר 2011

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 29 בנובמבר 2011 הוחלט לאשר ולפרסם את הדוחות הכספיים המאוחדים של בנק ירושלים בע"מ (להלן: "הבנק" או "בנק ירושלים") והחברות הבנות שלו לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011 (להלן: "התקופה הנסקרת"). הדוחות ערוכים על פי הנחיות המפקח על הבנקים, והנתונים מבוססים בסכומים מדווחים.

❖ מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוח הדירקטוריון, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות מהווה מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968.

תוצאות הבנק בפועל, עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו, במידה ונכללו, במסגרת המידע צופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה מאירועים כלכליים חריגים כגון שינויים קיצוניים בשיעורי הריבית, פיחות/תיסוף המטבע והאינפלציה וכן אירועים מדיניים/ביטחוניים בלתי צפויים אשר יכולים לשנות את התנהגות הציבור הן מההיבט של היקף לקיחת האשראי, פירעונו המוקדם, מיחזורו או קשיים בפירעונו השוטף בכל מגזרי הפעילות של הבנק והן מההיבט של יכולת גיוס המקורות. כמו כן, שינויים ברגולציה או בהוראות חקיקה, הוראות גורמי פיקוח והתנהגות מתחרים עשויים להשפיע על פעילות הבנק.

מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "להערכת הבנק", "בכוונת הבנק", "צפוי", "עשוי", "עלול", "הערכה" - וביטויים דומים להם.

ביטויים צופי פני עתיד אלו, כרוכים בסיכונים ובחוסר וודאות משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים אשר כוללים בין היתר:

- מיזוגים ורכישות במערכת הבנקאית והשפעתם על מבנה התחרות בענף.
- השפעת שינויים בהוראות רגולטוריות על טעמי הלקוחות ולא על היקף הפעילות במערכת הבנקאית ומבנה התחרות בה ולא על רווחיות הבנק.
- יכולת התממשות של תוכניות הבנק על פי היעדים שנקבעו בהתאם לאסטרטגיה שלו.
- תגובות לא חזויות של גורמים נוספים (לקוחות, מתחרים ועוד) הפועלים בסביבה העסקית של הבנק.
- התממשות בעתיד של תחזיות ענפיות ושל תחזיות מאקרו-כלכליות בהתאם להערכות מוקדמות של הבנק.
- תוצאות אפשריות של הליכים משפטיים.
- שינוי בטעמי הצרכנים ולא בהתנהגותם.

המידע המוצג להלן נסמך, בין היתר על הערכות מקצועיות של הבנק, על תחזיות מאקרו כלכליות של חזאים בדבר מצב המשק והסביבה העסקית, על פרסומים והערכות של גורמים בענף ועל ניתוחים סטטיסטיים שעורך הבנק לגבי התנהגות לקוחותיו.

פעילות התאגיד הבנקאי ותיאור התפתחות עסקיו

הבנק

בנק ירושלים נוסד בשנת 1963 כחברה ציבורית, כהגדרתה על פי פקודת החברות נוסח חדש התשמ"ג - 1983, בשם בנק ירושלים לפיתוח ולמשכנתאות בע"מ. בשנת 1992 הנפיק הבנק לראשונה מניות לציבור והפך בכך לחברה שמניותיה נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל אביב. בשנת 1996 שונה שם הבנק לשמו הנוכחי, בנק ירושלים בע"מ.

הבנק פועל כבנק מסחרי משנת 1998 והוא נשען על בסיס לקוחות רחב של משקי בית - תושבי ישראל ותושבי חוץ - ופועל בתחומי המשכנתאות, אשראי צרכני, החסכונות והפיקדונות, מימון בניה למגורים, מימון אשראי לרכישת רכב, אשראי מסחרי אחר ופעילות בשוק ההון. הבנק פועל כיום באמצעות 16 סניפים, הפזורים ברחבי הארץ.

התוכנית האסטרטגית

הבנק נמצא בתהליך גיבוש התוכנית האסטרטגית, שעיקרה הרחבת בסיס הלקוחות הקמעונאים של הבנק, כניסה לתחומי פעילויות קמעונאים נוספים, הרחבת הפריסה הארצית של סניפי הבנק וגידול ברווחיות הכוללת של הבנק וזאת תוך שמירה על רמת סיכון נאותה.

במסגרת גיבוש התוכנית ויישום שלב א' שלה, הגדיל הבנק את הוצאותיו ובפרט את הוצאות המיחשוב, היעוץ והשכר.

במקביל, בתקופה הנסקרת הבנק שיפר את ריווחיותו מפעילות הליבה הבנקאית וזאת על ידי הגדלת מרווחי האשראי בתחום המשכנתאות. הגידול במרווחי האשראי הינו פועל יוצא של מודל חיתום חדשני, הבוחן את התשואה להון בכל עסקה.

בנוסף, נכנס הבנק לתחום האשראי הצרכני, דבר שתרם לגידול משמעותי במרווח האשראי הכולל ובהכנסות ממרווח. סה"כ בתקופה הנסקרת גדלו ההכנסות ממרווח מפעילות ליבה מ- 68.4 מיליוני ש"ח ל- 94.8 מיליוני ש"ח, גידול של 39%. כמו כן סך הכנסות הבנק מפעילות הליבה העסקית (הכנסות מימוניות ותפעוליות) גדלו מ- 153.5 מיליוני ש"ח ל- 183.8 מיליוני ש"ח, גידול של 20% בדומה למתווה תוכנית העבודה העסקית.

מנגד, כתוצאה מאירועים בסביבת המאקרו של הבנק נוצרו הפסדים בתיק הנוסטרו של הבנק וזאת לעומת רווחים חריגים בתקופה המקבילה אשתקד. יציין כי הגידול החד בהכנסה מפעילות הליבה הבנקאית הינו בעל מאפיינים מתמשכים ואילו הקיטון בהכנסות מתיק הנוסטרו של הבנק אינו בהכרח בעלי מאפיינים מתמשכים.

תוכניות והערכות הבנק המפורטות לעיל הינן בבחינת מידע צופה פני עתיד, והוא מבוסס על הנחות ועל תחזיות שונות שהיו בפני דירקטוריון הבנק. מידע זה יכול שלא יתממש בשל שינויים העשויים לחול בגורמים שונים שאינם בשליטת הבנק בלבד. הגורמים המשפיעים כוללים תחזיות והערכות לגבי התפתחויות כלכליות בארץ ובעולם, ובמיוחד לגבי המצב הכלכלי במשק, כולל השפעת תנאי מקרו כלכליים וגיאוגרפיים ושינויים בשוקי ההון, וכן גורמים שונים נוספים שמשפיעים על החשיפה לסיכונים: העדפות הציבור, חקיקה, הוראות גורמי פיקוח ואחרים, היבטים הקשורים בתדמית הבנק, התפתחויות טכנולוגיות ונושאי כח אדם.

התפתחויות בסעיפי רווח והפסד

הרווח הנקי בתשעת החודשים הראשונים של 2011 הסתכם ב- 37.1 מיליוני ש"ח, לעומת 28.0 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - גידול של כ- 33%, תשואת הרווח הנקי על ההון העצמי הממוצע הייתה 8.0% לעומת 6% בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר הגידול ברווח נובע מרווח מפעולות בלתי רגילות בסך של 20.9

מיליוני ש"ח בגין מכירת מבנה ההנהלה בירושלים.

הרווח הנקי מפעולות רגילות בתשעת החודשים הראשונים של 2011 הסתכם ב- 16.2 מיליוני ש"ח, לעומת 28 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - קיטון של כ- 42%, תשואת הרווח הנקי מפעולות רגילות על ההון העצמי הממוצע הייתה 3.5%. עיקר הקיטון ברווחיות נובע מקיטון ברווחי הנוסטרובסך של כ- 22.4 מיליוני ש"ח, מגידול של כ- 18.1 מיליוני ש"ח בהוצאות התפעוליות (לפרוט ראה להלן) ומקיטון בסך של כ- 6.9 מיליוני ש"ח בהכנסות התפעוליות והאחרות. מנגד חל גידול משמעותי של כ- 26.4 מיליוני ש"ח ברווחי המימון מפעילות ליבה בנקאית.

הרווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי בתשעת החודשים הראשונים של 2011 הסתכם ב- 137.2 מיליוני ש"ח, לעומת 124.4 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - גידול של כ- 10%.

עיקר הגידול נובע מגידול בהכנסות ממרווח והון פיננסי בסך 35.6 מיליוני ש"ח. שקוזזו על ידי קיטון ברווחי הנוסטרובסך 22.4 מיליוני ש"ח. עם זאת ברבעון השלישי פעילות הנוסטרובס היתה חיובית והניבה רווח של כ- 3.5 מיליוני ש"ח.

הגידול בהכנסות ממרווח מקורו בשיפור במרווח ביצועי המשכנתאות, בגידול בביצועי אשראי צרכני בעלי מרווח גבוה יחסית ובעליה בסביבת הריבית.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי בתשעת החודשים הראשונים של 2011 הסתכמו ב- 6.5 מיליוני ש"ח, לעומת 1.4 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר הגידול נובע מיישום הוראות חדשות בנושא חובות פגומים שנכנסו לתוקפן בתחילת השנה ומעדכון של שיעור ההפרשה הקבוצתית בגין אשראי צרכני ברבעון השלישי (לפרטים ראה ביאור מדיניות חשבונאית וביאור מספר 3 בדוח הכספי).

ההכנסות התפעוליות והאחרות בתשעת החודשים הראשונים של 2011 הסתכמו ב- 57.2 מיליוני ש"ח, לעומת 64.1 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - קיטון של כ- 11%. עיקר הקיטון נובע מירידה בהכנסות מפעולות בני"ע (בבנק ובחברה בת) וזאת על רקע חולשה כללית במחזורי הפעילות בשוק ההון בתקופה זו.

ההוצאות התפעוליות והאחרות בתשעת החודשים הראשונים של 2011 הסתכמו ב- 163.5 מיליוני ש"ח, לעומת 145.4 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - גידול של כ- 12%. עיקר הגידול נובע מגידול בהוצאות שכר, אחזקת בניינים וציוד, הוצאות מחשוב והוצאות יעוץ. הגידול בהוצאות הינו על רקע גיבוש התוכנית האסטרטגית של הבנק שהשפיע על גידול במצבת העובדים וגידול בהוצאות יעוץ ומחשוב. בנוסף, בתקופה הנסקרת עבר מטה הבנק מנכס בבעלות לנכס בשכירות דבר שגרם להגדלת הוצאות אחזקת בניינים וציוד.

הוצאות השכר בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 הסתכמו בכ- 96.6 מיליוני ש"ח לעומת 89.8 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההתפתחויות בסעיפי המאזן

סך כל המאזן ליום 30 בספטמבר 2011 הסתכם ב- 11,769 מיליוני ש"ח, לעומת 10,126 מיליוני ש"ח בתום שנת 2010 - גידול של כ- 16%. הגידול נובע מגידול ביתרת המזומנים ופיקדונות בבנקים וכן ביתרות האשראי לציבור, כפי שיפורט להלן.

יתרת המזומנים והפיקדונות בבנקים ליום 30 בספטמבר 2011 הסתכמה ב- 1,273 מיליוני ש"ח, לעומת 652 מיליוני ש"ח בתום שנת 2010 - גידול של כ- 95%. עיקר הגידול נובע מפיקדון ג'מבו שגייס הבנק ממשקיע מוסדי בסך של כ- 1,016 מיליוני ש"ח. לאחר תאריך המאזן נפרע פיקדון זה.

יתרת ניירות הערך ליום 30 בספטמבר 2011 הסתכמה ב- 1,557 מיליוני ש"ח, לעומת 1,315 מיליוני ש"ח בתום שנת 2010 - גידול של כ- 18%.

להלן הרכב ניירות הערך:

יתרות ליום		
31 בדצמבר 2010	30 בספטמבר 2011	
מיליוני ש"ח		
1,187	1,378	אגרות חוב ממשלתיות ישראליות
89	117	אגרות חוב בנקאיות ישראליות
39	62	אגרות חוב קונצרניות ואחרות ישראליות
1,315	1,557	סה"כ ניירות ערך

יתרת מזומנים ופיקדונות בבנקים וניירות ערך הסתכמה ביום 30 בספטמבר 2011 ב- 2,830 מיליוני ש"ח, לעומת 1,967 מיליוני ש"ח בתום שנת 2010 - גידול של כ- 44%.

עיקר הגידול נובע מפיקדון ג'מבו שגייס הבנק ממשקיע מוסדי בסך של כ- 1,016 מיליוני ש"ח.

יתרת האשראי לציבור הסתכמה ביום 30 בספטמבר 2011 ב- 8,799 מיליוני ש"ח, לעומת 8,037 מיליוני ש"ח בתום שנת 2010 - גידול של כ- 9%. הגידול נובע מגידול בתיק האשראי לדיר, גידול באשראי צרכני וכן ביתרות האשראי באגף העסקי.

להלן טבלת נתוני ביצועי אשראי לדיר, לאשראי צרכני ולרכב:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר			
	2010	2011	
שינוי באחוזים	מיליוני ש"ח		
- 21%	1,399	1,101	ביצועי אשראי לדירור
- 59%	168	69	מיחזור הלוואות לדירור
- 25%	1,567	1,170	סה"כ אשראי לדירור (כולל מיחזורים)
	-	292	ביצועי אשראי צרכני
-49%	280	143	ביצועי אשראי לרכב
- 13%	1,847	1,605	סה"כ אשראי לדירור (כולל מיחזורים), צרכני ורכב

בתקופה הנסקרת הבנק שינה את תמהיל ביצועי האשראי כפי שניתן לראות בטבלה לעיל וזאת מתוך מטרה לשפר את מרווחי האשראי ולהתאימם לרמת הסיכון הקיימת בכל אחד מהמוצרים.

הקיטון בביצועי אשראי לרכב נובע מקיטון במתן אשראי לשוק רכב יד ראשונה ומנגד גידול במתן אשראי בשוק רכב יד שנייה.

יתרת הלוואות מפיקדונות לפי מידת גביה (הלוואות לזכאים מכספי ממשלה) הסתכמה ביום 30 בספטמבר 2011 ב- 2,394 מיליוני ש"ח, לעומת 2,617 מיליוני ש"ח בתום שנת 2010 - קיטון של כ- 9%. עיקר הקיטון נובע מצמצום בהיקף ביצועי הלוואות לזכאים במשק בכלל ומסביבת ריבית נמוכה אשר גרמה לחוסר כדאיות כלכלית בניצול הלוואות אלה.

יתרת פיקדונות הציבור הסתכמה ביום 30 בספטמבר 2011 ב- 9,195 מיליוני ש"ח, לעומת 7,408 מיליוני ש"ח בתום שנת 2010 - גידול של כ- 24%. עיקר הגידול נובע מפיקדון ג'מבו שהפקיד משקיע מוסדי מגיוס במגזר משקי הבית.

יתרת תעודות התחייבות וכתבי התחייבות נדחים הסתכמה ביום 30 בספטמבר 2011 ב- 1,753 מיליוני ש"ח (מזה - יתרת כתבי התחייבות נדחים בסך של 546 מיליוני ש"ח) לעומת 1,921 מיליוני ש"ח בתום שנת 2010 (מזה - יתרת כתבי התחייבות נדחים בסך של 450 מיליוני ש"ח). ביום 4 במאי 2011 הנפיק הבנק באמצעות חברה בת כתבי התחייבויות נדחים בסכום כולל של 100 מיליוני ש"ח.

סה"כ יתרת פיקדונות הציבור, תעודות התחייבות וכתבי התחייבות נדחים הסתכמו ביום 30 בספטמבר 2011 ב- 10,948 מיליוני ש"ח לעומת 9,329 מיליוני ש"ח בתום שנת 2010, גידול של כ- 17%.

אירועים מהותיים בתקופת הדוח

ביום 27 בפברואר 2011 אישר דירקטוריון הבנק את השלב הראשון במתווה התוכנית האסטרטגית הרב שנתית של הבנק שעיקרה צמיחה קמעונאית נרחבת והגדלה של בסיס הלקוחות וסל המוצרים והשירותים למשקי הבית. במסגרת התוכנית אישר הבנק תוכנית מחשוב אשר תתפרס על פני שלוש שנים בהיקף של עשרות מיליוני ש"ח.

ביום 27 בפברואר 2011 החליט דירקטוריון הבנק לאמץ תוכנית אופציות להקצאת יחידות אופציות לחברה בבעלות מנכ"ל הבנק כחלק מתנאי העסקתו. ביום 30 במרץ 2011 אישר המנהל הכללי של הבורסה רישום למסחר של 2,445,530 מניות שתנבענה ממימוש אופציות (סדרה A - לא רשומות) וכן 1,410,355 מניות שתנבענה ממימוש אופציות (סדרה B - לא רשומות) שתוקצנה למנכ"ל הבנק. המניות שתנבענה ממימוש האופציות מהוות כ- 4.7% מהון החברה, בדילול מלא.

ביום 31 במרץ 2011 הוחלט על תשלום דיבידנד לבעלי מניות הבנק בסך 25 מיליוני ש"ח. המועד הקובע הינו 12 באפריל 2011, התשלום בוצע ביום 27 באפריל 2011. כמו כן במסגרת אישור השלב הראשון במתווה התוכנית האסטרטגית מיום 27 בפברואר 2011 הוחלט על המשך חלוקת דיבידנדים שנתית בטווח של 40%-25% מהרווח הנקי בשנים הבאות.

ביום 7 באפריל 2011 עברו משרדי מטה הבנק מירושלים לקריית שדה התעופה.

ביום 14 באפריל 2011 חתמה חברת תומר ירושלים בע"מ (חברה בת בבעלות ובשליטה מלאה של הבנק להלן: "תומר"), על הסכם למכירת מבנה הנהלת הבנק ברחוב הרברט סמואל 2 בירושלים בתמורה לסך של כ- 35 מיליוני ש"ח בתוספת מע"מ. הרווח בגין מכירת המבנה הינו 20.9 מיליוני ש"ח (הרווח עודכן ברבעון השלישי בגין קבלת שומות מס סופיות).

לדוח זה מצורפת הערכת שמאי מיום 4 בינואר 2011 המעריכה את שווי הנכס הנמכר ב-35 מיליוני ש"ח. להערכת הבנק לא חל שינוי מהותי בשווי הנכס ממועד עריכת השומה ועד למועד המכירה וזאת למרות שחלפו מעל 90 ימים בין מועדים אלו.

לפרטים נוספים ראה דו"חות מידיים שפורסמו במערכת המגנ"א בדבר אישור והשלמת מכירת בניין משרדי ההנהלה של הבנק ביום 17 באפריל 2011 וביום 30 ביוני 2011. מספרי אסמכתא 124077-01-2011 ו-197571-01-2011.

ביום 4 במאי 2011, הנפיקה חברת "ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ" (חברה בת של הבנק) על פי דוח הצעת מדף מיום 1 במאי 2011, שפורסם על פי תשקיף מדף מיום 17 ביוני 2009, אגרות חוב (סדרה יד') בע"ג. כולל של 100 מיליוני ש"ח בתמורה ל- 100 מיליוני ש"ח.

ביום 30 באוגוסט 2011, פרסמה חברת "ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ" (חברה בת של הבנק) תשקיף מדף

להנפקת אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים.

ביום 30 במאי 2011 פירסם הבנק דיווח מיידי בדבר הזמנה לדירקטוריון בנק דקסיה ישראל בע"מ (להלן: "בנק דקסיה") לכניסה למשא ומתן לרכישת מלוא מניות בנק דקסיה על- ידי הבנק. לפרטים ראה דיווח מיידי מיום 30 במאי 2011, מספר אסמכתא 167346-01-2011.

ביום 31 באוגוסט פירסם הבנק דיווח מיידי בעיקבות דיווח מיידי של בנק דקסיה בדבר אי היענות דירקטוריון בנק דקסיה להיענות לפניית הבנק. אסמכתא 259083-01-2011.

ביום 11 בספטמבר 2011 פירסם הבנק דיווח מיידי בדבר פניית הבנק לבנק דקסיה בעיקבות הדיווח המיידי שפירסם בנק דקסיה על ההחלטה לדחות את הצעת הבנק. אסמכתא 270219-01-2011.

ביום 14 ביולי 2011 החלה בארץ סדרת הפגנות ופעולות מחאה אשר נושאן המרכזי הינו העלייה המתמשכת ביוקר המחיה בכלל והעליה במחירי הדירות בארץ בפרט. בעקבות המחאה הממשלה הודיעה על הקמת ועדה לבחינת יוקר המחיה בארץ ובכלל זה בחינת מצוקת הדיוור. בשלב זה לא ניתן להעריך אם ואיך תהיה השפעה על השוק בכלל ועל הבנק בפרט.

ביום 22 ביוני 2011 פרסם הבנק דיווח מיידי בדבר הכוונה למנות את מר זאב גוטמן לדירקטור ויו"ר דירקטוריון הבנק. זאת לאחר הודעתו של מר יונתן עירוני אשר כיהן כיו"ר דירקטוריון על רצונו לפרוש מתפקידו לאחר כ-6 שנות כהונה. לאחר תאריך המאזן מיום 18 באוקטובר 2011 מכהן מר זאב גוטמן כדירקטור בבנק וביום 27 באוקטובר מונה מר זאב גוטמן לתפקיד יו"ר הדירקטוריון. מר עירוני ממשיך לכהן כדירקטור בבנק.

אירועים לאחר תאריך המאזן

ביום 27 באוקטובר 2011 אישר עקרונית הבנק הענקת יחידות אופציות פאנטום למנהלים בכירים בבנק. היחידות תלויות בביצועי מניית הבנק. טרם נקבע מועד ואופן הקצאת היחידות.

הבנק מעריך כי נכון למועד הנ"ל שווין הכלכלי של האופציות המחושב לפי מודל הערכת שווי מקובל הינו כ- 0.8 מיליוני ש"ח.

בחודש אוקטובר 2011 אישרה ממשלת ישראל את פרק המסים הכלול בהמלצות הוועדה לשינוי סדר היום החברתי-כלכלי בראשותו של פרופ' מנואל טרכטנברג ובתחילת חודש נובמבר 2011 פורסם תזכיר חוק בנדון לשינוי חברתי כלכלי (תיקוני חקיקה) (מסים), התשע"ב-2011 (להלן ביחד - "ההמלצות"). בהתאם להמלצות תבטל ההפחתה ההדרגתית בשיעור מס חברות כפי שנקבעה בחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התוכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009, שיעור מס חברות יעלה החל משנת 2012 ויעמוד על 25% ושיעור מע"מ יוותר על כנו בשיעור 16% ולא יופחת לשיעור של 15.5% משנת 2013.

להלן שיעורי המס הסטטוטוריים אשר יחולו על חברות ומוסדות כספיים, בהתאם להמלצות:

שנה	שעור מס חברות	שעור מס רווח	שעור מס כולל במוסדות כספיים
		באחוזים	
2011	24	16.0	34.48
2012 ואילך	25	16.0	35.34

למועד פרסום הדוחות הכספיים טרם הושלם הליך החקיקה ולפיכך ההמלצות אינן סופיות. יתרות המסים הנדחים הנכללות בדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר, 2011 מחושבות לפי שיעורי המס שבתוקף לתאריך הדוחות הכספיים ואינן מביאות בחשבון את ההשפעות העשויות לנבוע מההמלצות. ההשפעות האמורות תיכללנה בדוחות הכספיים שיטייחסו למועד שבו חקיקת החוק תושלם למעשה.

נתונים עיקריים מתוך הדוחות הכספיים

נתונים עיקריים מתוך הדוחות הכספיים של הבנק ופרטים אחרים שפורסמו בדוח הדירקטוריון מצורפים בנספח לדוח הדירקטוריון.

■ השקעות בהון התאגיד הבנקאי ועסקאות במניותיו

ההון העצמי

ההון העצמי של הבנק ליום 30 בספטמבר 2011 הסתכם ב- 631 מיליוני ש"ח, לעומת 633 מיליוני ש"ח בתום שנת 2010.

בתקופה הנסקרת חלו מספר שינויים בהון העצמי. מצד אחד, חל גידול בסך 36.8 מיליוני ש"ח הנובע מרווחי הבנק בתשעת החודשים הראשונים של השנה וגידול בסך 2.9 מיליוני ש"ח הנובע מהנפקת אופציות למנכ"ל הבנק.

מאידך, חל קיטון הנובע בעיקרו מחלוקת דיבידנד בסך 25 מיליוני ש"ח, מהתאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן בסך של 7.1 מיליוני ש"ח, מההשפעה המצטברת בגין הפרשה להפסדי אשראי בסך 5.1 מיליוני ש"ח, ומההשפעה המצטברת של הפרשה נוספת לדיור בשיעור של 0.75% עבור הלוואות בעלות LTV מעל 60% לשנת 2009 ולמחצית הראשונה של שנת 2010 בסך 4.4 מיליוני ש"ח בעקבות ההוראות החדשות של חובות פגומים (ראה ביאור מדיניות חשבונאית בדוח הכספי).

הבנק בוחן מעת לעת את צרכי ההון שלו ומגייס באופן שוטף פיקדונות נדחים בהתאם לצרכיו. התוכנית העסקית של הבנק מביאה בחשבון גיוס אפשרי של פיקדונות נדחים לצורך פעילותו השוטפת. ביום 4 במאי 2011 הנפיק הבנק באמצעות חברה בת כתבי התחייבויות נדחים בסכום כולל של 100 מיליוני ש"ח.

יתרת תעודות ההתחייבות וכתבי התחייבויות נדחים שגויסו ממשקי בית ומלקוחות מוסדיים, הנכללת בהון לצורך חישוב יחס ההון לרכיבי הסיכון, הסתכמה ב- 30 בספטמבר 2011 ב-315 מיליוני ש"ח, לעומת 271 מיליוני ש"ח בתום שנת 2010.

להלן מידע לגבי ירידת הערך של אגרות חוב זמינות למכירה (ממשלתיות, בנקאיות וקונצרניות) שנרשמה לקרן ההונית בחלוקה לטווחים של משך הזמן ושיעור הירידה:

סכום ירידת ערך (במיליוני ש"ח)						
שיעור ירידת ערך לתאריך הדוח הכספי	משך הזמן בו השווי ההוגן של הנכס היה נמוך מעלותו					
	סה"כ ירידת ערך ליום	עד 6 חודשים	9-6 חודשים	12-9 חודשים	מעל 12 חודשים	סה"כ ירידת ערך ליום
עד 20%	4.3	0.1	-	16.2	20.6	31 בדצמבר 2010
20%-40%	1.7	-	-	3.9	5.6	30 בספטמבר 2011
מעל 40%	-	-	-	-	-	-
	6.0	0.1	-	20.1	26.2	15.1

■ התפתחויות עיקריות

כללי

במהלך הרבעון השלישי של 2011 הפעילות הכלכלית בישראל המשיכה להתרחב, אך בקצב נמוך יותר מאשר ברבעונים הקודמים. התמתנות של הפעילות הכלכלית החלה על רקע משברי חוב באירופה, חוסר היציבות הגיאופוליטית באזור והשלכות המחאה החברתית בישראל.

התרחבות הפעילות ממשיכה להתבטא בשוק העבודה - אחוז הבלתי מועסקים מתוך כוח העבודה האזרחי ירד באוגוסט 2011 והגיע ל- 5.6% - שיעור מהנמוכים בעשורים אחרונים. התעסוקה התרחבה בעיקר במרבית ענפי המגזר העסקי תוך עליה ניכרת של מספר מועסקים במשרה חלקית.

המדד המשולב עלה ברבעון השלישי של 2011 בקצב שנתי של 3% לעומת 3.5% ברבעון השני. על פי ההערכות של בנק ישראל, צמיחת התוצר ב-2011 תגיע ל-4.7 אחוזים.

בשווקים הפיננסיים בעולם המשיכה הטלטלה על רקע התפשטות משבר החוב למדינות חשובות בגוש האירו, ובראשן איטליה ומהמשבר הפיסקלי בארה"ב.

לאחרונה התגבשה בגוש האירו הסכמה על תכנית סיוע כוללת למשבר החובות שכוללת הגדלת קרן החילוץ לסכום של טריליון אירו, מחיקה של 50% מחובות בגין אג"ח של יוון ובמקביל הזרמה של הון נוסף לבנקים שייפגעו וצעדים להקטנת הגרעונות במדינות כמו איטליה, ספרד ואחרות.

נתוני מקרו שהתפרסמו לאחרונה באירופה ובארה"ב היו ברובם חלשים והצביעו על האטה כלכלית. כמו כן הבנק הפדרלי בארה"ב פרסם לאחרונה תחזיות לצמיחה נמוכה.

למרות האינדיקטורים החלשים, האינפלציה בעולם נותרה גבוהה, ומובלת על ידי העליה החדה של מחירי הסחורות והאנרגיה.

בתאריך 5 לאוגוסט 2011 הורידה סוכנות דירוג האשראי הבינלאומית S&P את דירוג האשראי של ארה"ב מהרמה הגבוהה ביותר AAA לרמה AA+ לראשונה בהיסטוריה. הורדת הדירוג בוצעה בשל הערכת הסוכנות כי ממשלת ארה"ב לא תוכל לייצב את הגרעון הגדל בטווח הבינוני. כמו כן, ממשיכה S&P לשמור על תחזית דירוג "שליט" לארה"ב, מה שמשאיר את הדלת פתוחה להורדות דירוג נוספות בעתיד. הורדת הדירוג גרמה לירידות חדות בבורסות העולם ובישראל בפרט.

הורדת הדירוג עשויה להשפיע על פעילות שוק ההון של הבנק ועל רווחי הנוסטרו שלו. נכון למועד פרסום הדוח לא חל שינוי מהותי ביתרת קרן ההון השליט של הבנק. כמו כן יציין כי תיק הנוסטרו של הבנק אינו חשוף לניירות ערך זרים ואף אינו חשוף להשקעה בחברות אחזקה בארץ, בין באגרות חוב ובין במניות.

כמו כן, מאחר ואין הבנק עוסק בפעילותו הבנקאית במימון קבוצות האחזקה הגדולות במשק, הבנק לא צופה שהרעה, אם תהיה, בפעילותן של קבוצות האחזקה תשפיע במישרין על תוצאותיו העסקיות.

האמור בפסקאות אלו הינו בגדר "מידע צופה פני עתיד" אשר יכול שלא להתממש כתוצאה משינוי במגמות השווקים בארץ ובעולם, משינויים נוספים בדירוגי האשראי על ידי חברות הדירוג ומשינויים נוספים כדוגמת שינויי חקיקה ו/או שינויים בהוראות פיקוח ואחרים.

אינפלציה ושער חליפין

מדד המחירים לצרכן ירד ב- 0.2% בחודש ספטמבר והיה נמוך מהצפייות כאשר הסעיפים העיקריים שהשפיעו על הירידה היו בסעיפי המזון, הפירות והירקות, בין היתר על רקע המחאה החברתית.

מדד המחירים לצרכן עלה בשניים עשר החודשים האחרונים ב-2.9% בתוך טווח יעד המחירים של בנק ישראל.

הציפיות לאינפלציה לשנים עשר החודשים הבאים שנגזרות משוק ההון עומדות על כ-1.8%, נמוכות מהציפיות בחודשים קודמים כאשר הרקע לירידה ככל הנראה המשך הציפיות להאטה בצמיחה בעולם ובארץ וגם תהליך של הפחתת המחירים בהשפעת המחאה החברתית. במקביל נמשכה הירידה של הציפיות לריבית בנק ישראל והיא צפויה לעמוד בעוד שנה על 2.7%.

מדד המחירים לצרכן נותר ללא שינוי ברבעון השלישי של 2011, המדד ללא ירקות ופירות עלה ב-0.2%, המדד ללא דיור ירד ב-0.9% והמדד ללא אנרגיה עלה ב-0.8%. במהלך הרבעון השלישי של 2011 עלה שער הדולר ב-8.7%, ושער האירו ירד ב-2.0%.

המדיניות הפיסקלית והמוניטארית

במהלך הרבעון השלישי של 2011 ריבית בנק ישראל נשארה ללא שינוי בשיעור של 3.25%. הריבית לחודש אוקטובר 2011 ירדה ב-0.25% לשיעור של 3%.

מאז תחילת השנה עד ספטמבר 2011 ההכנסות המקומיות של הממשלה היו נמוכות ב-3.1% מהתחזיות בתקציבה. הגרעון הכולל של הממשלה בתקופה זו הסתכם ב-9.7 מיליארדי ש"ח, לעומת גרעון של 14 מיליארדי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. על פי ההתפתחויות בפעילות הממשלה עד כה נראה כי הגרעון התקציבי בשנת 2011 יהיה בסביבת 3% תוצר - תקרת הגרעון הקבועה בחוק.

שוק ההון והכספים

המגמה הרצופה של עליית שערים במדדי המניות העיקריים, שאפיינה את שוק ההון הישראלי מאז חודש יולי 2010 נבלמה במהלך חודש ינואר 2011. במהלך 9 החודשים הראשונים של שנת 2011 מדדי המניות העיקריים של ישראל היו תנודתיים יחסית, עם מגמה של ירידה. במהלך הרבעון השלישי של 2011 ירד מדד ת"א 25 ב-11.9% ומדד ת"א 100 ב-12.9%. בשוק איגרות החוב הממשלתיות של ישראל, המגמה השלילית שנמשכה מאז חודש נובמבר 2010 נבלמה בחודש מרץ 2011 ומאז ניכרת המגמה החיובית. במהלך הרבעון השלישי של 2011 מדד איגרות החוב הממשלתיות השיקליות עלה בשיעור של 3.1% ומדד איגרות החוב הממשלתיות הצמודות למדד המחירים לצרכן עלה בשיעור של 2.8%.

ענף הרכב

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 נמסרו 178,573 כלי רכב חדשים, עלייה של 15% לעומת התקופה המקבילה אשתקד. עם זאת, בחודשים האחרונים חלה האטה בקצב המסירות. כך בחודש ספטמבר נמסרו 16,270 כלי רכב, ירידה של כמעט 20% לעומת המסירות באוגוסט וירידה של כ-15% לעומת הממוצע החודשי בשבעת החודשים הראשונים של השנה.

ענף הבנייה

נמשכת האטה בפעילות שוק הנדל"ן. בספטמבר 2011 עמד הביקוש לדירות חדשות על כ-2,190 יחידות, הכמות הנמוכה ביותר שנרשמה מאז אוקטובר 2006. בחודשים יוני-ספטמבר 2011 חלה ירידה של כ-17% בכמות המבוקשת של הדירות החדשות בהשוואה לחודשים פברואר-מאי 2011 וירידה של כ-16% בהשוואה לתקופה מקבילה אשתקד. בתשעת החודשים הראשונים של 2011 ירדה כמות הדירות החדשות שנמכרו בכ-18% בהשוואה לתשעת

החודשים הקודמים (אפריל-דצמבר 2010). על פי נתוני המגמה, במהלך החודשים ינואר-ספטמבר 2011 כמות הדירות החדשות שנמכרו ירדה בכ-5.6% בממוצע לחודש, זאת לאחר העלייה של כ-1.8% בממוצע לחודש באפריל-דצמבר 2010.

הירידה בכמות הדירות החדשות שנמכרו נבעה בין היתר מצעדי בנק ישראל להקטנת ביצועי המשכנתאות בריבית משתנה וממדיניות האוצר לעידוד מכירתן של דירות להשקעה.

למגמה זו נוספה גם עלייה בהיקף הבניה בארץ לאחר מספר שנים שבהן מספר יחידות שנבנו לא תאם את מספר משקי הבית שהצטרפו למעגל מחפשי הדירות. לפי נתוני משרד השיכון והבינוי נכון לסוף יולי, בהשוואה לתקופה מקבילה אשתקד עלה מספר התחלות הבנייה בכ-15%.

כתוצאה מירידה במכירות הדירות והעלייה בהיקפי הבנייה, כמות הדירות שנותרו למכירה הולכת וגדלה. נכון לסוף ספטמבר 2011, חלה עלייה של כ-23% במספר הדירות החדשות שנותרו למכירה לעומת ספטמבר אשתקד (כ-18,470 דירות). מזה כ-40% מהדירות מוצעות למכירה במחוז מרכז, כ-20% במחוז הדרום, כ-14% במחוז תל-אביב, כ-11% במחוז ירושלים, כ-7% במחוז חיפה וכ-6% במחוז צפון.

למרות העלייה בהיצע הדירות והירידה בביקוש, בנק ישראל אינו מזהה עדיין ירידה במחירי הדירות. על פי הנתונים שפורסמו על ידי הבנק בפרוטוקול דיוני ריבית, מחירי הדירות בישראל עלו ביולי-אוגוסט ב-0.8% וב-12 החודשים האחרונים הם עלו בכ-12%.

■ תיאור עסקי התאגיד הבנקאי לפי מגזרי פעילות

הפעילויות העיקריות

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 המשיך הבנק במימוש תוכניתו העסקית. קבוצת בנק ירושלים פועלת באמצעות מטה הבנק, סניפי הבנק וחברות בנות. החלוקה למגזרי הפעילות של הבנק מבוססת על סוגי הלקוחות הנכללים בכל אחד מהמגזרים. הקבוצה פועלת ומספקת מגוון שירותים בנקאיים בארבעה מגזרי פעילות עיקריים:

- מגזר משקי הבית
- מגזר בנקאות פרטית (בעיקר לתושבי חוץ)
- מגזר עסקי
- מגזר ניהול פיננסי

פירוט בקשר לתוצאות הפעילות לפי מגזרי פעילות, ההכנסות והרווח הנקי, ראו ביאור 10 לדוחות הכספיים. להלן תיאור מורחב של המגזרים:

מגזר משקי בית

פעילות המבוצעת מול משקי בית - יחידים תושבי ישראל בכל סניפי הבנק. מגזר זה הינו מגזר הפעילות העיקרי של הבנק והכנסותיו מהוות כ- 75% מכלל הכנסות הבנק. הפעילות מחולקת לשלושה תחומי משנה: משכנתאות, בנקאות ופיננסים ופעילות בשוק ההון. הפעילות במשכנתאות כוללת מספר מוצרים ושירותים:

- מתן הלוואות לדיור כנגד שעבוד דירת מגורים לתושבי ישראל בבסיסי הצמדה שונים ועל פי מגוון מסלולי ריבית. ההלוואות נחלקות לשני סוגים: הלוואות מכספי בנק והלוואות מכספי ממשלה ובאחריותה לזכאי משרד הבינוי והשיכון.
- שירותים נלווים להלוואות הקשורים בביטוח חיי לווים ובביטוח נכס אגב משכנתא, המבוצעים באמצעות עיר שלם סוכנות לביטוח (1996) בע"מ, חברה בבעלות ובשליטה מלאה של הבנק.

הפעילות בבנקאות ופיננסים כוללת מתן אשראי צרכני, מתן אשראי לצורך רכישת כלי רכב, אשראי לזמן קצוב כנגד בטחונות וכן אשראי באמצעות הנפקת כרטיסי אשראי. כמו כן כוללת הפעילות גיוס פיקדונות וחשכונות ממשקי בית.

בשוק ההון מוצעים ללקוחות המגזר המוצרים הבאים: שירותי ברוקראז' - ביצוע ותפעול של עסקאות בניירות ערך ובנגזרים בארץ ובחו"ל; ייעוץ בהשקעות - מתן שירותי ייעוץ בניירות ערך; ניהול תיקי השקעות - ניהול נכסים פיננסיים עבור לקוחות באמצעות ירושלים ניהול תיקי השקעות בע"מ, חברה בת בבעלות ובשליטה מלאה של הבנק.

הרווח הנקי במגזר משקי הבית הסתכם במהלך התקופה הנסקרת ב- 8.7 מיליוני ש"ח, בדומה לרווח בתקופה מקבילה אשתקד. הגידול בהכנסות קוזה בגידול בהוצאות בגין הפסדי אשראי, כמפורט להלן.

בפעילות הבנקאות ופיננסים, כחלק מהתכנון האסטרטגי בבנק, הוחלט להרחיב את פעילות מתן האשראי הצרכני למאגר הלקוחות הקיים וללקוחות חדשים. לשם כך, הוקצו עובדים והוגדרו תהליכי עבודה ובקרה בסניפים.

יתרת האשראי הצרכני ליום 30 בספטמבר 2011 עומדת על סך של כ- 275 מיליוני ש"ח.

הכנסות המגזר במהלך התקופה הנסקרת הסתכמו ב- 145.3 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 119.9 מיליוני ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד, גידול של 21%. עיקר הגידול נובע מגידול במרווח האשראי במגזר זה, וזאת בשל

הסטת פעילות לתחומים בעלי מרווחי אשראי גבוהים, כדוגמת אשראי צרכני. בנוסף, קיים גידול ביתרת תיק האשראי במגזר זה.

עם זאת, ההכנסות התפעוליות במגזר זה ירדו בכ- 9%, בעיקר בשל ירידה בהכנסות מביטוח חיים וירידה בעמלות גביה של הלוואות זכאים.

ההפרשה להפסדי אשראי הסתכמה בתקופה הנסקרת ב- 11.1 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 3.2 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד וזאת בשל יישום לראשונה של הוראות המפקח על הבנקים בנושא הפרשה לחובות פגומים כדלקמן, ובשל גידול בשיעור ההפרשה הקבוצתית בגין אשראי צרכני ברבעון השלישי.

יצוין, כי בתקופה הנסקרת נכנסו לתוקף הוראות המפקח על הבנקים בנושא הפרשות לחובות פגומים וכן ההוראות בנושא הלוואות לדיור בריבית משתנה המגבילות את כמות הלוואות בריבית משתנה מסך האשראי הניתן בהלוואות לדיור.

לפרטים בנוגע להוראות המפקח על הבנקים בנושא המדידה והגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי ומכתב המפקח על הבנקים בנושא הלוואות לדיור בריבית משתנה, והשפעתם על הבנק, ראה בפרק "עידכוני חקיקה והוראות בנק ישראל".

לפרטים בנוגע לסביבה העסקית המקרו הכלכלית ולמחירי הדיור בתשעת החודשים הראשונים של השנה ראה בפרק "התפתחויות עיקריות".

האשראי לדיור מכספי הבנק שבוצע במגזר בתשעת החודשים הראשונים של 2011 הסתכם בכ- 900 מיליוני ש"ח (לא כולל מיחזורים), בהשוואה ל- 1,101 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

יתרת האשראי לדיור במגזר, מכספי בנק, לסוף התקופה הנסקרת הסתכמה ב- 5,682 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 5,388 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2010. יתרת אשראי מפיקדונות לפי מידת גביה (הלוואות מכספי תקציב) הסתכמה ב- 2,394 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 2,617 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2010.

מגזר בנקאות פרטית

פעילות המבוצעת מול לקוחות בעלי עושר פיננסי בינוני עד גבוה בעיקר באמצעות סניף המתמחה בבנקאות פרטית בעיקר לתושבי חוץ. הכנסות מגזר זה מהוות כ- 9% מכלל הכנסות הבנק. הפעילות מחולקת לשלושה תחומי משנה: משכנתאות, בנקאות ופיננסים ופעילות בשוק ההון.

הרווח הנקי במגזר הסתכם בתקופה הנסקרת ב- 2.5 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 1 מיליוני ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד.

יתרת האשראי לדיור במגזר לסוף התקופה הנסקרת הסתכמה ב- 1,035 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 888 מיליוני ש"ח בתום שנת 2010.

הפעילות במשכנתאות כוללת מתן הלוואות מכספי בנק ללקוחות פרטיים, תושבי חוץ ותושבי ישראל, בעלי עושר פיננסי גבוה, למימון רכישת דירות בארץ, וכן אשראי אחר בשעבוד דירת מגורים. האשראי לדיור מכספי הבנק שבוצע במגזר בתקופה הנסקרת הסתכם בכ- 201 מיליוני ש"ח, בהשוואה לביצועים של 298 מיליוני ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד.

פעילות בנקאות ופיננסים כוללת מתן אשראי, פעילות בחשבונות עו"ש וגיוס פיקדונות במט"ח בעיקר מיחידים תושבי חוץ.

בשוק ההון מוצעים ללקוחות המגזר, כמו ללקוחות יתר המגזרים, המוצרים הבאים: ברוקראז' וייעוץ בהשקעות - מתן שירותי ייעוץ בניירות ערך; ניהול תיקי השקעות - ניהול נכסים פיננסיים עבור לקוחות באמצעות ירושלים ניהול תיקי השקעות בע"מ, חברה בת בבעלות ובשליטה מלאה של הבנק.

מגזר עסקי

פעילות המבוצעת מול לקוחות עסקיים ותאגידים בסניפים מוגדרים של הבנק. הכנסות מגזר זה מהוות כ- 23% מכלל הכנסות הבנק. הפעילות מחולקת לשלושה תחומי משנה: בניה ונדל"ן, בנקאות ופיננסים ופעילות בשוק ההון. פעילות הבנק במגזר זה הינה בעיקר מתן אשראי לזמן קצוב המגובה בביטחונות מוחשיים (נדל"ן, כלי רכב ופיקדונות כספיים).

פעילות בניה ונדל"ן כוללת מתן אשראי לחברות בניה ונדל"ן, ליווי פרויקטים בשיטת הליווי הסגור והנפקת ערבויות לפי חוק המכר (דירות) וערבויות אחרות.

לפעילות הבניה והנדל"ן שיתוף פעולה אסטרטגי ארוך שנים עם חברות ביטוח אשר בדרך כלל מנפיקות פוליסות על-פי חוק המכר (דירות) לרוכשים בפרויקטים המלווים על ידי הבנק.

כמו כן, לאחרונה הבנק אימץ אסטרטגיה של שיתופי פעולה עם גופים מוסדיים כאשר הבנק משמש כ"מתפעל" שמתמחה בייזום וליווי הפיננסי של הפרויקט, בעוד שסיכון האשראי מתחלק בין הבנק לבין הגוף המוסדי. אסטרטגיה זו, מאפשרת לבנק להגדיל את היקף הפרויקטים שבטיפולו ובהתאמה להגדיל את התשואה להון המוקצה לפעילות זו תוך הקטנת הסיכון.

הרווח הנקי במגזר הסתכם בתקופה הנסקרת ב- 15.4 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 10.9 מיליוני ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד.

הכנסות המגזר בתקופה הנסקרת הסתכמו ב- 44.0 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 38.9 מיליוני ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד, גידול של כ- 13%. העלייה נובעת בעיקרה מעליה במרווחי פעילות המגזר, בהשוואה לתקופה מקבילה אשתקד.

ההפרשה להפסדי אשראי הסתכמה בתקופה הנסקרת בהכנסות בסך 5.2 מיליוני ש"ח, בהשוואה להכנסות בסך 1.8 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הכנסות אלה נרשמו בשל ריקברי שנרשם בחלק מהתיקים, בקיזוז הפרשה שוטפת בתיקים אחרים.

יתרת האשראי בתחום הנדל"ן שבאחריות הבנק ליום 30 בספטמבר 2011 הסתכמה ב- 734 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 546 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2010.

פעילות בנקאות ופיננסים כוללת מתן אשראי למימון פעילות מסחרית ומתן אשראי כספי למימון מתקני אנרגיה סולרית, בין היתר באמצעות שיתוף פעולה אסטרטגי עם חברות ביטוח. מטרתו של שיתוף הפעולה דומה לשיתוף הפעולה בענף הנדל"ן כמוזכר לעיל.

בשוק ההון מוצעים ללקוחות המגזר, כמו ללקוחות יתר המגזרים, המוצרים הבאים: ברוקראז', ייעוץ בהשקעות וניהול תיקי השקעות- ניהול נכסים פיננסיים עבור לקוחות באמצעות ירושלים ניהול תיקי השקעות בע"מ, חברה בת בבעלות ובשליטה מלאה של הבנק.

מגזר ניהול פיננסי

המגזר כולל תחומי פעילות של הבנק שאינם נובעים מפעילות מול לקוחות, ובכלל זה ניהול ההון הפיננסי הפנוי של הבנק והפוזיציות, ניהול תיק הנוסטרו של הבנק, פעילות מול בנקים בארץ ובחול'ל ומול בנק ישראל וכן ביצוע עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים.

פעילות המגזר הסתכמה בתקופה הנסקרת בהפסד בסך כ- 10.4 מיליוני ש"ח, בהשוואה לרווח של 6.8 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר ההפסד נובע מקיטון בהכנסות המימוניות של המגזר, כדלקמן.

בתקופה הנסקרת נכללו במגזר זה הפסדים מניירות ערך בסך 5.4 מיליוני ש"ח בהשוואה לרווחים מניירות ערך בסך 18.3 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

❖ גיוס מקורות המימון

הבנק נוקט לאורך שנים במדיניות החותרת להרחבת הפעילות מול משקי בית במטרה להרחיב את בסיס גיוס המקורות. מדיניות זו תרמה בשנים אלו לגידול ניכר במשקלם של משקי הבית בסך פיקדונות הציבור. יתרת פיקדונות הציבור הסתכמה ביום 30 בספטמבר 2011 ב-9,195 מיליוני ש"ח לעומת 7,408 מיליוני ש"ח בתום שנת 2010. פיקדונות הציבור כוללים חסכונות ופיקדונות ממשקי בית ופיקדונות שגויסו מגופים מוסדיים ומחברות.

בתשעת החודשים הראשונים של השנה הייתה צבירה נטו בפיקדונות ממשקי בית בסך של כ-834 מיליוני ש"ח לעומת צבירה נטו בסך 260 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נובע משיפור תהליכי העבודה בסניפים, גיוס לקוחות חדשים באמצעות מערכת סגורה ומשיפור בסביבת ריבית.

כמו כן הבנק גייס במהלך התקופה הנסקרת פיקדון ג'מבו ממשקיע מוסדי בסך של כ-1,016 מיליוני ש"ח. לאחר תאריך המאזן נפרע פיקדון זה.

להלן הרכב מקורות המימון של הבנק הכוללים את פיקדונות הציבור, תעודות התחייבות וכתבי התחייבות נדחים:

השינוי באחוזים	יתרה ליום		
	מול 31 בדצמבר 2010	30 בספטמבר 2011	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
43	3,712	5,310	1. פיקדונות שקליים וחשבונות עו"ש
4	2,671	2,774	2. תוכניות חסכון ופיקדונות צמודים למדד
11	964	1,067	3. פיקדונות במט"ח
(28)	61	44	4. פיקדונות צמודי מט"ח
24	7,408	9,195	סה"כ פיקדונות הציבור
(9)	1,921	1,753	5. תעודות התחייבות וכתבי התחייבות נדחים
17	9,329	10,948	סה"כ מקורות המימון

הסכמים מהותיים שלא במהלך העסקים הרגיל

ביום 14 באפריל 2011 חתמה תומר על הסכם למכירת מבנה הנהלת הבנק ברחוב הרברט סמואל 2 בירושלים. בגין המכירה רשם הבנק רווח מפעולות בלתי רגילות בסך 20.9 מיליוני ש"ח - לפרטים ראה בפרק אירועים מהותיים בתקופת המאזן.

■ דיון בגורמי סיכון

המידע המפורט בפרק זה בנושא גורמי סיכון להם חשוף הבנק הינו "מידע צופה פני עתיד" העשוי שלא להתממש כולו או חלקו או להתממש באופן שונה מכפי שנצפה. מידע זה מתבסס על הערכות הנהלת הבנק בדבר התממשות בעתיד של תחזיות ענפיות ושל תחזיות מאקרו-כלכליות בהתאם להערכות מוקדמות של הבנק. יתכן והערכות אלה לא יתממשו, בין היתר, כתוצאה מאירועים כלכליים, אירועים מדיניים/ביטחוניים, שינויים בטעמי הלקוחות והתגברות התחרות.

פעילות הבנק ורווחיותו חשופים לשינויים בסביבה העסקית ומושפעים מהמצב הכלכלי, מההתפתחויות בשוק הנדל"ן וההון, התפתחויות טכנולוגיות ומשינוי רגולציה. האטה כלכלית או משבר אפשרי בשוק הנדל"ן ו/או בשוק ההון עלולים להשפיע על פעילותו של הבנק בכלל ועל פעילותו במגזרי המשכנתאות והנדל"ן בפרט.

להלן יתוארו עיקרי השינויים בסביבה העסקית העלולים להשפיע על פעילות הבנק ורווחיותו:

- התפתחות משבר פיננסי והעמקת ההאטה הכלכלית עלולים להשפיע על יכולת ההחזר של הלווים בבנק, על גידול בהיקף הפיגורים של לווים בשל ההרעה ביכולת ההחזר, על יכולת הגיוס של הבנק ועל המרווחים של פעילותו הבנקאית.
- תחזיות לא נכונות ואומדנים שגויים, תגובות לא חזויות של גורמים (לקוחות, מתחרים ועוד) הפועלים בסביבה העסקית של הבנק, זיהוי מאוחר של מגמות שוק, שינוי בטעמי הצרכנים ולא בהתנהגותם, שינויים במערכת הבנקאית ו/או ברגולציה עליה והשפעת הנ"ל על מבנה התחרות בענף, העדר יכולת ניטור של מימוש היעדים הרב שנתיים - התממשות כל אחד מהנ"ל בשונה מההערכות העומדות בבסיס התוכנית האסטרטגית של הבנק, עלול לפגוע במרווחי הבנק ובהכנסות הצפויות ולמנוע ממנו ליישם באופן מיטבי ומלא תוכנית זו.
- שינויים מהותיים בשוק הנדל"ן למגורים העלול להשפיע הן על ירידה בשווי הבטוחות לאשראי שהעמיד הבנק ועל גידול בהפרשה לחובות מסופקים והן על היקפי מתן אשראי למשקי בית בשעבוד דירת מגורים. שינויים אלו עלולים אף להשפיע על האשראי שניתן לפרויקטים המלווים על ידי הבנק.
- פגיעה מוחשית בנכסי הנדל"ן המשמשים את הבנק כבטוחות לאשראי שהעמיד, דוגמת פגיעה בישובים כתוצאה של מלחמה או הרס מבנים כתוצאה מאסון טבע, עלול, במקרים של העדר כיסוי ביטוחי מלא, לפגוע ביכולת ההחזר ולהביא לגידול בהיקף החובות הבעייתיים. פגיעה נרחבת כאמור עלולה להביא להתפתחות משבר כלכלי ולהעמקת המיתון.
- שינוי תזואי ההתאוששות מהמשבר בשווקים הפיננסיים בעולם ו/או העמקתו עלולים להשפיע על יכולת ההחזר של לווים תושבי חוץ, על הקטנת הביקושים לאשראי חדש למימון רכישת נכסי מגורים בארץ ועל פגיעה ביכולת גיוס מקורות למימון הפעילות במט"ח.
- האטה בשוק ההון עלולה להשפיע על אפשרויות גיוס מקורות לבנק דרך הנפקות סחירות. כמו כן האטה בשוק זה עלולה לפגוע בעסקי הבנק בתחום שוק ההון.
- העלאת שיעורי הריבית עלולים להגדיל את ההחזר של הלווים שנטלו הלוואות בריבית משתנה ובכך להשפיע על ההסתברות לחדלות פירעון של הלוואות אלו.
- התממשות בעתיד של תחזיות מאקרו-כלכליות של המשק באופן השונה מההערכות הבנק בדבר תחזיות אלו (דוגמת עלייה חריגה ולא צפויה בשיעור הריבית הריאלית) עלולה להשפיע על תוצאות מגזר הניהול הפיננסי ועל השווי ההוגן של תיק ניירות הערך של הבנק.
- חריגה משמעותית, פתאומית ובלתי צפויה בנתוני מאקרו (דוגמת התפרצות אינפלציונית בלתי מבוקרת, עליית שער החליפין של הדולר בשיעור חריג) עלולה להביא לגידול לא מתוכנן של נכסי הסיכון, ולמנוע מהבנק לבצע את תוכניות העבודה שלו.

- שינויים בהוראות רגולטוריות וכן תוצאות אפשריות של הליכים משפטיים עלולים להשפיע על היקף הפעילות במערכת הבנקאית, על מבנה התחרות בה ו/או על רווחיות הבנק.
 - פגיעה בתדמית הבנק והורדת דירוג האשראי של הבנק עלולות להביא לפגיעה צפויה ברווחיות הבנק בשל צמצום היקפי פעילותו והתייקרות עלות גיוס ההון והנזילות בשל הורדות הדירוג.
- פעילות הבנק כמתווך פיננסי חושפת אותו למגוון סיכונים, ובהם סיכונים אשראי, סיכונים שוק וסיכונים נזילות. כמו כן לבנק חשיפות הנובעות מסיכונים תפעוליים, מסיכונים משפטיים, סיכונים אסטרטגיים, סיכונים מוניטין, ומסיכונים סביבתיים, סיכונים אלו מנוהלים בכפוף לחברי הנהלה כמפורט להלן:
- סיכון האשראי מנוהל על ידי מר ב. אדירי, סמנכ"ל ומנהל אגף עסקי⁽¹⁾ סיכונים הנזילות מנוהלים על ידי מר נ. לוי, משנה למנכ"ל ומנהל החטיבה הפיננסית. סיכון המוניטין מנוהל על ידי מר א. בן דוד, משנה למנכ"ל ומנהל החטיבה הקמעונאית. הסיכון התפעולי, למעט הסיכון המשפטי, מנוהל על ידי מר א. שטיין, מנהל מחלקת סיכונים התפעול והציות. הסיכון המשפטי מנוהל על ידי עו"ד ש. ויסטון, סמנכ"ל והיעצת המשפטית של הבנק. סיכונים סביבתיים מנוהלים על ידי מר מ. בן-ישי סמנכ"ל ומנהל חטיבת הסיכונים.
- מר מ. בן-ישי מכהן כמנהל חטיבת הסיכונים וכמנהל הסיכונים הראשי (CRO). המטרה של חטיבה זו הינה חיזוק היכולת להבנת מכלול הסיכונים בפניהם ניצב הבנק והבטחת ניהולם הזהיר. ההנחיות מגדירות את עקרונות הפעילות של מנהל הסיכונים הראשי ושל פונקציית ניהול הסיכונים, ומפרטות את מעמדם, תפקידם ותחומי אחריותם.
- תכלית תפקידו של ה-CRO הינה לייצר ראייה רחבה וחוצת ארגון של מכלול הסיכונים הטבועים בפעילות הבנק, בין היתר, באמצעות יצירת תרבות ניהול סיכונים המשפיעה על כלל הפעילויות של הבנק.
- במסגרת האחריות של פונקציית ניהול סיכונים והעומד בראשה, עליהם לספק, באופן ישיר ובלתי אמצעי, לדירקטוריון הבנק ולהנהלתו הבכירה את כל המידע הרלוונטי לשם פיקוח הולם על פרופיל הסיכונים של הבנק באופן שיסייע בהכוונת פעילותו.
- הבנק גיבש מסגרת עבודה לניהול ובקרת סיכונים ומתאים את מדיניות הבנק בניהול הסיכונים השונים לעקרונות המופיעים בהוראות באזל II.
- מדיניות ניהול הסיכונים, שאושרה על ידי הדירקטוריון, נועדה לסייע להנהלה בהשגת יעדיה העסקיים, תוך הגבלה של ההפסדים (החשבונאיים או הכלכליים) העלולים להיווצר עקב החשיפה לסיכונים המוזכרים. אומדן החשיפה לסיכונים מתבסס על תחזיות והערכות שוטפות של ההתפתחויות הצפויות במשק ובשוקי הכספים וההון. הבנק מנהל את סיכונים השוק תוך התייחסות להגבלת החשיפה החשבונאית הנובעת מסיכונים אלו. יחד עם זאת, החשיפה החשבונאית במרבית הסיכונים איננה שונה מהותית מהחשיפה הכלכלית, ומדיניות הסיכונים וקביעת המגבלות נעשית תוך כדי התייחסות גם לחשיפה הכלכלית.
- דירקטוריון הבנק בכל ישיבה מקבל סקירה על התפתחויות מהותיות בחשיפה לסיכונים שוק ואחת לרבעון דן במסמך חשיפות המרכז את כל נתוני החשיפה לסיכונים שונים. כמו כן מאשר הדירקטוריון, לפחות אחת לשנה, את מדיניות האשראי, ניהול סיכונים השוק והנזילות ואת מדיניות ניהול הסיכונים התפעוליים והמשפטיים. במסגרת הדיון על המדיניות, קובע הדירקטוריון את מגבלות החשיפה לסיכונים השונים והסמך את ההנהלה לביצוע מדיניות זו.
- כן פועלת ועדה דירקטוריונית לניהול סיכונים, המפקחת על מדיניות ניהול הסיכונים. הועדה דנה בכל ישיבה בהתפתחות החשיפה לסיכונים השוק השונים, והיא מקבלת דיווח על כל חריגה מהמדיניות או מהמגבלות שקבע הדירקטוריון. כמו כן אחת לרבעון הועדה דנה במסמכי החשיפות של סיכונים האשראי, נזילות, סיכונים תפעוליים וסיכונים משפטיים. פורומים נוספים, דוגמת פורומים פנימיים לניהול סיכונים, או הועדה לניהול נכסים והתחייבויות המתכנסת פעמיים בשבוע, דנים ופועלים באופן שוטף, בנושאים המשפיעים על החשיפה של הבנק לסיכונים השונים.

1 לאחר תאריך המאזן מר באדירי הודיע על פרישתו מהבנק. טרם מונה לו מחליף.

הלוואות לדיור

בנק ירושלים שם לו כיעד לשפר את איכות לקוחותיו החדשים במטרה לשפר את איכות תיק האשראי. יעד זה מושג על ידי פעילות עם אוכלוסיות מעשירין האמצעי ומעלה וכקהל המטרה העיקרי, לשם כך מועדפים לקוחות בעלי המאפיינים הבאים: לקוחות ביישובים במרכז הארץ, הנכס משועבד בהלוואות בשעבוד נדל"ן נמצא באזור המוגדר על ידי הבנק כאזור מועדף, הכנסת המשפחה ברוטו אינה פחותה מההכנסה הממוצעת במשק ושיעור המימון, ככלל, אינו עולה על 75% משווי הנכס.

שיעור המימון הממוצע בבנק - יתרת ההלוואה חלקי שווי הנכסים המשוערך, כפי שנבדק ביחס לתיק האשראי הקיים בבנק, נמוך מאוד והינו כ- 30% (שווי הנכסים המשוערך מחושב ממועד השמאות האחרונה, על פי מדד מחירי הדיור שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה בחלוקה ע"פ אזורים גיאוגרפיים וע"פ מספר חדרים).

הטבלה הבאה מציגה את התפתחות איכות תיק האשראי לדיור:

	רבעון 3/2011	רבעון 2/2011	רבעון 1/2011	2010	2009	2008	2007
סה"כ ביצוע (מיליוני ש"ח)	346	382	442	1,996	1,179	937	1,230
מזה:							
בריבית משתנה בתדירות קצרה מ- 5 שנים							
במיליוני ש"ח	116	225	315	1,198	743	523	517
באחוזים מסך הביצוע	34%	59%	71%	60%	63%	56%	42%
במט"ח	59	53	60	482	247	252	402

נתונים כלליים על משכנתאות בש"ח:

	רבעון 3/2011	רבעון 1/2011	רבעון 1/2011	2010	2009	2008	2007
תקופת ההלוואה ממוצעת בחודשים	225	223	237	217	203	199	166
נתונים כלליים:							
הכנסה לנפש בממוצע (ש"ח)	3,716	3,514	4,030	3,716	3,322	3,082	3,064
התפלגות סכום הביצוע לפי אחוז מימון הנכס:							
0%-60%	86%	88%	79%	60%	61%	58%	50%
61%-75%	13%	11%	19%	37%	36%	38%	40%
מעל 75%	1%	1%	2%	3%	3%	4%	10%
התפלגות מספר ההסכמים על-פי סכום ביצוע:							
0-500	73%	71%	73%	75%	82%	85%	86%
500-1,000	18%	21%	20%	18%	14%	11%	10%
מעל 1,000	9%	8%	7%	7%	4%	4%	4%
סכום הלוואה ממוצעת (אלפי ש"ח)	479	433	449	447	324	300	295

איכות לקוחות - אוכלוסיית לקוחות המשכנתאות נמנית בעיקר עם גילאי סוף שנתם השלושים מהעשירונים 6 ומעלה עם הכנסה הגבוהה מההכנסה הממוצעת במשק. יחס ההחזר להכנסה הממוצעת נמוך משמעותית מדרישות המינימום כמוגדר במדיניות האשראי של הבנק.

התפלגות התיק לפי שיעור מימון - במדיניות האשראי של השנים האחרונות הבנק החליט להקטין את החשיפה לסיכונים אשראי על ידי הגבלת שיעור המימון המרבי, בדרך כלל ל- 75% מערך הנכס המשועבד.

ניתן לראות בברור כי הביצוע בשנים האחרונות מתמקד בשיעור מימון שאינו עולה על 75% מערך הנכס המשועבד. שיעור ההלוואות הממונפות מעל 75% עומד על כ- 2% בלבד מהביצוע.

בעקבות ההוראות שפרסם המפקח על הבנקים במחצית השנייה של שנת 2010 הקטין הבנק משמעותית את שיעור ההלוואות הניתנות בשיעור מימון מעל 60%.

שיעור ההלוואות שנותן הבנק בריבית משתנה ללקוחות להם כושר החזר נמוך יחסית (יחס החזר להכנסה מעל 35%) אשר בהן LTV מעל 50% נמוך כפי שעולה מהטבלה הבאה:

2007	2008	2009	2010	רבעון 1/2011	רבעון 2/2011	רבעון 3/2011	
7%	10%	10%	9%	7%	7%	9%	אחוז מהביצוע לתקופה

בבנק לא קיימות הלוואות בהן הלווה יכול לשלם תשלום הנמוך מהריבית שנצברה. ועל פי מדיניות האשראי לא ניתנות הלוואות בהן קיים אלמנט של דחיית תשלומי ריבית ו/או קרן.

יתרת הלוואות המובטחות בשעבוד משני או כאשר זכות הביטחון של הבנק אינה מובטחת אינה מהותית. אין בבנק הלוואות לדירור בהן המידע אינו שלם.

התפלגות התיק לפי איזור גיאוגרפי - תיק האשראי לדירור של הבנק מפוזר בין לווים רבים שרובם רכשו נכסים ומרכז במרכז הארץ, 54% מהתיק ניתן לנכסים באזור המרכז וירושלים רבתי.

תהליך מתן אשראי לדירור:

פעילות המשכנתאות כוללת בעיקר מתן הלוואות לדירור וכנגד שעבוד דירת מגורים לתושבי ישראל בבסיסי הצמדה שונים ועל-פי מגוון מסלולי ריבית ולתושבי חוץ במט"ח במטבעות עיקריים (בעיקר דולר ארה"ב, לירה שטרלינג ואירו).

ההלוואות נחלקות לשני סוגים: הלוואות מכספי בנק, והלוואות מכספי ממשלה ובאחריותה לזכאי משרד הבינוי והשיכון (להלן: "הלוואות תקציב"). לבנק אין סיכון אשראי על הלוואות התקציב.

תהליך הערכת ואישור האשראי בשעבוד דירת מגורים הינו תהליך מובנה וסטנדרטי.

האישור להלוואה מבוצע בסניף ו/או מועבר לדרג מאשר בכיר יותר, על-פי מדרג הסמכויות שקבע דירקטוריון הבנק.

תהליך החיתום והכנת התיק - נערך במערך הסינוף.

התהליך מחייב הפרדת תפקידים (קצין האשראי אינו רשאי לאשר את הבקשות אותן הוא מעריך - מערכת המחשב חוסמת אפשרות זו) כך שגם בקשות בסמכות הסינוף אינן יכולות להתבצע על ידי בעל תפקיד אחד.

באשראי קמעונאי אחר הבקרה מתבצעת באמצעות הפרדת תפקידים בין גורם מבצע לגורם מאשר בעל סמכות גבוהה יותר.

בקשות החורגות מסמכות מנהל סניף מועברות למרכז חיתום. תפקיד מרכז החיתום הוא לבחון את הבקשה מחדש, לאשרה (או לדחותה) אם זו בסמכות וועדת אשראי-מרכז חיתום או לגבש המלצה ולהעבירה לאישור

גורם בכיר (מנהל אגף, מנכ"ל או וועדת אשראי פנימית) לפי הסמכות הרלוונטית.

כחלק מתהליך ייצור ההלוואה תיקי האשראי במסגרת פעילות המשכנתאות נבדקים ע"י יחידת בחינה הבודקת את שלמות התיק לאחר שאושר וקבלת כל המסמכים והביטחונות הנדרשים. יחידה זו כפופה למערך התפעול האחורי בחטיבת המשאבים, ובכך קיימת הפרדת ניהולית בין תהליך אישור האשראי והעברת המסמכים ובין בחינתו בטרם ביצוע.

פעילות האגף הקמעונאי נתמכת באופן הדוק בליווי משפטי של עורכי דין מהמחלקה המשפטית בבנק, אשר בוחנים, בין השאר, את הנאותות המשפטית של הסכמים וסוגי הביטחונות.

באזל II

במהלך הרבעון השני הגיש הבנק לבנק ישראל דו"ח על התהליך לבחינת הנאותות ההונית שלו - ICAAP - Internal Capital Assessment Adequacy Process. זהו תהליך שוטף שבאמצעותו הבנק מזהה ומטפל בסיכונים הגלומים בפעילותו, בוחן את ההון הנדרש לתמיכה בסיכונים אלו ומוודא כי ההון בפועל עולה על דרישה זו. בניית תהליך זה בבנק מהווה חלק מרכזי בהיערכות הבנק לבאזל II ולדרישות בנק ישראל שבנדבך השני.

מטרת התהליך הינה הערכת הנאותות ההונית. וקביעת יעדי ההון של הבנק. תוצרי התהליך רוכזו במסמך ה- ICAAP אשר הוגש לבנק ישראל ביום 13 ביוני 2011. המפקח על הבנקים מבצע תהליך סקירה והערכה במקביל לתהליך ה- ICAAP, שהינו כאמור תהליך פנימי אותו מבצע הבנק. במסגרת התהליך הקרוי SREP - Supervisory Review and Evaluation Process נדרש הפיקוח לחוות את דעתו על הלימות הונו של תאגיד בנקאי ואת נאותות תהליך הערכת הלימות ההון שלו (ICAAP) ביחס לחשיפותיו לסיכון (פרופיל הסיכון) תוך התחשבות במסגרת הממשל התאגידי של הבנק. תהליך זה יסייע למפקח בגיבוש דעתו לגבי רמת ההון המתאימה, הצעדים הפיקוחיים ופעולות מפחיתות סיכון נוספות ביחס לנאותות ההונית של הבנק.

בדוחות אלו, בדומה לכלל המערכת הבנקאית, דווחו נתוני הלימות ההון על פי עקרונות הגישה הסטנדרטית בבאזל II. מינימום יחס הלימות ההון הנדרש מהמערכת הבנקאית תחת משטר באזל II הינו 9%, מזה 8% בגין הנדבך הראשון. לאור זיהוי הסיכונים המהותיים הגלומים בפעילות הבנק קבע דירקטוריון הבנק יעדי הון תחת משטר באזל II לשנים הקרובות:

• במצב עסקים רגיל:

- יעד ההון הכולל לרכיבי סיכון (נדבך ראשון) לטווח הארוך לא יפחת מ- 12.5%.
- למרות האמור, לתקופת ביניים, ישמור הבנק על יחס הון כולל של 13.5% (הכולל כרית הון מותאמת אסטרטגיה של 1%) במקביל ליישום התוכנית האסטרטגית ועד להפחתת אי הוודאות במימושה ובמימוש נדבכים נוספים הנמצאים בבסיס התוכנית.
- יעד הון ליבה לרכיבי סיכון (נדבך ראשון) לא יפחת מ- 8.0%.
- יחס הון מזערי במצב קיצון תחת הנחת התממשות של תרחיש הוליסטי:
- יחס הון כולל לרכיבי סיכון לא יפחת מ- 9%.
- יחס הון ליבה לרכיבי סיכון לא יפחת מ- 5.5%.

המפקח על הבנקים פרסם בהוראות ניהול בנקאי תקין 201-211 הוראות בדבר יישום דרישות הגילוי של נדבך 3 של באזל II. הדרישות האמורות מפורטות כולן, כנדרש בהוראה, בפרק זה (דיון בגורמי סיכון) למעט דרישות אשר אינן רלוונטיות לבנק (כגון נושא האיגוח) ולמעט הדרישות המפורטות על פי האמור להלן:

דרישה	נושא	מיקום
טבלה 2	מבנה ההון	ביאור 4 (הלימות הון) לדוח הכספי ביאור 17 (הון עצמי) לדוחות הכספיים לשנת 2010 (עמ' 180)
טבלה 4	סיכון אשראי	תוספת ג' לסקירת ההנהלה ביאור 20 לדוחות הכספיים לשנת 2010 (עמ' 190)
טבלה 8	סיכון אשראי של צד נגדי	ביאור 27 לדוח הכספי

להלן חישוב יחס ההון בהתאם להוראות באזל 2:

30 בספטמבר			31 בדצמבר
2011			2010
מיליוני ש"ח			
הון לצורך חישוב יחס ההון			
הון רובד 1, לאחר ניכויים			631.1
הון רובד 2, לאחר ניכויים			315.6
סך הכל ההון הכולל			946.7
יתרות משוקללות של נכסי סיכון			
סיכון אשראי			6,090.6
סיכויי שוק			132.8
סיכון תפעולי			489.0
סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון			6,712.4
יחס ההון לרכיבי סיכון			
יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון			9.4%
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון			14.1%
יחס ההון הכולל המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים			13.0%

להלן יתרות נכסי סיכון של הבנק על פי הנדבך הראשון (אלפי ש"ח):

סיכון אשראי	נכסי סיכון	דרישת הון ⁽¹⁾
חשיפות של ריבוניות	-	-
חשיפות של סקטור ציבורי	915	82
חשיפות של תאגידים בנקאיים	181,091	16,298
חשיפות של תאגידים	1,543,324	138,899
חשיפות בביטחון נדל"ן מסחרי	57,995	5,220
חשיפות קמעונאיות ליחידים	765,957	68,936
חשיפות של עסקים קטנים	232,274	20,905
חשיפות בגין משכנתאות לדיוור	3,183,818	286,544
חשיפות בגין נכסים אחרים	125,232	11,271
סיכון שוק	132,752	11,948
סיכון תפעולי	489,000	44,010
סך הכל	6,712,358	604,113

(1) דרישת הון בגין נדבך 1 הינה 8% ובגין נדבך 2 מינימום של 1% ובסה"כ יחס ההון המינימאלי הנדרש לפי המפקח על הבנקים הינו 9%.

להלן הרכב חשיפות (לפני המרה לאשראי של חשיפות חוץ מאזניות) לפי משקלי סיכון על פי הנדבך הראשון (אלפי ש"ח):

משקל סיכון	חשיפה לפני הפחתת סיכון אשראי	חשיפה אחרי הפחתת סיכון אשראי
0%	2,067,114	2,067,114
20%	240,265	240,265
35%	4,354,885	4,353,558
50%	270,403	270,403
75%	3,510,482	3,406,034
100%	2,346,542	2,393,632
150%	116,412	116,372
סה"כ	12,906,103	12,847,378

להלן יתרות החשיפות המכוסות בביטחונות וערבויות על פי הנדבך הראשון (אלפי ש"ח):

סוג החשיפה	יתרת החשיפה שמכוסה על ידי בטחון פיננסי כשיר	יתרת החשיפה שמכוסה על ידי ערבויות
חשיפות של סקטור ציבורי	-	-
חשיפות של תאגידים בנקאיים	-	-
חשיפות של תאגידים	44,732	8,438
חשיפות בביטחון נדל"ן מסחרי	-	-
חשיפות קמעונאיות ליחידים	60,718	-
חשיפות של עסקים קטנים	42,961	-
חשיפות בגין משכנתאות לדיוור	2,314	-
חשיפות בגין נכסים אחרים	-	-
סה"כ	150,725	8,438

להלן דרישות ההון בגין סיכון שוק על פי הנדבך הראשון (אלפי ש"ח):

סוג הסיכון	דרישת ההון
סיכון ריבית	2,378
סיכון מחירי מניות	711
סיכון שער חליפין	8,859
אופציות	-
סה"כ	11,948

במהלך הרבעון השלישי של 2011 הכריז בנק ישראל שהוראות באזל 3 יאומצו על ידי בתקופה הקרובה ושעל המערכת הבנקאית בישראל להיערך לשם כך. משמעות אימוץ הוראות באזל 3 הינה בעיקר דרישה להעלאת יעדי יחס הון ליבה מעבר ליעדים עליהם הוחלט בעבר. הבנק נערך לאימוץ הוראות באזל 3 בהתאם להנחיית בנק ישראל. עם השלמת תהליך ה- ICAAP במהלך המחצית הראשונה של שנת 2012, יבחן הבנק את יעדי ההון תוך כדי התייחסות להוראות באזל 3 ולהנחיות בנק ישראל בנושא.

סיכוני אשראי

מדיניות האשראי של הבנק מובאת אחת לשנה לדיון בדירקטוריון הבנק ומאושרת על ידו. במסגרת המדיניות נקבעו עקרונות וכללים להעמדת אשראי ולניהול תיק האשראי והבקרה עליו, אשר מתייחסים הן למשקי בית והן ללקוחות העסקיים, על פי סיווגם הענפי. מדיניות האשראי של הבנק נגזרת מהשינויים שחלו בו עם הפעלתו כבנק מסחרי, תוך התחשבות במגבלות האשראי ללווה בודד ולקבוצות לווים וכניסה מבוקרת לתחומי אשראי חדשים. מתוך רצון להקטין את חשיפת הבנק ללווים גדולים, צמצם דירקטוריון הבנק, מעבר למגבלה הרגולטורית, את המגבלות של לווה בודד, של מסגרת לקבוצת לווים ושל מסגרת לתשעת הלווים הגדולים.

ביום 8 בנובמבר 2011 פורסמו הנחיות המפקח על הבנקים בדבר גילוי נוסף בגין חשיפות משמעותיות לקבוצת לווים. להנחיה זו אין השלכה על הבנק כיוון שאין בבנק קבוצת לווים (כהגדרתה בהוראות ניהול בנקאי תקין מס' 313) אשר חבותה עולה על 15% מהון הבנק.

המדיניות העסקית של הבנק בתחום זה שמה דגש על שיפור איכותו של תיק האשראי בכל תחומי הפעילות, תוך ניהול בקרה מתמדת וקביעת מדיניות של טיב הביטחונות. במטרה לצמצם את סיכון האשראי, פועל הבנק לפיזור תיק האשראי בין לווים רבים מענפי משק שונים.

תיק האשראי בבנק מנוהל באגף העסקי, תוך חלוקה ברורה לסמכויות אשראי, סוגי אשראי, סוגי לקוחות וסכומי אשראי. תהליך החיתום של האשראי אף הוא מוגדר, וכל בקשת אשראי נבחנת ומאושרת על פי מדרג סמכויות אישור האשראי ובהתאם לעקרונות שאושרו על ידי דירקטוריון הבנק.

להלן טבלה המציגה נכסים שאינם מבצעים, חובות פגומים שצוברים הכנסות ריבית, סיכון אשראי מסחרי בעייתי וחובות אינם פגומים בפיגור של 90 ימים או יותר (*)

31 בדצמבר 2010	30 בספטמבר 2011	
1. נכסים שאינם מבצעים		
אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות ריבית:		
29.9	27.1	שנבדק על בסיס פרטני
-	-	שנבדק על בסיס קבוצתי
29.9	27.1	
2. חובות פגומים בארגון מחדש של חוב בעייתי שצוברים הכנסות ריבית		
8.8	7.0	
3. סיכון אשראי בעייתי (1)		
357.3	390.7	סיכון אשראי מאזני בגין הציבור
41.8	32.8	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין הציבור (2)
399.1	423.5	סה"כ סיכון אשראי בעייתי בגין הציבור
7.5	4.5	סיכון אשראי מאזני בגין אחרים (2)
406.6	428.0	
4. חובות שאינם פגומים בפיגור של 90 ימים או יותר		
246.5	259.6	מזה: הלוואות לדירוג בגין קיימת הפרשה לפי עומק פיגור (3)
147.8 *	144.8	הלוואות לדירוג בגין לא קיימת הפרשה לפי עומק פיגור (3)
83.8	78.0	

* הוצג מחדש.

(1) סיכון אשראי מאזני (אשראי, אג"ח, חובות אחרים שהוכרו במאזן ונכסים בגין מכשירים נגזרים) וסיכון אשראי חוץ מאזני שהינו פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(2) כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים, למעט בגין ערבויות שנתן לווה להבטחת חבות של צד שלישי, לפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי.

(3) הלוואות לדירוג אשר ההפרשה המזערית בגין מחושבת לפי עומק הפיגור שנמצאות בפיגור מעל 3 חודשים ועד 6 חודשים, והלוואות לדירוג אחרות, שאינן פגומות, אשר הן בפיגור של 90 ימים או יותר וההפרשה המזערית בגין לא מחושבת לפי עומק הפיגור.

(*) כל היתרות המוצגות בנספח זה מוצגות לפי ההוראות החדשות למדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי, במידה והן היו מיושמות לראשונה ביום 31 בדצמבר 2010.

סיכון אשראי מאזני וחץ מאזני מוצג לפני ההשפעה להפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

להלן פרטים בנוגע לשיעורי הפרשה מסיכון אשראי לציבור:

30.9.2011	
0.31%	שיעור יתרת אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות ריבית מיתרת האשראי לציבור
2.92%	שיעור יתרת אשראי לציבור שאינו פגום שנמצא בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת האשראי לציבור
0.97%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור
318%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור פגום שאינו צובר בהכנסות ריבית
4.24%	שיעור סיכון אשראי בעייתי בגין הציבור מסיכון אשראי כולל בגין הציבור
0.10%	שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של אשראי לציבור (1)
0.27%	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור הממוצעת (1)
27.51%	שיעור המחיקות נטו בגין האשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור (1)

(1) במונחים שנתיים אפקטיביים.

חשיפות אשראי למוסדות פיננסיים זרים על בסיס מאוחד ליום 30 ספטמבר 2011

סיכון אשראי במיליוני ש"ח				
דרוג אשראי חיצוני	דרוג לטווח קצר	מספר מוסדות	מאזני	כולל
AA	F1+	1	19	19

עם פרוץ המשבר הפיננסי בשנת 2008, צמצם הבנק את הפקדותיו במוסדות פיננסיים בחו"ל, קבע מגבלות על ריכוזיות ההפקדות וקבע נהלים ובדיקות נדרשות טרם הפקדת כספים בבנקים זרים בחו"ל. הבנק מסתמך על דירוגים של חברות הדירוג – "Standard & Poors", "Moody's". דירוגים אלה רלוונטיים ביחס לפיקדונות אשר הופקדו בבנקים זרים בלבד.

החשיפה של הבנק למדינות זרות ליום 30 בספטמבר 2011 אינה מהותית.

סיכוני סליקה וצד נגדי

המקור העיקרי לחשיפת הבנק לסיכוני סליקה הינו סליקת עסקאות בנגזרים (OTC). הבנק פועל מול לקוחותיו במכשירים נגזרים הנסחרים בבורסות שונות, אך איננו פועל מולם בנגזרות OTC. הבנק פועל בנגזרות אלו עבור עצמו ורק לצורך גידור סיכונים וככלי נוסף המשמש אותו לשם ניהול הנכסים וההתחייבויות שלו. בנוסף, לבנק חשיפה לסיכוני סליקה הנובעת ממסחר בניירות ערך זרים המתבצע מול ברוקרים באמצעות תהליכי סליקה מסוג None-DVP.

לכן, עיקר חשיפות הבנק לסיכון צד נגדי מתהווה מול בנקים ומוסדות פיננסיים מוכרים בחו"ל בגין סליקת עסקאות בנגזרים (OTC) ומול ברוקרים ונותני שירות קסטודיאן בניירות ערך בגין סליקת עסקאות בניירות ערך זרים. מסגרות הפעילות איתם מאושרות לפחות אחת לשנה בדירקטוריון הבנק כחלק ממסגרות האשראי של אותן מוסדות.

סיכוני השוק

כללי

לבנק מערכת החולשת על תזרימי המזומנים של הבנק, הנגזרים ממגוון פעולותיו הפיננסיות. מערכת זו מאפשרת ניהול נכסים והתחייבויות ALM – (Asset and Liability Management) ובין היתר מאפשרת כימות של סיכוני השוק על פי מתודולוגית הערך הנתון לסיכון – VaR. בנוסף המערכת מאפשרת מעקב אחר מדדי סיכון נוספים כגון: חשיפות ריבית ובסיס ומבחני קיצון (Stress Testing).

ה-VaR אומד את ההפסד המקסימאלי הצפוי לבנק בשל התממשות סיכוני השוק בתקופת זמן נתונה וברמת בטחון סטטיסטית קבועה מראש על פי תנאי השוק שנצפו בעבר. החישוב בבנק מבוצע, אחת לחודש, לתקופת החזקה של 10 ימים וברמת מובהקות של 99%. הבנק מודד את הסיכון הכולל שלו באמצעות ה-VaR של סך התיק הבנקאי וכן את החשיפה לסיכון של התיק למסחר שלו באמצעות מערכת זו. בנוסף לניהול ובקרה באמצעות מודל ה-VaR, משתמש הבנק גם במודלים אחרים לכימות הסיכונים.

הבנק קבע מגבלות לערך הנתון לסיכון (ה-VaR הכלכלי): סך VaR – 20 מיליוני ש"ח. ביום 30 ספטמבר 2011 עמד ערך ה-VaR על 11.7 מיליוני ש"ח לעומת 13.8 מיליוני ש"ח ביום 31 בדצמבר 2010. הערך המרבי של ה-VaR הכלכלי (סופי חודש) היה במהלך התקופה הנסקרת 13.8 מיליוני ש"ח, לעומת ערך מרבי של 17.1 בשנת 2010.

סיכון הריבית

סיכון הריבית נובע מההבדל שבין רגישות הנכסים לשינויים לא צפויים בשיעורי הריבית לבין רגישות זו של ההתחייבויות - שינויים העלולים להביא לשחיקת ההון של הבנק. פעילות הבנק כמתווך פיננסי יוצרת חשיפה לסיכון זה, והבנק פועל להקטנתה. החשיפה העיקרית של הבנק היא במגזר הצמוד למדד, שכן במגזר זה מרבית הנכסים וההתחייבויות הם בריבית קבועה לטווח ארוך. כמו כן ראוי לציין את החשיפה במגזר השקלי הלא צמוד בשל הגידול בהיקף הפעילות, הן בתחום האשראי, הן בתיק הנוסטרו והן בגיוס המקורות, על אף שעיקר הפעילות במגזר זה, למעט הפעילות בתיק הנוסטרו, נעשית למח"מ (ריבית) עד שנה. הבנק מנהל מעקב אחר התפתחות משך החיים הממוצע (המח"מ) של ההלוואות כנגד הפיקדונות, במטרה לנקוט מהלכים למזעור ההשפעה של שינוי אפשרי בשיעורי הריבית על שווי התזרים הפיננסי הנקי שלו. לשם כך הוא מנהל מדידה שוטפת של המח"מ הנגזר מהפעילות החדשה השוטפת, וכן עוקב אחר היקף הפירעונות המוקדמים בהלוואות שלהם השפעה מהותית על המח"מ האפקטיבי.

מדיניות הבנק, בניהול החשיפה לסיכון ריבית, נקבעת בהתחשב בציפיות להתפתחות בשיעורי הריבית השונים, תוך בחינת העלויות לצמצום החשיפה לסיכון זה ובהתחשב באומדן שיעור הפירעון המוקדם בהלוואות ובגורמים המשפיעים עליו. ההערכה של שיעור הפירעון המוקדם מתבצעת על סמך נתוני העבר ועל בסיס הנחות הבנק על מספר גורמים המשפיעים על שיעור זה, ובהם בעיקר שיעור הריבית.

דירקטוריון הבנק קבע מגבלות לחשיפה לסיכון הריבית הן לפי מודל המח"מ והן לפי החשיפה ל- 1% שינוי מקביל של הריבית (BPV100), המודדים את הטווחים לפירעון של הנכסים ושל ההתחייבויות ואת החשיפה הכספית כתוצאה משינויים בלתי צפויים בעקומי הריבית. במגזר הלא צמוד והצמוד למדד לשנת 2011 הוגבל פער המח"מ בין הנכסים להתחייבויות (בהתחשב בשיעור הצפוי של הפירעון המוקדם) ל- $0.6 \pm$ שנה ובמגזר המט"ח ל- $0.4 \pm$ שנה.

הבנק מודד את החשיפה האמורה באמצעות מודל חודשי, תוך מעקב שוטף אחר התפתחויות משמעותיות בפעילויותיו השונות העלולות להביא לחריגה במגבלות אלו. ביום 30 ספטמבר 2011 עמד פער המח"מ המשוקלל בין הנכסים לבין ההתחייבויות של הבנק במגזר הצמוד למדד, על כ- 0.09 שנים על פי מודל המתחשב באומדן של שיעור הפירעון המוקדם, בהשוואה לפער של -0.32 שנים ביום 31 בדצמבר 2010. ממוצע נתון זה על פני התקופה (סופי חודש) היה -0.17 ופער המח"מ המרבי במהלך התקופה היה -0.32 שנים. בתאריך הנ"ל עמד פער המח"מ המשוקלל בין הנכסים לבין ההתחייבויות של הבנק במגזר הלא צמוד, על כ- 0.25 שנים, בהשוואה לפער של 0.18 שנים ביום 31 בדצמבר 2010. ממוצע נתון זה על פני התקופה (סופי חודש) היה 0.18 ופער המח"מ המרבי במהלך התקופה היה 0.25 שנים.

להערכת הבנק, בהתחשב בהיקף הפירעונות המוקדמים בשנים האחרונות ובחשיפות בכל מגזרי ההצמדה, החשיפה לסיכון כתוצאה משינוי לא צפוי של 1% בריבית נמוכה עד בינונית, יחסית לשווי התזרים הנקי המהוון של הבנק.

המידע המפורט בפרק זה בנושא סיכון ריבית הינו "מידע צופה פני עתיד" העשוי שלא להתממש כולו או חלקו או להתממש באופן שונה מכפי שנצפה. מידע זה מתבסס על הערכות הנהלת הבנק בדבר התממשות בעתיד של תחזיות ענפיות ושל תחזיות מאקרו-כלכליות בהתאם להערכות מוקדמות של הבנק. יתכן והערכות אלה לא יתממשו, בין היתר, כתוצאה מאירועים כלכליים, אירועים מדיניים/ביטחוניים, שינויים בטעמי הלקוחות והתגברות התחרות.

כמו כן, הבנק חשוף לסיכון הנובע מצמצום המרווחים בתחום המשכנתאות וזאת על רקע התחרות החריפה השוררת בתחום זה. אחת ממטרות התכנית האסטרטגית המגובשת בימים אלו בבנק היא להפחית סיכון זה ולצמצם את התלות של הבנק בתחום זה.

להלן מידע לגבי השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו ליום 30 ספטמבר 2011 (במיליוני ש"ח):

א. שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות המאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים (לפני שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית):

סה"כ	מטבע חוץ ⁽²⁾	מטבע ישראלי		
		צמוד מדד	לא צמוד	
11,829.3	1,411.2	3,467.7	6,950.4	נכסים פיננסיים ⁽¹⁾
270.9	-	269.6	1.3	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ⁽³⁾
11,431.0	1,143.7	3,857.3	6,430.0	התחייבויות פיננסיות
267.1	179.8	-	87.3	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ⁽³⁾
402.1	87.7	(120.0)	434.4	שווי הוגן נטו

ב. השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים:

שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי ריבית					
שינוי בשווי הוגן		מטבע ישראלי			
באחוזים	במיליוני ש"ח	מטבע חוץ ⁽²⁾	צמוד מדד	לא צמוד	השינוי בשיעורי הריבית
סה"כ	סה"כ	סה"כ	צמוד מדד	לא צמוד	
(2.2)	(8.8)	393.3	91.5	(115.4)	417.2
(0.2)	(1.0)	401.1	88.1	(119.6)	432.6
2.6	10.5	412.6	83.8	(124.1)	452.9

(1) לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים.
(2) לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.
(3) סכומים לקבל (לשלם) בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים, כשהם מהווים בריביות אשר שימשו לחישוב השווי ההוגן.

סיכון הבסיס

החשיפה לסיכון הבסיס נובעת משינויים בשיעורי הריבית, בשערי החליפין ובקצב האינפלציה. מדיניות הבנק היא לנהל את הסיכונים הנובעים מחשיפת הבסיס באופן מבוקר, במסגרת המגבלות שקבע הדירקטוריון. הבנק מנהל באופן שוטף את הפוזיציות במגזרי ההצמדה השונים באמצעות מגוון הכלים הפיננסיים שלרשותו, זאת תוך התחשבות בשינויים החלים בנתונים כלכליים רלוונטיים ובקרה שוטפת על הסיכונים הנובעים מחשיפה זו. המגבלות נקבעו תוך שמירה על גמישות הבנק ויכולתו לשנות את הפוזיציות השונות בתקופה קצרה בהתאם לתחזיות הכלכליות. כדי להגביל את החשיפה לסיכון זה, קבע דירקטוריון הבנק את שיעוריה המרביים בכל מגזר הצמדה.

להלן המגבלות על שיעורי החשיפה בכל מגזר הצמדה כפי שקבע הדירקטוריון (שאיננה בהכרח החשיפה החשבונאית). המגבלות הן על סכומי העודף (הגרעון) של הנכסים על ההתחייבויות בכל מגזר:

באחוזים מההון הפיננסי (1)				במיליוני ש"ח ליום 30/09/11
סכום מרבי	סכום מזערי	סכום מרבי	סכום מזערי	
50%	-50%	292	-292	הצמדה למדד
10 מ' \$	-10 מ' \$	37	-37	במט"ח ובהצמדה למט"ח
150%	50%	876	292	לא צמוד

(1) ההון הפיננסי הינו ההון העצמי בניכוי נכסים לא כספיים במאוחד.

הבנק מודד את הפוזיציות שלו בבסיסי ההצמדה השונים מדי יום באמצעות מערכת המידע שלו. מידע זה מדווח ליחידות האחראיות על ניהול הפוזיציה והתאמתה למגבלות החלות עליה. המידע בדבר גובה הפוזיציות מדווח באופן שוטף בישיבות של הוועדה לניהול נכסים והתחייבויות, ובישיבות של פורומים אחרים הפעילים בניהול סיכונים.

להלן החשיפה הכלכלית (שאיננה בהכרח החשיפה החשבונאית) בפועל בכל מגזר הצמדה (במיליוני ש"ח):

חשיפה ליום 30/09/11 חשיפה במהלך התקופה הנסקרת (2)				
מירבית	מזערית	ממוצעת	מיליוני ש"ח	
92	56	-143	-5	הצמדה למדד
-2.0	16.3	-11.9	1.2	במט"ח ובהצמדה למט"ח

(2) החשיפה במגזר הצמוד למדד הינה ב- 15 לכל חודש.

כחלק מהאסטרטגיה הכוללת של הבנק לניהול רמת החשיפה לסיכונים שוק, מבצע הבנק בין היתר עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים כדי להקטין את החשיפה שלו לסיכונים אלו. פעילות הבנק במכשירים פיננסיים נגזרים הינה כמתווך, סוחר או כמשתמש סופי. לבנק מכשירים פיננסיים נגזרים כגון עסקאות עתידיות להחלפה בין מטבעות (Swap) וחוזים עתידיים להגנה על שער מטבע (Forward).

העסקאות במכשירים הפיננסיים הנגזרים נרשמות לפי שווי הוגן ושינויים בשווי ההוגן נרשמים באופן שוטף בדוח רווח והפסד. כמו כן, הבנק מתקשר בחוזים שבפני עצמם אינם מכשירים נגזרים אך הם מכילים נגזרים משובצים. מדיניות הבנק היא להימנע ככל האפשר מחשיפה לסיכונים שער החליפין בין מטבעות החוץ השונים. החשיפה הבין-מטבעית מנוהלת במסגרת מצומצמת ובגבולות שאושרו על ידי דירקטוריון הבנק.

סיכוני הנזילות

סיכון הנזילות נובע מאי-הוודאות לגבי זמינות המקורות והיכולת לגייסם (כלי להשפיע השפעה חריגה על המחירים) ולגבי היכולת לממש נכסים בזמן קצוב ובמחיר סביר. החשיפה נובעת ממתן הלואות לזמן ארוך (אף אם ניתנו בריבית משתנה) שמומנו מפיקדונות לטווח קצר. סיכון הנזילות קיים גם כאשר גיוס הפיקדונות לטווח הקצר מתאים לתקופת שינוי הריבית בהלוואות, אף שבכך מצטמצמת החשיפה לסיכון הריבית.

הבנק חשוף לסיכונים נזילות ולחשש מפני האטה ביכולת הגיוס של חוב סחיר או ממוסדיים עקב שינויים בשוק, שינויי חקיקה ו/או שינויים בטעמי המפקידים. במטרה להתמודד עם סיכון זה מפעיל הבנק מזה שנים מדיניות של הרחבת בסיס המפקידים והקטנת ההישענות על מפקידים גדולים. בנוסף לכך מושם דגש על הארכת המח"מ של הפיקדונות ושמירה על רמת נזילות גבוהה.

מדיניות הבנק היא להתאים, ככל האפשר, את התקופות לפירעון של המקורות לאלו של השימושים בכל מגזר הצמדה. לאופי האשראי, לשיעורי הפירעונות המוקדמים במגזרי ההצמדה השונים וכן למידת המיחזור של הפיקדונות קצרי המועד יש השפעה מהותית על אומדן החשיפה לסיכון זה.

על פי הוראות בנק ישראל, חייב כל תאגיד בנקאי לקבוע מדיניות כוללת לניהול הנזילות שלו, ולקיים מערכת מידע לשליטה, בקרה ודיווח על מצב הנזילות ולמידתה. כן נקבע כי יחס הנכסים הנזילים להתחייבויות הנזילות שהבנק נדרש לקיים בתקופת פירעון של עד חודש (להלן: "יחס נכסים נזילים") לא יפחת מ-1. ניתן למדוד את החשיפה לסיכון הנזילות ואת יחס הנכסים הנזילים באמצעות מודל פנימי.

הבנק בוחן את מצב הנזילות שלו לפחות אחת לחודש באמצעות מודל נזילות פנימי (הבנק קבע את המצבים בהם תידרש הרצת המודל בתדירות גבוהה יותר). לצורך המודל אסף הבנק וממשיך לאסוף נתונים על שיעור הפירעונות המוקדמים, על עיתוים ועל שיעור המיחזור של הפיקדונות והחסכונות. בנוסף בוחן הבנק את מצב הנזילות שלו באמצעות שני תרחישי קיצון המבטאים: האחד תרחיש לחץ מערכתי (דוגמת כשל בכלל המערכת הבנקאית) העלול להשפיע על הבנק, והשני תרחיש לחץ פנימי המתרחש בבנק בלבד. התרחישים השונים נבדלים זה מזה בעיקר בשיעור המיחזור של הפיקדונות וביכולת המימוש של הנכסים הנזילים.

דירקטוריון הבנק קבע את עקרונות ניהול הנזילות, את מדרג האחריות והסמכות ואת מערך ההתראות והטיפול בחריגות מהמגבלות שנקבעו. קביעת המגבלות האמורות מביאה בחשבון הן התרחשויות צפויות של אירועים בבנק ובסביבתו העסקית והן את האפשרויות העומדות בפני הבנק לגבי גיוס מקורות חלופיים במקרה הצורך ואת העלויות של מקורות אלו.

דירקטוריון הבנק קבע מגבלות (על פי המודל הפנימי) על הפער שבין תזרים הפירעון של הנכסים לבין זה של ההתחייבויות לפי תקופות. כמו כן, קבע דירקטוריון הבנק מגבלות נוספות וביניהן מגבלה שיחס הנכסים הנזילים להתחייבויות (לתקופת פירעון של עד חודש) לא יפחת מ-1.5 כמגבלה וכמדיניות לא יפחת מ-1.8.

היחס האמור ליום 30 ספטמבר 2011 עמד על כ-2.0 בהשוואה ליחס של 2.5 ביום 31 בדצמבר 2010. ממוצע יחס זה במהלך התקופה היה 2.77 והשיעור הנמוך ביותר של יחס זה היה 2.0.

להערכת הבנק, בהתחשב בשיעורי מיחזור הפיקדונות בשנים האחרונות, החשיפה לסיכון האמור אינה גבוהה, בין היתר, משום שהבנק מגוון את מקורות המימון שלו, מקפיד להרחיב את בסיס המפקידים ולמצמצם את מידת ההישענות על מפקידים גדולים ולשמר כרית נזילות מספקת הבאה לידי ביטוי בכך שיחס הנכסים הנזילים גבוה מהיחס הנדרש.

סיכונים תפעוליים

סיכון תפעולי הוא סיכון להפסד הנובע מכשל או אי התאמה של תהליכים פנימיים ובכללן שיטות פגומות לעיבוד נתונים, הגורם האנושי כמו טעויות אנוש, מערכות הבנק כגון: העדר תהליכי מניעה ובקרה נאותים או אירועים חיצוניים. הגדרת הסיכון התפעולי כוללת סיכונים משפטיים אך היא איננה כוללת סיכונים אסטרטגיים או סיכונים מוניטין.

כאמור, בנק ישראל פרסם הוראת שעה המסדירה את חישוב הלימות ההון. בהתאם להוראה על הבנק יהיה להקצות הון בגין הסיכונים התפעוליים וזאת החל מיום כניסת ההוראות לתוקף.

בחודש אוגוסט 2011, הפיץ בנק ישראל טיוטת הוראה בנושא הסיכון התפעולי. טיוטא זו מבוססת על הנחיות באזל לעניין ניהול נאות של הסיכון התפעולי. הבנק בוחן את טיוטת ההוראה וכן את ההשלכות הנובעות מיישום דרישות ההוראה ויפעל בהמשך ליישום והטמעתם בניהול הסיכון התפעולי.

הבנק חשוף בפעילותו השוטפת, כמו כל מערכת פיננסית/בנקאית אחרת, לסיכונים תפעוליים ובכללם לסיכונים מעילה והונאה. על מנת להקטין את החשיפה להפסדים מהסיכונים התפעוליים פועל הבנק

במספר מישורים:

- הקטנת החשיפה התפעולית באמצעות נקיטת אמצעי בקרה מתמשכים ודרישה לביצוע בקרה כפולה בכל תהליך בו קיים סיכון תפעולי מהותי.
- ביצוע בקרות מרכזיות על תחומי פעילות שונים בהתאם לסיכון הטמון בתהליך, תוך דגש על תהליכים בהם לא מתקיימת בקרה כפולה בתהליך.
- ביצוע סקרי סיכונים תפעוליים וסקר מעילות והונאות.
- שיפורים שוטפים בתהליכים בהתאם להערכת הסיכונים.
- אישור כל תהליך ומוצר חדשים בוועדה ייעודית לניטור סיכונים תפעוליים וסיכונים מעילה והונאה שבראשה עומד המנכ"ל.
- איסוף מידע על אירועי כשל תפעולי לצורך הפקת לקחים.

בבנק פועל מנהל סיכונים תפעוליים הכפוף למנהל חטיבת הסיכונים וכן ועדת היגוי לניטור סיכונים תפעוליים כמצוין לעיל. הנהלת הבנק והדירקטוריון מקבלים דיווח שוטף על אירועי כשל תפעוליים ואירועים בהם היה פוטנציאל להפסד גם אם בפועל הפסד זה לא נגרם.

הבנק ביצע בשיתוף עם יועץ חיצוני, סקר סיכונים תפעוליים מקיף שבמסגרתו התבצע מיפוי, זיהוי, הערכה של רמת הסיכונים ואפקטיביות הבקורות בהתייחס לתהליכים העסקיים והתפעוליים המהותיים. כמו כן הסתיים סקר מעילות והונאות שבוצע על ידי הביקורת הפנימית. הבנק מכין תכנית פעולה להפחתת הסיכונים השיוריים (הסיכונים הנותרים לאחר הפעלת בקורות) ברמת סיכון גבוה ובינוני שנמצאו בשני הסקרים שצוינו לעיל.

כן עורך הבנק סקר תשתיות בשיתוף עם יועצים חיצוניים הכולל שני נדבכים: הראשון - סקר לבדיקת התאמתם של נהלי וטפסי הבנק להוראות הצרכניות; השני - אופן יישומן של ההוראות הצרכניות בבנק. במסגרת זו נבדק האופן בו מנהל הבנק את הסיכון הנובע לבנק מההוראה, הבקורות הקיימות והסיכון שקיים (אם בכלל) עקב הניהול והבקורות הנ"ל. ממצאי סקר זה היווה בסיס לתוכנית הציות שמטרתה הגברת קיום מכלול החובות החלות על הבנק בדגש על הוראות צרכניות.

הבנק השלים את קליטתה של מערכת ייעודית לניהול סיכונים תפעוליים והציות במסגרתה מנוהלים כל סקרי הסיכונים בתחומים אלו. כמו כן ינוהלו במערכת זו דיווחי אירועי כשל הכולל פרטי האירוע והפקת לקחים ככל שיידרש. בימים אלו הבנק פועל להטמעת המערכת ובמבצע הדרכות ייעודיות לשם כך.

סיכוני הציות

סיכון הציות הינו הסיכון שתאגיד יסבול מסנקציה חוקית או רגולטורית, הפסד פיננסי מהותי או פגיעה במוניטין כתוצאה מכישלון שלו לציית להוראות צרכניות.

הוראות צרכניות הינן החוקים, התקנות וההוראות המסדירים את הפעילות הבנקאית בישראל בכל הנוגע ליחסים שבין הבנק לבין הלקוח במסגרת החובות המוחלות על הבנק כלפי ציבור לקוחותיו, לרבות חוק איסור הלבנת הון, התש"ס 2000, צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי דיווח וניהול רישומים של תאגידים בנקאיים למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשס"א 2001, הוראת הפיקוח על הבנקים והנחיות הרשות לניירות ערך.

סיכוני הציות מנוהלים בבנק בכל רמות הארגון כולל סניפים ומחלקות ניהול המוצרים. לשם כך הבנק מתבסס על תהליכי עבודה הכוללים את עקרון הבקרה הכפולה של עורך ובודק. כמו כן קיים תהליך מובנה שכל שינוי בהוראות הצרכניות המשפיע על הבנק יוטמע בבנק בנהלים, בתהליכי העבודה, בטפסים ובהדרכה. בתהליך זה תומכות המחלקה המשפטית, מחלקת ארגון ושיטות ומחלקת סיכונים תפעוליים והציות.

ריכוז הטיפול בניהול סיכון הציות להוראות צרכניות ולניהול מתבצע ע"י קצין הציות הראשי ובאמצעות אחראי

תחום הציות הפועלים במסגרת מחלקת סיכונים התפעול והציות בחטיבת הסיכונים. מורכבותה והתפתחותה של הפעילות הבנקאית, מחייבת את הבנק להקפדה יתרה על קיום מכלול החובות שחלות על התאגיד הבנקאי, בקשריו עם לקוחותיו, מכח חקיקה ראשית, תקנות, צווים, היתרים והוראות בנק ישראל.

הוראות ניהול בנקאי תקין 308 - קצין ציות, מחייבת את הבנקים לאכוף את ההוראות הצרכניות, דהיינו: חוקים, תקנות, והוראות המסדירים את הפעילות הבנקאית בכל הנוגע ליחסים שבין הבנק לבין לקוחותיו, לרבות איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור. על פי ההוראה, מבוצע סקר תשתיות אשר במסגרתו ממופות ההוראות הצרכניות, הסיכונים להתרחשות אירועי חריגה מההוראות ובצידם מוגדרות בקורות למניעתם.

בשנת 2010 הושלם עיקרו של סקר תשתיות הציות בבנק. בהתבסס על הסקר נקבעה תוכנית ציות רב שנתית. תוצאות הסקר נקלטו למערכת ייעודית המאפשרת ניהול ומעקב דינמי אחר סיכונים הציות.

סיכונים הלבנת הון ומימון טרור

סיכון הלבנת הון ומימון טרור הינו הסיכון להפסד העלול להיגרם לבנק כתוצאה מניצולו למטרות הלבנת הון ומימון טרור על ידי לקוחות שלו, או כתוצאה מסנקציה שתוטל עליו עקב כישלון שלו לקיים את ההוראות הרגולטוריות החלות עליו בנושא זה. לחשיפה לסיכון זה השלכות נוספות הנובעות מסיכונים מוניטין, מסיכונים תפעוליים ומסיכונים משפטיים הנובעים ממנו. במסגרת פעילותו חשוף הבנק לסיכונים הלבנת הון ומימון טרור. חשיפתו זו מתמקדת הן בשלב פתיחת החשבון והן במהלך ניהול החשבון. הבנק עשוי להיחשף לגורמים המעוניינים "לנצל" לצורך הלבנת כספים שמקורם בעבירות שהוגדרו "כעבירות מקור" בחוק איסור הלבנת הון והן לצורך מימון טרור באמצעותו.

בהוראות ניהול בנקאי תקין 411, שעניינה מניעת הלבנת הון ומימון טרור וזיהוי לקוחות, נקבעו, בין השאר, תפקידיו של האחראי למילוי החובות לפי חוק איסור הלבנת הון ומימון טרור (להלן "האחראי"). האחראי בבנק המכהן גם כקצין הציות הראשי של הבנק, פועל במסגרת חטיבת הסיכונים של הבנק וכפוף ומדווח ישירות למנהל החטיבה, שהינו חבר הנהלת הבנק.

הדירקטוריון והנהלת הבנק קבעו נהלים ומדיניות בנושא של איסור הלבנת הון ומימון טרור. הנחיות האחראי הינן בהתאמה ובכפוף להוראות החוק.

במהלך שנת 2010 הוטמעה בבנק מערכת ממוחשבת לאיתור פעילות חריגה בחשבונות של הלקוחות. באופן שוטף מתבצעת הדרכה והטמעה של הוראות הרלבנטיות בנושא לקבוצות עובדים, בהתאם לתחומי עיסוק מקצועיים וניהוליים תוך התאמת הנושאים והיקפם. כמו כן כל עובדי הבנק החדשים עוברים הדרכה בנושא איסור הלבנת הון, טרם קבלת הרשאה להיכנס למערכות המחשב של הבנק.

לכל סניף ולכל יחידה במטה מונה נאמן הלבנת הון המהווה גורם מקצועי הצמוד למקום ביצוע העסקאות ונותן מענה מיידי לשאלות המתעוררות בסניפים. הנאמן מקבל הדרכות וימי עיון מוגברות במטרה להעלות את רמתו בתחום ומהווה גורם מקשר בין האחראי לנושא איסור הלבנת הון לבין הסניף.

האחראי מתעדכן באופן שוטף בחידושי החקיקה, הצווים והנורמות הקשורות לאיסור הלבנת הון, בין היתר, בהשתתפות בישיבות ובימי עיון בנושא. באחריותו לדאוג ליישום של כל ההשלכות הנובעות מעדכונים אלה על פעילות הבנק.

לגבי התיקונים לחקיקה ולהוראות בנק ישראל בנושא הלבנת הון וניהול סיכונים - נא ראה פירוט בפרק "עידכוני חקיקה בדו"ח הדירקטוריון".

■ עדכוני חקיקה והוראות בנק ישראל

עידכוני החקיקה המפורטים בפרק זה באים להוסיף על האמור במקומות אחרים בדו"ח, בהם ישנה התייחסות ספציפית לעידכוני החקיקה שלהלן או לעידכוני חקיקה אחרים. הוראות חוק ורגולציה אשר התקבלו עד דצמבר 2010 ואשר תוארו בדוחות הכספיים של הבנק לשנת 2010, אינם מופיעים בפרק זה.

חקיקה חדשה

חוק ייעול הליכי האכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע-2010

חוק ייעול הליכי האכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע"א-2010 פורסם ברשומות ביום 27 בינואר, 2011. מטרת החוק הינן לייעל את האכיפה בשוק ההון, לקצר את משך הזמן שבין ביצוע הפרה לבין הטלת עונש, ולהתאים את עוצמת הענישה לעוצמת ההפרה. לשם הגשמת מטרת החוק נקבעו שלושה ערוצי אכיפה מקבילים - הליך הטלת עיצום כספי על ידי הרשות; הליך אכיפה מנהלית והליך פלילי.

הוראות החוק יחולו על הבנק כחבר בורסה, כחברה ציבורית, וכגוף הנותן שירותי נ"ע ללקוחות ובכללם שירותי ברוקראז', ניהול תיקים (באמצעות חברה בשליטתו) ויעוץ להשקעות. בנוסף יחולו הוראות החוק על חברת הבת של הבנק שהינה תאגיד מדווח. חלק מהוראות החוק נכנסו לתוקף ביום 27 בינואר, 2011. ביום 17 בפברואר, 2011, פורסמו ברשומות תקנות ניירות ערך (הפחתה של סכומי עיצום כספי), תשע"א-2011, אשר קובעות את הכללים לאופן הפחתת עיצום כספי המוטל על ידי רשות ניירות ערך.

ביום 15 באוגוסט, 2011, פירסמה רשות ניירות ערך קריטריונים להכרה בתוכנית אכיפה פנימית בתחום ניירות הערך וניהול השקעות. תוכנית אכיפה פנימית הינה הינה מנגנון וולונטרי אותו מאמץ ומיישם תאגיד באופן שוטף כדי לוודא ציות של התאגיד ושל היחידים בו להוראות הדין בתחום ניירות הערך. המסמך סוקר, בין היתר, מהי תוכנית אכיפה פנימית, מה מקנה תוכנית אכיפה יעילה, וכיצד ניתן יהיה להוכיח קיומה של תוכנית אכיפה יעילה. הבנק מיישם את הוראות החוק, ובכלל זה נערך לאימוץ תוכנית אכיפה פנימית בבנק ובחברות בנות עליהן החוק חל, לרבות לאור האמור בקריטריונים הנ"ל.

חוק החברות (תיקון מס' 16), התשע"א-2011

ביום 15 במרץ 2011 פורסם ברשומות חוק החברות (תיקון מס' 16), התשע"א-2011, המתקן את חוק החברות, תשנ"ט-1999 (להלן: "חוק החברות") לעניין אימוצם ויישומם של עקרונות ממשל תאגידי בישראל. במסגרת החוק נקבעו, בין היתר:

עקרון עצמאות שיקול דעתו של הדירקטור; עקרונות ממשל תאגידי מומלצים, אשר על מנת שיחולו על חברות עליהן לעגן במפורש בתקנוניהן; סעיפים שונים בחוק החברות המתייחסים להרכב ופעולת הדירקטוריון וועדותיו, לרבות וועדת הביקורת; סעיפים לעניין תביעה נגזרת, הצעות רכש, חברות חוץ וסמכות רשות ניירות ערך להטיל עיצום כספי לגבי שורה של הוראות החוק; בנוסף תוקנו סעיפים העוסקים בעסקאות של החברה הטעונות אישורים מיוחדים.

ביום 6 ביולי, 2011, פירסמה רשות ניירות ערך עמדת סגל משפטית מספר 15-101 ובה משתקפת פרשנות הרשות לחלק מהוראות החוק. הבנק בודק את התאמת המבנה הארגוני שלו ואת מסמכיו לאמור בחוק, ומיישם את האמור בו, לפי העניין ולפי פרשנות הרשות.

חוק ההגבלים העסקיים (תיקון מס' 12), התשע"א-2010

חוק ההגבלים העסקיים (תיקון מס' 12) התשע"א-2010 פורסם ברשומות ביום 25 ליוני 2011. מטרת התיקון להתמודד עם כשל שוק תחרותי המכונה "כוח שוק" אשר נגרם בענפי משק רבים שבהם פועלות קבוצות ריכוז (אוליגופולים) בשל מיעוט המתחרים וחסימי הכניסה הגבוהים לענף, ושכתוצאה ממנו נפגעים הן הצרכנים והן המשק. לפי התיקון לחוק, בין היתר, יוענקו לממונה על ההגבלים העסקיים כלים להתמודדות אפקטיבית עם כשל התחרות האמור, וייקבע הסדר מיוחד לעניין חבר קבוצת ריכוז.

תקנות המכר (דירות) (הבטחת השקעות של רוכשי דירות) (ערבות בנקאית), התשע"א - 2010 ו- הוראת ניהול בנקאי תקין 456

ביום 20/02/2011 נכנסו לתוקף תקנות המכר (דירות) (הבטחת השקעות של רוכשי דירות) (ערבות בנקאית), התשע"א - 2020 (להלן: "התקנות"), שקבעו נוסח מחייב לערבות בנקאית לפי סעיף 2(1) לחוק המכר (דירות) (הבטחת השקעות של רוכשי דירות), התשל"ה - 1974. עם כניסתן של התקנות לתוקף, בוטלה הוראת ניהול בנקאי תקין 456, אשר קבעה את נוסח הערבויות אשר יונפקו על ידי הבנקים לפי החוק האמור. הבנק מנפיק ערבויות על פי הנוסח שנקבע בתקנות.

תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים) (תיקון), התשע"א-2011, תקנות ניירות ערך (פרטי התשקיף וטיוטת התשקיף - מבנה וצורה) (תיקון), התשע"א-2011, ותקנות ניירות ערך (פרטי התשקיף וטיוטת התשקיף - מבנה וצורה) (תיקון מס' 2), התשע"א-2011 ("תיקון מס' 2 לתקנות פרטי תשקיף")

ביום 31 בינואר, 2011, פורסמו ברשומות התקנות הנ"ל, אשר עניינן, בין היתר, דיווחים בנושא החזקות בעלי עניין ונושאי משרה בכירה בתאגיד, שינויים במירשם בעלי המניות, אישור תוכנית רכישה על פי תוכנית, והחזקות באמצעות חברים בקבוצת דיווח מוסדית בשליטתו או בניהולו של בעל עניין, וסיכונים סביבתיים ודרכי ניהולם. התקנות נכנסו לתוקף שלושים יום ממועד פרסומן, למעט התיקון לתקנה 33 לתקנות דוחות תקופתיים ומידיים, שתחולתה תשעים יום ממועד פרסומן. הבנק מתאים את התנהלותו להוראות התקנות.

תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים) (תיקון מס' 2), התשע"א-2011

ביום 7 ביולי, 2011, פורסם ברשומות תיקון לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התשע"א-2011 בנושא אפקטיביות הבקרה הפנימית. התיקון מתייחס, בין היתר, לאופן הערכת האפקטיביות הבקרה הפנימית ולחוות דעת רואה החשבון את אפקטיביות הבקרה הפנימית 2011. התיקון נכנס לתוקף עם פרסומו. הבנק מיישם את הוראות התיקון.

חוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה) (תיקון מס' 70), התשע"א-2011

בהתאם לתיקון האמור, נדרש רוכש זכות במקרקעין לשלם מקדמה למנהל מס שבח בגובה של 7.5% מהתמורה, לאחר תשלום 40% מהתמורה, על חשבון המס שהמוכר חייב בו, ותשלום זה ייחשב כתשלום ששולם למוכר מאת הרוכש על חשבון התמורה שנקבעה בהסכם ביניהם.

התיקון סותר את הוראות חוק המכר (דירות) (הבטחת השקעות של רוכשי דירות), התשל"ה - 1974), המחייב (במקרה של לווית בנקאי) תשלום מלא התמורה באמצעות פנקס שוברים לחשבון הפרוייקט. בנוסף, המשמעות היא ש-7.5% מהתקבולים בגין מכירת כל דירה בפרוייקט מלווה לא יכנסו לחשבון הפרוייקט, ולא יהוו חלק ממקורות הפרוייקט.

לצורך פתרון הבעייתיות האמורה, רשות המיסים בשיתוף עם איגוד הבנקים גיבשו מסלול (אישור לפרוייקט בליווי בנקאי) לפיו הקבלן נותן לבנק המלווה הוראה בלתי חוזרת, לפיה הבנק לא יעביר לנישום את ה"סכום הקובע" מהעודפים בחשבון הליווי עד לקבלת אישורו של פקיד השומה. בכל מקרה, חובת העברת המקדמה לא חלה אם ניתן אישור פקיד השומה לפי סעיף 50 לחוק מיסוי מקרקעין.

הבנק פועל בהתאם להוראות החוק.

חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון מס' 15) התשמ"א-1981; תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 431

ביום 1 באוקטובר 2011 נכנס לתוקף תיקון מס' 15 לחוק הבנקאות (שירות ללקוח) התשמ"א-1981, לפיו נקבעה החובה להנפיק ללקוחות יחידים (שאינם תאגידים) טפסי שיקים בהם יהיו השיקים משורטטים ותהיינה מודפסות עליהם מילים האוסרות את העברתם, אלא אם ביקש הלקוח אחרת. ביום 25 בספטמבר 2011 תוקנה הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 431, על מנת להתאימה לתיקון לחוק האמור. הבנק מיישם את הוראות התיקון לחוק ולהוראות המפקח.

הצעות חוק ויוזמות חקיקה

טיוטת תיקון לצו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של תאגידים בנקאיים), התשס"א-2001

ביום 30 לדצמבר 2009 הופצה טיוטה מעודכנת לתיקון צו הלבנת הון החל על הבנקים. התיקון המוצע עוסק, בין היתר, בנושאים הבאים:

הוספת חובה כללית על הבנקים לנקוט בפעולות ל"הכרת הלקוח" טרם פתיחת חשבון וזאת בנוסף לחובה לזיהוי ורישום פרטים; אפשרות לאימות של העתק מתאים למקור גם על-ידי עורך דין ממדינות ה-OECD; הענקת אפשרות לאחראי על איסור הלבנת הון, בנסיבות מיוחדות, לשקול לקבוע דרכי זיהוי, אימות פרטים ודרישת מסמכים חלופיות של מקבל השירות; הטלת חובה על הבנקים לנקוט אמצעים סבירים לאימות פרטי הזיהוי כפי שהוצהרו בהצהרות על נהנים ובעלי שליטה; שינוי החובה לדווח על "פעולות בלתי רגילות", לחובה לדווח על "פעולות שקיים יסוד סביר להניח שהן קשורות להלבנת הון או למימון טרור".

ביום 6 בנובמבר 2011 אושר בכנסת (בועדת חוקה חוק ומשפט) חלק מהתיקון, לפיו יהיה ניתן לקבל פקדונות במערכת סגורה גם מחשבונות בבנק הדואר וכן יהיה ניתן לנהל קרנות נאמנות במסגרת מערכת סגורה.

במקביל לתיקון המוצע לצו פורסם ביום 24 לינואר 2010 תיקון להוראת ניהול בנקאי מס' 411 - (מניעת הלבנת הון ומימון טרור וזיהוי לקוחות) אשר מתאים תוכן ההוראה לתיקון לצו. תחולת ההוראה - החל מ-1 ליוני 2010.

תזכיר הצעת חוק המשכון, התש"ע-2010

תזכיר חוק שפורסם על-ידי משרד המשפטים, ביום 18 לינואר 2010, להערות הציבור. התזכיר בא להחליף את חוק המשכון, התשכ"ז-1967 בחוק מודרני העורך רפורמה בדיני השעבודים בישראל. בין היתר, עוסק התזכיר

בנושאים הבאים:

מתן אפשרות ליחיד לשעבד את מכלול נכסיו, למעט נכסים לצריכה אישית, מתן אפשרות ליחיד לשעבד נכס עתידי שטרם הגיע לידי, ביטול מוסד השעבוד הצף, ביטול היכולת הנתונה למקבל שעבוד למנוע יצירת שעבודים נוספים על אותו הנכס, שינוי שיטת רישום משכונות.

הבנק לומד את עיקרי התזכיר. ככל שהתזכיר יתגבש לכדי חוק מחייב יהא בו כדי להשליך על אופן ניהול הבטוחות של הבנק ונהלי מתן האשראי לקוחותיו.

תזכיר חוק איסור הטרמה (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011

ביום 15 בספטמבר 2011 פורסם תזכיר חוק איסור הטרמה (תיקוני חקיקה) התשע"א-2011 ("התזכיר"). התזכיר מציע להכניס תיקונים בחוק ניירות ערך, חוק הייעוץ וחוק השקעות משותפות בנאמנות, כך שיוסדרו בהם, בין היתר, העניינים הבאים:

- איסור ביצוע פעולות הטרמה על ידי מנהלי כספי אחרים ועובדיהם.
- קביעת מגבלות על החזקת ניירות ערך וביצוע עסקאות בהם, באמצעות יצירת הסדר אחיד ביחס להגבלות על החזקה ועשיית עסקאות בניירות ערך, הקבועות היום בחוק הייעוץ ובחוק השקעות משותפות בנאמנות.
- קביעת חובת פיקוח על תאגידים שהם מתווכים פיננסיים, המעסיקים מתווכים פיננסיים אחרים על מנת שיקבעו נהלים אשר יבטיחו את שמירת האיסורים המוצעים על פי התזכיר. הבנק לומד את הוראות התזכיר.

סיוטת הצעת חוק להסדרת עסקאות איגוח (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011

במהלך חודש אוגוסט 2011, פירסמה רשות ניירות ערך להערות הציבור סיוטת הצעת חוק להסדרת עסקאות איגוח (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011, אשר על פיה מוצע, בין היתר, לתקן את חוק ניירות ערך כך שתוסדר בו דרך ביצוע של עסקאות איגוח, שבמסגרתן מתקיימת הצעה של ניירות ערך לציבור, תוקנה וודאות במסגרת הדין למהלכי עסקאות איגוח, ויקבעו התנאים להבטחת היות המחאת הזכויות הנעשית במסגרת עסקת איגוח, "עסקת מכר" במובנה המשפטי. הבנק לומד את הוראות הטייטה.

תזכיר חוק החוזים האחידים, התש"ע-2010

ביום 9 במאי 2010 פורסם על ידי משרד המשפטים להערות הציבור תזכיר חוק המבקש לשנות את חוק החוזים האחידים התשמ"ג-1982, בעיקר בנושאים הבאים:

- הוספת רשימת תנאים המופיעים בחוזה אחיד אשר חזקה כי הם מקפחים.
 - יצירת תהליך "בחינת קיומם של תנאים מקפחים" בחוזה אחיד, אשר יחליף את תהליך אישורו של חוזה אחיד הקיים כיום בחוק.
 - קביעה כי תנאי שבוטל על ידי בית הדין בשל היותו תנאי מקפח, יחשב כתנאי בטל בכל חוזה שנכרת על פי אותו חוזה אחיד, גם לפני מועד החלטתו של בית הדין.
- הבנק לומד את הוראות התזכיר.

תזכיר חוק סמכויות רשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התש"ע-2010

ביום 24 במאי, 2010 הפיצה רשות ניירות ערך את תזכיר החוק שבנדון. מטרתו של התזכיר למסד את מעמדה של

הרשות לניירות ערך כגוף המקצועי האמון על הסדרת שוק ההון, ולחזק את עצמאותה ככזו. במסגרת התזכיר מוצע, בין היתר, לקבוע, כי מרבית ההסמכות הקבועות כיום בחוק ניירות ערך, חוק השקעות משותפות בנאמנות, וחוק הייעוץ, והנתונות לשר האוצר להסדיר בתקנות (לרוב באישור וועדת הכספים), ישונו להסמכות של מליאת הרשות, להסדרה בדרך של הוראות מנהליות. בנוסף מוצע ליצור בהירות ביחס לתפקיד האורגנים השונים ברשות ניירות ערך, לאחד לתקנון אחיד את הכללים שעל פיהם פועלת היום הבורסה לניירות ערך בתל אביב, ולהסדיר את פעילותה של רשות ניירות ערך במתן מענה לפניית מקדמיות של הציבור. הבנק לומד את הוראות התזכיר.

הצעת חוק להסדרת המתווכים בהשקעות, התש"ע-2010

ביום 22 לאוגוסט, 2010, פירסמה רשות ניירות ערך את הצעת חוק להסדרת המתווכים בהשקעות, תש"ע - 2010 (להלן: "ההצעה") להערוך הציבור.

ההצעה מציעה להחליף את חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, תשנ"ה-1995 הקיים, ולשנות חלק מן ההסדרים הקיימים היום בנוגע ליועצי השקעות, משווקי השקעות ומנהלי תיקי השקעות. ההצעה תחול גם על גופים שאינם מפוקחים היום במסגרת חוק הייעוץ, כברוקרים, דילרים והעוסקים בשירותי משמורת של ניירות ערך ונכסים פיננסיים. ההצעה תביא להקמת מועצה לפיקוח על מתווכים פיננסיים, אשר תסדיר ותפקח על פעילותם של מתווכים בהשקעות, כהגדרתם בהצעה. רשות ניירות ערך תפקח על המועצה. הבנק לומד את עיקרי ההצעה. ככל שהוראות ההצעה יתקבלו יהא על הבנק לבדוק את התאמת התנהלותו, והתנהלות חברות הבת שלו, להוראותיה.

תזכיר חוק ההגבלים העסקיים, התש"ע-2010

ביום 19 בספטמבר, 2010, פירסמה רשות ההגבלים העסקיים את תזכיר חוק ההגבלים העסקיים, התש"ע-2010 (להלן: "התזכיר"). מטרת התזכיר היא להוסיף לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 מנגנון אכיפה מינהלי, הכולל סמכות להטיל עיצום כספי. התזכיר מציע, בין היתר, לקבוע מנגנון להטלת עיצום כספי בסכום מירבי שאינו קבוע מראש, אלא תלוי בהיקף המכירות של מבצע ההפרה, וכן להסדיר את הביקורת השיפוטית הן על עצם הטלת העיצום והן על גובהו, על ידי הגשת ערר לבית הדין להגבלים עסקיים. הבנק לומד את עיקרי התזכיר.

הצעת חוק הבנקאות (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011

ביום 5 בינואר, 2011, פורסמה ברשומות הצעת חוק הבנקאות (תיקוני חקיקה) התשע"א-2011, על פיה מוצע, בין היתר, לתקן את חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981, וכן את פקודת הבנקאות, 1941, חוק ניירות ערך, תשכ"ח-1968, וחוק הביקורת הפנימית, התשנ"ב-1992, במספר נושאים, וביניהם: אופן הצעת דירקטורים לכהונה בחלק מן הבנקים ובחירתם, אופן מינוי דירקטורים בכלל התאגידים הבנקאיים שהינם חברות ציבוריות, אופן ההצבעה לעניין הפסקת כהונתו של דירקטור, המבחנים המשמשים את המפקח על הבנקים בעת שהוא שוקל התאמתו של מועמד למשרה בתאגיד בנקאי, והחלת חובות הדיווח על החזקותיו של בעל עניין לפי חוק ניירות ערך, תשכ"ח-1968 גם על מי שמחזיק מעל 1% מאמצעי השליטה בתאגיד בנקאי בלא גרעין שליטה. ככל שהצעת החוק תתקבל יהא על הבנק לבדוק את התאמת התנהלותו, להוראותיה.

הצעת חוק הלוואות ללא זכות חזרה התש"ע-2010

ביום 15 במרץ 2010 הונחה על שולחן הכנסת הצעת חוק פרטית המציעה כי ייקבע בחוק שהבטוחה לפירעון הלוואה לרכישת דירת מגורים יחידה תהיה הנכס המשועבד להבטחת הלוואה בלבד, וכי הלוואה אשר נטל

הלוואה מסוג זה לא יחוייב בסכום העולה על התמורה אשר תתקבל ממכירת הנכס המשועבד. עוד נאמר בהצעה כי בהלוואות מסוג זה לא יהיה המלווה רשאי לדרוש מהלווה ערבות כתנאי למתן הלוואה. ככל שתתקבל הצעת החוק, יהיה על הבנק להתחשב בהוראותיה בעת קביעת התנאים העסקיים להעמדת הלוואות מסוג זה ללקוחותיו.

הצעת חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון - ריבית על יתרת זכות) התש"ע-2010

ביום 15 במרץ 2010 הונחה על שולחן הכנסת הצעת חוק פרטית המציעה לחייב את הבנקים לשלם ריבית על סכומים הנצברים בחשבון העובר ושב של לקוחותיהם. הבנק לומד את הוראות ההצעה.

הצעות חוק הלוואות לדיור (תיקון - חובת הפניה לוועדה המיוחדת ולוועדת חריגים לפני הגשת בקשה לביצוע משכנתא) התשע"א-2010

ביום 17 במרץ 2010 וביום 11 לאוקטובר 2010 הונחו על שולחן הכנסת הצעות חוק פרטיות בהן מוצע לקבוע כי זכותו של התאגיד הבנקאי לפתוח בהליכי מימוש משכנתא ללווים "זכאים" תהיה כפופה למתן הזדמנות מהותית ללווה לפנות בבקשת סיוע לוועדה המיוחדת של משרד השיכון. כמו כן, מוצע להחיל את ההסדר, בשינויים המחוייבים, גם לגבי מקרים בהם הלווה קיבל הלוואה שאינה מכספי מדינה ולעגן בחוק את הנוהג של הפעלת וועדות חריגים בתאגידים הבנקאיים. הבנק לומד את הוראות ההצעות.

הצעת חוק המכר (דירות) (הבטחת השקעות של רוכשי דירות) (תיקון - הסרת שעבוד תאגיד בנקאי מלווה), התשע"א-2011

על פי הצעת החוק הפרטית, כאשר שילם קונה, באמצעות פנקס השוברים, את כל התשלומים עבור דירה שרכש, יסיר התאגיד הבנקאי המלווה את השעבוד מאותה דירה, אם הוטל כחלק מהסכם הלווה או במסגרת כל הסדר אחר בין המוכר לבין התאגיד הבנקאי. הבנק לומד את הוראות ההצעה.

טיטות מתווה חקיקה שפירסמה רשות ניירות ערך במסגרת "פרויקט שיפור הדוחות"

במסגרת "פרויקט שיפור דוחות" בוחן סגל הרשות לניירות ערך היבטים שונים הקשורים בדיווח על עסקי התאגיד בתשקיף ובדוחות התקופתיים והרבעוניים, ואופן יישומו של מודל הדיווח על ידי התאגידים המדווחים. הרשות פירסמה עד כה מספר טיטות של מתווי חקיקה מוצעים הנוגעים לעניינים הבאים:

טיטות מתווה חקיקה בעניין דוח ממשל תאגידי

בחודש פברואר, 2011 פירסמה רשות ניירות ערך להערות הציבור טיטות מתווה חקיקה בעניין דוח ממשל תאגידי. הטיטות עוסקות, בין היתר, בדוח ממשל תאגידי מוצע ונפרד, המרכז בתוכו הוראות גילוי וכללים ייעודיים, אשר יהווה חלק בלתי נפרד מן הדוח התקופתי.

טיטות מתווה חקיקה בעניין פרק המימון והנזילות

בחודש מאי, 2011 פירסמה רשות ניירות ערך להערות הציבור את טיטות מתווה החקיקה בעניין פרק המימון

והנזילות. הטייטה מציעה, בין היתר, לכלול תת - פרק נפרד, אינטגרטיבי ומקיף בדוחות התקופתיים והרבעוניים, שירכז ויאחד את כלל היבטי הגילוי הקשורים למימון פעולותיו של התאגיד ונזילותו.

טייטת מתווה חקיקה בעניין דוח סולו

בחודש ספטמבר, 2011 פירסמה רשות ניירות ערך להערות הציבור את טייטת מתווה החקיקה בעניין דוח סולו. הטייטה עוסקת באופן עריכתו של דוח הסולו ונחיצותו נוכח התיקונים המתהווים לפרק המימון והנזילות המוצע בתיאור עסקי התאגיד.

טייטת מתווה חקיקה בעניין דוח דין וניתוח של ההנהלה

בחודש ספטמבר, 2011 פירסמה רשות ניירות ערך להערות הציבור את טייטת מתווה החקיקה בעניין דוח דין וניתוח של ההנהלה. מטרת הטייטה לרכז דרישות גילוי בעלות תכלית זהה או דומה במקום אחד, ולמקד את דרישות הגילוי. הטייטה מציעה, בין היתר, לאחד דוחות בעלי אותה התכלית, לפצל דוחות בעלי תכלית שונה, ולהעביר פריטי מידע קשורים לדוח אחד, כך, שלאחר השלמת פרויקט שיפור דוחות יהא מורכב הדוח התקופתי מן הדוחות הכספיים, דוח הדירקטוריון (בשמו החדש - דוח דין וניתוח של ההנהלה), דוח תיאור עסקי התאגיד ודוח ממשל תאגידי.

הבנק לומד את הצעות מתווי החקיקה המפורטות לעיל.

טייטת תקנות ניירות ערך (פרטי התשקיף וטייטת תשקיף-מבנה וצורה)(תיקון), התשע"א-2011

ביום 29 במרץ, 2011, פירסמה רשות ניירות ערך להערות הציבור הצעה לתיקון תקנות ניירות ערך (פרטי התשקיף וטייטת התשקיף, מבנה וצורה), התשכ"ט-1969 ("תקנות פרטי תשקיף") בנושא השקעת תמורת ההנפקה ותאגיד ערב. בין היתר מוצע לבטל את הסייג לתחולת תקנה 51 הקבוע בתקנה 51(ב) לתקנות פרטי תשקיף, להרחיב את סמכות הרשות לפטור מהוראות תקנה 51 לפי תקנה 51(ד) גם לתאגידים ברישום כפול ולתאגידים מאוחדים; ולהרחיב את תקנה 44 גם לעניין תאגיד ערב שהינו חברת בת של המנפיק ולגבי תאגיד שניירות הערך שלו או עיקר פעילותו שועבדו להבטחת מילוי תנאי אגרות החוב וניירות ערך מסחריים בידי המנפיק. הצעת התיקון האמור, אם תאומץ, עשויה להשפיע על יכולת הבנק, או שיקוליו, לגייס חוב באמצעות חברה בת שלו שהיא חברת צינור של הבנק.

הבנק לומד את הצעות התיקון.

תקנות ניירות ערך (עסקה בין חברה לבין בעל שליטה בה)(תיקון), התשע"א-2011, תקנות ניירות ערך (הצעה פרטית של ניירות ערך בחברה רשומה)(תיקון), התשע"א-2011 ותקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים)(תיקון), התשע"א-2011

רשות ניירות ערך פירסמה להערות הציבור הצעות לתיקון לתקנות ניירות ערך (עסקה בין חברה לבעל שליטה בה), תשס"א-2001, לתקנות ניירות ערך (הצעה פרטית של ניירות ערך בחברה רשומה), התש"ס-2000, ותקנות דוחות תקופתיים ומיידיים, אשר עניין צירוף דוחות כספיים לדוח עסקה, לדוח הצעה ולדוח מיזוג, בהתאמה. תחילת התקנות תהיה שלושים יום מיום פירסומן.

הבנק לומד את הצעות התיקונים.

הצעת חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, (תיקון - פעילות מתן ייעוץ השקעות), התשע"א-2011

ביום 30 במרץ, 2011, הונחה על שולחן הכנסת הצעת חוק פרטית לתיקון חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה - 1995, כך שיקבעו הגדרות של פעילות מתן ייעוץ השקעות כללי ושיווק השקעות כללי, ותוסדר פעילות מתן השירותים הכללים הנ"ל (לרבות חובות לעניין ייעוץ השקעות כללי או שיווק השקעות כללי) תוך הבחנת שירותים אלה ממתן שירותי ייעוץ ושיווק השקעות, ביטול הצורך ברישיון לגביהם והסדרה מיוחדת לשירותים הכלליים. ההצעה אושרה בכנסת בקריאה טרומית ביום 6 ליולי, 2011 והועברה לדיון בוועדת הכספים. הבנק לומד את הוראות ההצעה.

הצעה לתיקון תקנות העיסוק בייעוץ השקעות בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, (דוחות), התשע"א-2011

על שולחנה של וועדת הכספים של הכנסת הונחה הצעה להתקנת תקנות העיסוק בייעוץ השקעות בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, (דוחות), התשע"א-2011, על פיה, בין היתר, אם וככל שתתקבל ההצעה, יידרש הבנק להגיש לרשות לניירות ערך דיווחים מיידיים לגבי אירועים הקשורים ליחידים בעלי רשיון המשמשים עובדיו של הבנק, נושאי משרה בו או בעלי שליטה בו, הכל על פי הפרטים ומתכונת הדיווח המפורטים בהצעה. הבנק לומד את טיוטת התקנות.

הצעה לתיקון תקנות העיסוק בייעוץ השקעות בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, (דיווחים לרשות), התשע"א-2011

על שולחנה של וועדת הכספים של הכנסת הונחה הצעה להתקנת תקנות העיסוק בייעוץ השקעות בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, (דיווחים לרשות), התשע"א-2011, על פיה, בין היתר, אם וככל שתתקבל ההצעה, יידרש הבנק להגיש לרשות לניירות ערך דוח חודשי בו יכללו נתונים על העסקאות שבוצעו במהלך החודש שקדם למועד הגשת הדוח בנכסים פיננסיים ובניירות ערך באמצעות בעלי רשיון המועסקים בבנק, בחשבונותיהם של לקוחותיהם החתומים על הסכם ייעוץ. הבנק לומד את טיוטת התקנות.

טיטות הוראה לבעלי רשיון יועץ ובעלי רשיון משווק בדבר הפניית לקוחות לקבלת שירותי ניהול תיקים

רשות ניירות ערך פירסמה טיוטה להערות הציבור, של הוראה לבעלי רשיון יועץ ובעלי רשיון משווק בדבר הפניית לקוחות לקבלת שירותי ניהול תיקים. בהוראה מפורטים, בין היתר, התנאים בהם רשאי יועץ השקעות להפנות לקוח לחברה העוסקת בניהול תיקים, מבלי שהפניה זו תהווה הפרה של חובות האמון המוטלות על בעל רשיון. הטיטות כוללת גם חובת גילוי נאות בקשר לטיב הקשר (אם קיים) בין בעל הרישיון או התאגיד בו הוא מועסק, לחברת ניהול התיקים אליה מפנה בעל הרישיון. הבנק לומד את הוראות טיוטת ההוראה.

צו איסור הלבנת הון (שינוי התוספת הראשונה לחוק), התשע"א-2011, טיוטת הנחיית רשות ניירות ערך בדבר גילוי בנוגע לסיכונים ומגבלות עקב קשרים עם איראן, וטיטות חוזר המפקח על הבנקים בדבר מניעת הלבנת הון ומימון טרור וזיהוי לקוחות

ביום 13 ביולי, 2011, פורסם ברשומות צו איסור הלבנת הון (שינוי התוספת הראשונה לחוק), התשע"א-2011, על

פיו הוספה עבירה לפי סעיף 3 לפרק ב' לפקודת המסחר עם האויב, 1939, לתוספת הראשונה, ודינה מעתה כדין עבירת מקור לפי חוק זה.

ביום 22 לספטמבר, 2011, פירסמה רשות ניירות ערך להערות הציבור טיוטת הנחיית גילוי בנוגע לסיכונים ומגבלות עקב קשרים עם איראן. מטרת הטיוטה היא להבטיח כי יינתן גילוי מלא על מידת החשיפה של תאגידים מדווחים לאיסורים שונים הקבועים בדיון, בנוגע לקיום קשרים עם איראן, ככל שחשיפה זו הינה מהותית בראי התאגיד.

ביום 3 באוקטובר, 2011, פירסם המפקח על הבנקים טיוטת חוזר על פיה תתוקן הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 411, כך שהחל מיום 1 בינואר, 2012 (אם וככל שיאומצו הוראות טיוטת החוזר) ידרש הבנק להתאים את מדיניות איסור הלבנת הון שלו, ונהליו, לשינוי האמור על פי הצו הנ"ל, לערוך סקר ראשוני לבחינת מידת החשיפה של הבנק לגורמים כאמור, ולהביא את תוצאות הסקר בפני המפקח על הבנקים עד יום 1 בינואר, 2012.

הבנק לומד את הוראות טיוטת הנחיית הגילוי והחוזר הנ"ל.

■ הוראות וחוזרי המפקח על הבנקים

הוראת המפקח על הבנקים בנושא המדידה והגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי

ביום 31 בדצמבר 2007 פרסם המפקח על הבנקים חוזר שכלל תיקונים להוראות הדיווח לציבור בנושא "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי". על פי החוזר הוראה זו תיושם בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים החל מיום 1 בינואר 2010 ואילך. בהתאם להודעת בנק ישראל, נדחה יישום ההוראה ליום 1 בינואר 2011.

הנהלת הבנק נערכה ליישום ההוראות והחל מיום ה-1 בינואר 2011 מיישמת את ההוראה. לפרטים לגבי ההשפעות מיישום ההוראה ראה ביאור 3 וביאור המדיניות החשבונאית לדוחות הכספיים. ההשפעה המצטברת מיישום לראשונה של ההוראה הינה 5.1 מיליוני ש"ח כמפורט בביאור המדיניות החשבונאית בדוחות הכספיים.

הוראת המפקח על הבנקים בנושא הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי

ביום 1 במאי 2011 הוציא המפקח על הבנקים מכתב לבנקים, בהמשך למכתבו מ-31.12.2007, ובו נדרשו הבנקים להעביר למפקח ניירות עבודה המסבירים כיצד חושבו ההפרשות הקבוצתיות לפי המכתב האמור ולציין האם צפויים להיות שינויים בשיטות חישוב אלו.

בנוסף, בנקים אשר להם פעילות מהותית בהלוואות לדיור נדרשו לשלוח פירוט המבהיר את האופן בו הבנק מתכוון לפעול בחישוב ההפרשות הנ"ל כדי להביא בחשבון את הירידה בשיעור הכיסוי של ההפרשה בתיק המשכנתאות לאור הגידול המהיר שחל באשראי לדיור בשנים האחרונות ואשר עדיין לא קיבל ביטוי בהפרשות לפי עומק הפיגור.

בעקבות הוראה זו תוקן ההון העצמי ליום 1 בינואר 2011 בסכום של 4.4 מיליוני ש"ח בסעיף השפעה מצטברת בגין הפרשה נוספת לדיור בשיעור של 0.75% עבור הלוואות לדיור בעלות LTV מעל 60% גם לשנת 2009 ולמחצית הראשונה של שנת 2010. לפרטים לגבי ההשפעות מיישום ההוראה ראה ביאור מדיניות חשבונאית וביאור 3 לדוחות הכספיים.

תיקון להוראת המפקח על הבנקים מס' 313 בנושא קבוצת לווים

ביום 8 במאי 2011 פרסם המפקח על הבנקים תיקון להוראה מס' 313 בנושא מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים. במסגרת התיקון תוקנו הגדרות ההון, החבות והניכויים מהחבות על מנת להתאימן להוראות החדשות של המפקח בנושא מדידה והלימות הון.

בנוסף, עודכן סעיף 4 להוראה לפיו חבות של קבוצת לווים (כהגדרתה בהוראה) לתאגיד הבנקאי לא תעלה על 25% מהונו של התאגיד הבנקאי או 250 מיליוני ש"ח, הגבוה מביניהם.

כמו כן נקבעה מגבלה בשיעור של 120% מהון התאגיד הבנקאי על סך החבויות נטו של לווים, קבוצות לווים וקבוצות לווים בנקאיות שחבותם נטו לתאגיד הבנקאי עולה על 10% מהונו.

תחולת התיקונים להוראה - 31 בדצמבר 2011. הבנק יפעל בהתאם למגבלות הקבועות בתיקון להוראה.

מכתב המפקח על הבנקים בנושא הלוואות לדיור בריבית משתנה

ביום 3 במאי 2011 הוציא המפקח על הבנקים מכתב לבנקים, ובו נאמר כי לנוכח המשך הגידול בביצועי ההלוואות בריבית משתנה וההשלכות האפשריות לעניין זה של עליה בשיעורי הריבית במשק, נדרשים הבנקים לאשר ולהעמיד הלוואה לדיור רק אם היחס בין חלק ה"הלוואה לדיור בריבית משתנה" לבין סך ה"הלוואה לדיור" אינו עולה על 33.3%. כמו כן, הבנק נדרש להביא לידיעת לווים קיימים אשר ההלוואה שלהם אינה עומדת ביחסים הקבועים לעיל, את הסיכון הגלום בהרכב הלוואותם, כולל דוגמא להמחשה.

תוקף המכתב - לגבי הלוואות לדיור שניתן להן אישור עקרוני החל מ-5 במאי 2011. הבנק מיישם את הוראות המכתב בהתאם להקלה שקיבל מבנק ישראל לגבי תושבי חוץ. כתוצאה מכך חל שינוי בתמהיל ביצועי האשראי של הלקוחות.

צו בנק ישראל (מידע בעניין עסקות בנגזרות במטבע חוץ ובמכשירי חוב לטווח קצר), תשע"א-2011

ביום 14 לאפריל, 2011 פורסם ברשומות צו בנק ישראל (מידע בעניין עסקות בנגזרות במטבע חוץ ובמכשירי חוב לטווח קצר), תשע"א-2011. הצו נכנס לתוקף ביום 1 ביולי, 2011. הצו מטיל חובות דיווח לבנק ישראל של תושב ישראל ושל תושב חוץ על עסקות בנגזרות במטבע חוץ (עסקת המרה עתידית ועסקת החלף) ועל עסקות באופציה, של תושב חוץ על עסקות במכשירי חוב (איגרות חוב של ממשלת ישראל, לרבות מק"מ), ושל מתווכים פיננסיים הקושרים עם לקוח (לרבות עם מתווך פיננסי) עסקאות כאמור. הבנק מיישם את הוראות הצו.

הנחיות והבהרות בדבר חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים והנחיות והבהרות בנושא דיווח כספי על זכויות עובדים - דחיית מועד היישום לראשונה של ההנחיות לגבי מדידת הטבות צפויות מעבר לתנאים החוזיים

ביום 27 במרץ 2011 פירסם המפקח על הבנקים מכתב ובו הנחיות והבהרות בדבר חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים. המכתב מפרט הנחיות, הבהרות ודגשים של המפקח בהתייחס לציפיות של הפיקוח על הבנקים מההנהלה של תאגיד בנקאי שיש לו התחייבויות בגין זכויות עובדים בסכומים מהותיים הדורשות שימוש באומדנים משמעותיים. הבנק נדרש ליישם את ההנחיות הכלולות במכתב המפקח הנ"ל החל מיום 1 בינואר, 2011.

ביום 23 במאי 2011 דחה המפקח את מועד היישום לראשונה של הסעיף ליום 1 באפריל, 2011. להערכת הבנק השלכות החוזר הן על מדידת ההתחייבות והן על תהליך הבקרה הפנימית בנושא זכויות עובדים אינן מהותיות.

טיטות חוזר המפקח על הבנקים בעניין פונקציית הביקורת הפנימית

ביום 12 באוקטובר, 2011, פירסם המפקח על הבנקים טיטות חוזר שעניינה קביעת הוראת ניהול בנקאי תקין בדבר פונקציית הביקורת הפנימית. ככל שתאומצנה הוראות טיטות החוזר (עם פרסומו של חוזר המפקח בנוסחו הסופי), יבוטלו כללי הבקאות (הביקורת הפנימית), התשנ"ג-1992, והם יוחלפו בהוראת ניהול בנקאי תקין חדשה בדבר פונקציית הביקורת הפנימית. טיטות החוזר מתייחסת, בין היתר, למאפייניה של פונקציית הביקורת הפנימית, לתפקידיה, לכתב המינוי שייחזק את מעמדה, להיקף פעילותה, שיטות עבודתה, תפקידי וכישוריו של המבקר הפנימי, דיווחיו לדיקטוריון באמצעות וועדת הביקורת, ולמיקור חוץ של פעילות הביקורת הפנימית. הבנק לומד את הוראות טיטות החוזר.

טיטת חוזר המפקח על הבנקים בעניין ניהול המשכיות עסקית

ביום 12 באוקטובר, 2011, פירסם המפקח על הבנקים טיטת חוזר בנושא ניהול המשכיות עסקית. אם וככל שתאומצנה הוראות טיטת החוזר, תקבע הוראת ניהול בנקאי חדשה שמטרתה להבטיח אימוצם ויישומם של נהגים נאותים לניהול המשכיות עסקית על ידי התאגידים הבנקאיים. טיטת החוזר מתייחסת, בין היתר, לאחריות הדירקטוריון והנהלה הבכירה להטמעת מסגרת עבודה לניהול המשכיות עסקית ולקיום פיקוח נאות, למרכיבים העיקריים שיש לכלול במסגרת העבודה לניהול המשכיות עסקית, להיבטים המגוונים שצריכים להיכלל בתוכניות ההמשכיות העסקית של התאגיד הבנקאי, תנאים שעל התאגידים הבנקאיים לשאוף להכליל בהסכמי ההתקשרות עם ספקים ונותני שירותים לתהליכים או שירותים חיוניים, והנחיות ביחס למיקום, לתשתיות, ולאופן הפעלת האתרים החלופיים של התאגיד הבנקאי. תחילתו הצפויה של החוזר הינה מיום 1.5.2012. הבנק לומד את הוראות טיטת החוזר.

■ גילוי בדבר הביקורת הפנימית בבנק

פרטי המבקר הפנימי, דרך המינוי, כפיפות ארגונית וסדרי עבודת הביקורת הפנימית בבנק, בכלל זה, הסטנדרטים המקצועיים לפיהם פועלת הביקורת הפנימית, פורטו בדו"ח השנתי 2010. בתקופת הדו"ח לא חלו שינויים מהותיים בפרטים אלה.

עבודת הביקורת הפנימית נערכה בתקופת הדו"ח על פי תוכנית העבודה המאושרת ע"י הדירקטוריון לשנת 2011. כמו כן, תוכנית העבודה לשנת 2011 נסמכה על סקר סיכונים מעודכן (סקר מקיף נערך ע"י הביקורת הפנימית, בשיתוף עם חברת יעוץ חיצונית, בסוף שנת 2009 וכלל את כל יחידות הבנק) כאשר, תדירות הביקורות והיקפן, בכל נושא ונושא, נגזרו מממדולוגיה שיטתית של הערכת הסיכונים ושל הבקורות הפנימיות. עם זאת, ראוי לציין כי לנוכח השינויים בהוראות הרגולטוריות וכן שינויים ארגוניים ושינויים בתהליכים העסקיים והתפעוליים שבוצעו, במהלך התקופה בבנק, הביקורת הפנימית התאימה וערכה מספר שינויים בתוכנית העבודה הרב שנתית שלה בהתאמה.

במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 פעלה הביקורת הפנימית על פי תוכנית העבודה המאושרת לשנה זו. אך, לנוכח השינויים בפעילות העסקית ובמספר תהליכי עבודה בבנק כאמור, בהתאם להמלצת הביקורת הפנימית, אשרה ועדת הביקורת, עדכון של תוכנית העבודה של הביקורת עד לסוף שנת 2011.

דו"ח סיכום שנתי, של המבקר הפנימי לשנת 2010, ודו"ח הביצוע מול תכנון של תכנית העבודה השנתית של המבקר הפנימי לשנת 2010, וכן תכנית העבודה לשנת 2011 נדונו בועדת הביקורת ביום 23 בדצמבר 2010, ובדירקטוריון ביום 30 בדצמבר 2010.

הביקורת הפנימית גם מלווה באופן שוטף את מימוש הפרויקטים המרכזיים המנוהלים בבנק ומדווחת לוועדת הביקורת על כך. במהלך התקופה אף בוצעו מספר הדרכות מקצועיות לעובדים ושודרגו תהליכי העבודה בביקורת הפנימית.

■ שונות

תרומות

מדיניות התרומות של הבנק מבוצעת בהתאם להחלטת ההנהלה ובמסגרת תקציב הבנק. מדיניות זו כוללת קריטריונים לבחירת מוסדות ו/או עמותות.

במסגרת פרויקט "אמץ לוחם" שמפעילה האגודה למען החייל, אימץ בנק ירושלים את ביה"ס לתותחנות שדה בשבטה. ביה"ס לתותחנות שדה (ביסל"ת) בשבטה מיועד להכשיר ולהסמיך את הלוחמים והמפקדים בחיל התותחנים.

פרויקט "אמץ לוחם" קושר בין חברות עסקיות לגדודי לוחמים ע"י אימוץ ערכי, תומך ומסייע. אימוץ היחידה מעניק ללוחמים תחושת שייכות ומחזק את תחושת הקונצנזוס סביב שירותם הצבאי.

מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים

הכנת הדוחות הכספיים המאוחדים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים דורשת מההנהלה שימוש באומדנים והערכות המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים, התחייבויות וכן על סכומי הכנסות והוצאות. התוצאות בפועל של אומדנים אלו עלולות להיות שונות מהאומדנים ו/או ההערכות. האומדנים וההערכות מתבססים בדרך כלל על תחזיות כלכליות, הערכות לגבי השווקים השונים ונסיין העבר תוך הפעלת שיקול דעת ואשר ההנהלה מאמינה כי הינם סבירים בעת החתימה על הדוחות הכספיים.

בתקופה הנסקרת, חלו שינויים במדיניות החשבונאית בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי - ראה ביאור מדיניות חשבונאית לדוחות הכספיים.

סניפי הבנק

הבנק פועל באמצעות 16 סניפים, הפזורים בכל רחבי הארץ. שניים מסניפיו - בתל אביב וירושלים - משמשים כסניפים מסחריים המשרתים לקוחות עסקיים ומשקי בית גם יחד. בשאר סניפיו מציע הבנק מגוון רחב של שירותים בנקאיים למשקי בית - בעיקר מתן משכנתאות והלוואות, חסכונות ופיקדונות, הנפקת כרטיסי אשראי, מתן אשראי צרכני וכן פעילויות שונות בשוק ההון.

בקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוחות הכספיים

הנהלת הבנק, בשיתוף עם המנכ"ל והחשבונאי הראשי של הבנק, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי של הבנק הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הבנק הינן יעילות כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהבנק נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

במהלך התקופה הנסקרת, לא אירע כל שינוי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי.

גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים

האורגן בבנק האחראי על בקרת העל (כמשמעותה בהוראות ניהול בנקאי תקין מס' 303) הינו דירקטוריון הבנק. קודם לאישור הדוחות הכספיים על ידי הדירקטוריון, מועברת טיוטת הדוחות הכספיים, טיוטת דוח הדירקטוריון וטיוטת הדוח התקופתי השנתי (בדוחות השנתיים בלבד), לועדת הביקורת. ועדת הביקורת מונה ארבעה דירקטורים, כאשר 3 מתוכם - דירקטורים חיצוניים. כמו כן, בישיבה נוכחים מנכ"ל הבנק, החשבונאי הראשי, מבקר פנים וכן נציגים של רואה החשבון המבקר החיצוני.

בישיבת הוועדה נדונים בפרוטרוט הדוחות הכספיים ומתקבלת החלטה על מתן המלצה לדירקטוריון לאשר את הדוחות הכספיים.

לאחר קבלת המלצת הוועדה לעיל לאישור הדוחות הכספיים, מועברת טיוטת הדוחות הכספיים, טיוטת דוח הדירקטוריון והדוח התקופתי השנתי (בדוחות שנתיים בלבד), לעיונם של כלל חברי הדירקטוריון.

במהלך ישיבת הדירקטוריון, נסקרות התוצאות הכספיות, המצב הכספי ומוצגים נתונים על פעילות הבנק וניתנות תשובות לשאלות הדירקטורים.

בישיבה נוכח גם רואה החשבון המבקר החיצוני של הבנק אשר נותן את חוות דעתו המקצועית ביחס לדוחות הכספיים וכן ביחס לסוגיות חשבונאיות בקשר לדוחות הכספיים. עם סיום הדיון מחליט הדירקטוריון על אישור הדוחות הכספיים.

חוזר בעניין "אחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דוח כספי - SOX ACT 404"

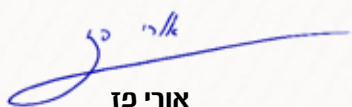
ב- 5 בדצמבר 2005 פירסם המפקח על הבנקים חוזר המפרט הוראות ליישום דרישות סעיף 404 של ה-SOX Act. בסעיף 404 נקבעו על ידי ה- SEC וה- PCAOB (Public Company Accounting Oversight Board) הוראות באשר לאחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי.

הוראות המפקח בחוזר הנ"ל קובעות:

- תאגידיים בנקאיים יישמו את דרישות סעיף 404 וכן את הוראות ה- SEC שפורסמו מכוחו.
- בקרה פנימית נאותה מחייבת קיום מערך בקרה על פי מסגרת מוגדרת ומוכרת, ומודל ה-COSO עונה על הדרישות ויכול לשמש לצורך הערכת הבקרה הפנימית.
- יישום דרישות ההוראה מחייב שדרוג ו/או הקמה של מערכת תשתית של בקורות פנימיות בבנק והליך פיתוחן של מערכות אלה מחייב את הבנק להיערך ולקבוע שלבים ויעדי ביניים עד ליישומן המלא.
- יש להשלים את הפרוייקט ואת ביקורת רואי החשבון המבקרים עד למועד הדיווח של דצמבר 2008.
- במסגרת יישום ההוראה, ביצע הבנק בשיתוף עם משרד רואי חשבון חיצוני, זיהוי של חשבונות ותהליכים עסקיים הקשורים לדיווח כספי ולגילוי נאות. בתהליכים אלו בוצע תיעוד והערכת סיכונים ובקורות תוך מיפוי הסיכונים והבקורות הפנימיות הקיימות ברמת התהליכים והעסקאות.
- כמו כן, סיים הבנק את הערכת אפקטיביות הבקורות תוך תיעוד בדיקות של אפקטיביות הבקורות וניתוח פערים קיימים אל מול מודל הבקרה הפנימית.
- הדוחות הכספיים לשנת 2010 כוללים את הצהרת ההנהלה על אחריותה לקיומם ולשמירתם של בקורות פנימיות נאותות ונהלים נאותים בנוגע לדיווח הפיננסי וכן הערכתה לגבי האפקטיביות של בקורות ונהלים אלו.

הנהלת הבנק בפיקוח הדירקטוריון העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2010, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית של Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO). בהתבסס על הערכה זו, ההנהלה מאמינה כי ליום 31 בדצמבר 2010, הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי הינה אפקטיבית.

האפקטיביות של הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2010 בוקרה על ידי רואי החשבון המבקרים של הבנק "קוסט פורר גבאי את קסירר", כפי שצויין בדוח שלהם בעמוד 129 לדוח השנתי אשר בו נכללה חוות דעת בלתי מסויגת בדבר האפקטיביות של הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2010.

אורי פז
מנהל כללי

זאב גוטמן
יושב ראש הדירקטוריון

29 בנובמבר 2011

❖ נתונים עיקריים מתוך הדוחות הכספיים המאוחדים לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011 (בלתי מבוקרים)

נספח לדוח הדירקטוריון

שיעור השינוי ב - %		לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	2010	2011
-----------------------	--	---	------	------

א. רווח ורווחיות

באחוזים				
6.0%	8.0%			
6.0%	3.5%			
סכומים מדווחים מיליוני ש"ח				
124.4	137.2	10%		
(1.4)	(6.5)	364%		
123.0	130.7	6%		
64.1	57.2	-11%		
(145.4)	(163.5)	12%		
41.7	24.4	-41%		
(13.7)	(8.2)	-40%		
28.0	16.2	-42%		
-	20.9			
28.0	37.1	33%		

1. תשואת הרווח הנקי להון הממוצע ⁽¹⁾
2. תשואת הרווח מפעולות רגילות להון הממוצע ⁽¹⁾

3. רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי
4. הוצאות בגין הפסדי אשראי ⁽²⁾
5. רווח מפעילות מימון לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
6. הכנסות תפעוליות ואחרות
7. הוצאות תפעוליות ואחרות
8. רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
9. הפרשה למיסים
10. רווח מפעולות רגילות לאחר מיסים
11. רווח מפעולות בלתי רגילות לאחר מיסים

12. רווח נקי

שיעור השינוי ב - %		ליום	30 בספטמבר	31 בדצמבר
		2010	2011	

ב. יחסים פיננסיים עיקריים

הוצאות בגין הפסדי אשראי בגין יתרת אשראי לציבור (כולל סיכון אשראי חוץ מאזני משוקלל)

באחוזים				
-0.03%	0.07%			
1.5%	1.5%			
10.8%	9.4%			
15.2%	14.1%			

13. הפרשה לתקופה ⁽¹⁾ ⁽²⁾
14. הפרשה מצטברת ⁽²⁾
15. יחס הון ליבה לרכיבי סיכון (באזל II)
16. יחס הון לרכיבי סיכון (באזל II)

ג. מאזן - סעיפים עיקריים

10,126	11,769	16%		
652	1,273	95%		
1,315	1,557	18%		
8,037	8,799	9%		
7,408	9,195	24%		
1,921	1,753	-9%		
633	631	0%		
905	947	5%		

17. סך כל המאזן
18. מזומנים ופיקדונות בבנקים
19. ניירות ערך
20. אשראי לציבור, נטו
21. פיקדונות הציבור
22. תעודות התחייבות וכתבי התחייבות נדחים
23. הון עצמי
24. הון לצורך יחס הון לרכיבי סיכון (באזל II)

ד. סעיפים חוץ - מאזניים

2,617	2,394	-9%		
416	350	-16%		

25. יתרת הלוואות מפיקדונות לפי מידת הגביה
26. יתרת ערבויות

(1) במונחים שנתיים אפקטיביים.
 (2) ביום 1.1.2011 אימץ הבנק לראשונה את הוראות המפקח על הבנקים בדבר "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי". מספרי ההשוואה לתקופות קודמות לא הוצגו מחדש, ולכן הנתונים לתקופה של שלושה חודשים שנתיים ביום 30.9.2011 אינם ברי השוואה לנתוני תקופות קודמות. להסברים נוספים לגבי השפעת האימוץ לראשונה של ההוראה ראה ביאור 3.

שיעורי הכנסה והוצאה על בסיס מאוחד ⁽¹⁾

סכומים מדווחים

תוספת א

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011			
שיעור הכנסה (הוצאה) ⁽⁵⁾			
כולל השפעת נגזרים	ללא השפעת נגזרים	הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת לתקופה ⁽²⁾
באחוזים		מיליוני ש"ח	
מטבע ישראלי לא צמוד			
5.10	5.10	84.3	6,730.8
			נכסים ⁽⁷⁾
	(3.35)	(48.8)	5,890.6
		(8.5)	150.3
			התחייבויות ⁽⁷⁾
			השפעת נגזרי ALM ⁽⁸⁾
(3.84)		(57.3)	6,040.9
			סך כל התחייבויות
1.26	1.75		פער הריבית
מטבע ישראלי צמוד מדד			
	6.05	49.6	3,354.1
		7.8	258.3
			נכסים ⁽⁷⁾
6.51		57.4	3,612.4
			השפעת נגזרי ALM ⁽⁸⁾
(5.80)	(5.80)	(51.2)	3,607.3
			סך כל הנכסים
			התחייבויות ⁽⁷⁾
0.71	0.25		פער הריבית
מטבע חוץ - פעילות מקומית ⁽³⁾			
	37.70	106.0	1,273.0
		19.1	339.8
			נכסים ⁽⁷⁾
34.83		125.1	1,612.8
			השפעת נגזרי ALM ⁽⁸⁾
	(30.95)	(77.5)	1,111.4
		(41.0)	447.8
			סך כל הנכסים
			התחייבויות ⁽⁷⁾
			השפעת נגזרי ALM ⁽⁸⁾
(34.04)		(118.5)	1,559.2
			סך כל התחייבויות
0.79	6.75		פער הריבית
סך הכל			
	8.72	239.9	11,357.9
		26.9	598.1
			נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון ⁽⁷⁾
9.23		266.8	11,956.0
			השפעת נגזרי ALM ⁽⁸⁾
	(6.86)	(177.5)	10,609.3
		(49.5)	598.1
			סך כל הנכסים
			התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון ⁽⁷⁾
			השפעת נגזרי ALM ⁽⁸⁾
(8.35)		(227.0)	11,207.4
			סך כל התחייבויות
0.88	1.86		פער הריבית

הערות: בסוף סקירת ההנהלה

שיעורי הכנסה והוצאה על בסיס מאוחד (המשך) ⁽¹⁾

סכומים מדווחים
תוספת א

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011	
הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת לתקופה ⁽²⁾
מיליוני ש"ח	
0.4	בגין מכשירים נגזרים אחרים
14.3	עמלות מעסקי מימון והכנסות מימון אחרות ⁽⁴⁾
54.5	רווח מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי
(4.3)	הוצאות בגין הפסדי אשראי (לרבות כללית ונוספת)
50.2	רווח מפעולות מימון לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
11,357.9	נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון
20.1	נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים ⁽⁶⁾
8.3	נכסים כספיים אחרים ⁽⁷⁾
(89.8)	הפרשה כללית ונוספת לחומ"ס
11,296.5	סך כל הנכסים הכספיים
10,609.3	התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון
7.3	התחייבויות הנובעות ממכשירים נגזרים ⁽⁶⁾
22.1	התחייבויות כספיות אחרות ⁽⁷⁾
10,638.7	סך כל ההתחייבויות הכספיות
657.8	סך הכל עודף נכסים כספיים על ההתחייבויות הכספיות
5.2	נכסים לא כספיים
(35.8)	התחייבויות לא כספיות
627.2	סך כל האמצעים ההוניים

הערות: בסוף סקירת ההנהלה

שיעורי הכנסה והוצאה על בסיס מאוחד (המשך) ⁽¹⁾

סכומים מדווחים

תוספת א

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010			
שיעור הכנסה (הוצאה) ⁽⁵⁾			
יתרה ממוצעת לתקופה ⁽²⁾	הכנסות (הוצאות) מימון	ללא השפעת נגזרים	כולל השפעת נגזרים
מיליוני ש"ח		באחוזים	
מטבע ישראלי לא צמוד			
נכסים ⁽⁷⁾	4,975.2	46.0	3.75
התחייבויות ⁽⁷⁾	4,072.0	(20.4)	(2.02)
השפעת נגזרי ALM ⁽⁸⁾	269.2	(3.4)	
סך כל התחייבויות	4,341.2	(23.8)	(2.21)
פער הריבית		1.73	1.54
מטבע ישראלי צמוד מדד			
נכסים ⁽⁷⁾	3,202.1	71.1	9.18
השפעת נגזרי ALM ⁽⁸⁾	368.1	2.4	
סך כל הנכסים	3,570.2	73.5	8.49
התחייבויות ⁽⁷⁾	3,685.6	(78.8)	(8.83)
פער הריבית		0.35	(0.34)
מטבע חוץ - פעילות מקומית ⁽³⁾			
נכסים ⁽⁷⁾	1,272.2	(42.3)	(12.65)
השפעת נגזרי ALM ⁽⁸⁾	231.4	(0.7)	
סך כל הנכסים	1,503.6	(43.0)	(10.96)
התחייבויות ⁽⁷⁾	1,101.6	37.8	13.04
השפעת נגזרי ALM ⁽⁸⁾	330.3	11.8	
סך כל התחייבויות	1,431.9	49.6	13.15
פער הריבית		0.39	2.19
סך הכל			
נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון ⁽⁷⁾	9,449.5	74.8	3.21
השפעת נגזרי ALM ⁽⁸⁾	599.5	1.7	
סך כל הנכסים	10,049.0	76.5	3.08
התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון ⁽⁷⁾	8,859.2	(61.4)	(2.80)
השפעת נגזרי ALM ⁽⁸⁾	599.5	8.4	
סך כל התחייבויות	9,458.7	(53.0)	(2.26)
פער הריבית		0.41	0.82

הערות: בסוף סקירת ההנהלה

שיעורי הכנסה והוצאה על בסיס מאוחד (המשך) ⁽¹⁾

סכומים מדווחים
תוספת א

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010	
הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת לתקופה ⁽²⁾
מיליוני ש"ח	
0.3	בגין מכשירים נגזרים אחרים
16.4	עמלות מעסקי מימון והכנסות מימון אחרות ⁽⁴⁾
40.2	רווח מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי
(0.7)	הוצאות בגין הפסדי אשראי (לרבות כללית ונוספת)
39.5	רווח מפעולות מימון לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
9,449.5	נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון
16.7	נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים ⁽⁶⁾
39.7	נכסים כספיים אחרים ⁽⁷⁾
(6.4)	הפרשה כללית ונוספת לחומ"ס
9,499.5	סך כל הנכסים הכספיים
8,859.2	התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון
6.9	התחייבויות הנובעות ממכשירים נגזרים ⁽⁶⁾
34.6	התחייבויות כספיות אחרות ⁽⁷⁾
8,900.7	סך כל ההתחייבויות הכספיות
598.8	סך הכל עודף נכסים כספיים על ההתחייבויות הכספיות
64.9	נכסים לא כספיים
(32.3)	התחייבויות לא כספיות
631.4	סך כל האמצעים ההוניים

הערות: בסוף סקירת ההנהלה

שיעורי הכנסה והוצאה על בסיס מאוחד (המשך) ⁽¹⁾

סכומים מדווחים

תוספת א

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011			
שיעור הכנסה (הוצאה) ⁽⁵⁾			
כולל השפעת נגזרים	ללא השפעת נגזרים	הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת לתקופה ⁽²⁾
באחוזים		מיליוני ש"ח	
מטבע ישראלי לא צמוד			
4.86	4.86	218.4	6,026.1
	(3.03)	(118.5)	5,233.7
		(17.5)	193.6
(3.35)		(136.0)	5,427.3
1.51	1.83		
פער הריבית			
מטבע ישראלי צמוד למדד			
	7.43	178.9	3,239.9
		21.3	290.3
7.63		200.2	3,530.2
(7.09)	(7.09)	(189.5)	3,595.8
0.54	0.34		
פער הריבית			
מטבע חוץ - פעילות מקומית ⁽³⁾			
	9.26	86.2	1,255.3
		16.0	339.0
8.64		102.2	1,594.3
	(7.10)	(58.0)	1,099.3
		(26.3)	435.7
(7.39)		(84.3)	1,535.0
1.25	2.16		
פער הריבית			
סך הכל			
	6.17	483.5	10,521.3
		37.3	629.3
6.28		520.8	11,150.6
	(4.94)	(366.0)	9,928.8
		(43.8)	629.3
(5.21)		(409.8)	10,558.1
1.07	1.23		
פער הריבית			

הערות: בסוף סקירת ההנהלה

שיעורי הכנסה והוצאה על בסיס מאוחד (המשך) ⁽¹⁾

סכומים מדווחים

תוספת א

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011	
הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת לתקופה ⁽²⁾
מיליוני ש"ח	
1.0	בגין מכשירים נגזרים אחרים
25.2	עמלות מעסקי מימון והכנסות מימון אחרות ⁽⁴⁾
137.2	רווח מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי
(6.5)	הוצאות בגין הפסדי אשראי (לרבות כללית ונוספת)
130.7	רווח מפעולות מימון לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון	
10,521.3	נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים ⁽⁶⁾
22.2	נכסים כספיים אחרים ⁽⁷⁾
126.5	הפרשה כללית ונוספת לחומ"ס
(88.6)	
10,581.4	סך כל הנכסים הכספיים
התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון	
9,928.8	התחייבויות הנובעות ממכשירים נגזרים ⁽⁶⁾
6.6	התחייבויות כספיות אחרות ⁽⁷⁾
24.0	
9,959.4	סך כל ההתחייבויות הכספיות
סך הכל עודף נכסים כספיים על ההתחייבויות הכספיות	
622.0	נכסים לא כספיים
31.1	התחייבויות לא כספיות
(35.1)	
618.0	סך כל האמצעים ההוניים

הערות: בסוף סקירת הנהלה

שיעורי הכנסה והוצאה על בסיס מאוחד (המשך) ⁽¹⁾

סכומים מדווחים

תוספת א

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010			
שיעור הכנסה (הוצאה) ⁽⁵⁾			
כולל השפעת נגזרים	ללא השפעת נגזרים	הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת לתקופה ⁽²⁾
באחוזים		מיליוני ש"ח	
מטבע ישראלי לא צמוד			
3.42	3.42	125.2	4,903.3
			נכסים ⁽⁷⁾
	(1.81)	(53.4)	3,933.3
			התחייבויות ⁽⁷⁾
		(10.1)	332.5
			השפעת נגזרי ALM ⁽⁸⁾
(1.99)		(63.5)	4,265.8
			סך כל התחייבויות
1.43	1.61		פער הריבית
מטבע ישראלי צמוד למדד			
	6.31	151.9	3,232.8
			נכסים ⁽⁷⁾
		8.8	375.5
			השפעת נגזרי ALM ⁽⁸⁾
5.99		160.7	3,608.3
			סך הכל נכסים
(5.82)	(5.82)	(161.3)	3,720.5
			התחייבויות ⁽⁷⁾
0.17	0.49		פער הריבית
מטבע חוץ - פעילות מקומית ⁽³⁾			
	(1.16)	(10.6)	1,219.7
			נכסים ⁽⁷⁾
		(13.2)	273.9
			השפעת נגזרי ALM ⁽⁸⁾
(2.12)		(23.8)	1,493.6
			סך הכל נכסים
	4.06	33.6	1,097.1
			התחייבויות ⁽⁷⁾
		8.8	317.0
			השפעת נגזרי ALM ⁽⁸⁾
3.98		42.4	1,414.1
			סך הכל התחייבויות
1.86	2.90		פער הריבית
סך הכל			
	3.82	266.5	9,355.8
			נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון ⁽⁷⁾
		(4.4)	649.4
			השפעת נגזרי ALM ⁽⁸⁾
3.51		262.1	10,005.2
			סך הכל נכסים
	(2.77)	(181.1)	8,750.9
			התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון ⁽⁷⁾
		(1.3)	649.5
			השפעת נגזרי ALM ⁽⁸⁾
(2.60)		(182.4)	9,400.4
			סך הכל התחייבויות
0.91	1.05		פער הריבית

הערות: בסוף סקירת ההנהלה

שיעורי הכנסה והוצאה על בסיס מאוחד (המשך) ⁽¹⁾

סכומים מדווחים

תוספת א

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010	
הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת לתקופה ⁽²⁾
מיליוני ש"ח	
0.7	בגין מכשירים נגזרים אחרים
44.0	עמלות מעסקי מימון והכנסות מימון אחרות ⁽⁴⁾
124.4	רווח מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי
(1.4)	הוצאות בגין הפסדי אשראי (לרבות כללית ונוספת)
123.0	רווח מפעולות מימון לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון	
9,355.8	נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים ⁽⁶⁾
15.7	נכסים כספיים אחרים ⁽⁷⁾
20.2	הפרשה כללית ונוספת לחומ"ס
(6.2)	
9,385.5	סך כל הנכסים הכספיים
התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון	
8,750.9	התחייבויות הנובעות ממכשירים נגזרים ⁽⁶⁾
8.7	התחייבויות כספיות אחרות ⁽⁷⁾
36.8	
8,796.4	סך כל ההתחייבויות הכספיות
סך הכל עודף נכסים כספיים על ההתחייבויות הכספיות	
589.1	נכסים לא כספיים
62.2	התחייבויות לא כספיות
(29.1)	
622.2	סך כל האמצעים ההוניים

הערות: בסוף סקירת הנהלה

שיעורי הכנסה והוצאה על בסיס מאוחד (המשך) ⁽¹⁾

מטבע חוץ - נומינלי ב-\$ ארה"ב

תוספת א

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011			
שיעור הכנסה (הוצאה) ⁽⁵⁾			
כולל השפעת נגזרים	ללא השפעת נגזרים	הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת לתקופה ⁽²⁾
באחוזים		מיליוני \$ ארה"ב	
פעילות מקומית ⁽³⁾			
	2.74	2.5	368.3
		0.2	102.6
2.31		2.7	470.9
	(0.77)	(0.6)	314.3
		(0.1)	138.9
(0.62)		(0.7)	453.2
1.69	1.97	פער הריבית	
לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010			
שיעור הכנסה (הוצאה) ⁽⁵⁾			
כולל השפעת נגזרים	ללא השפעת נגזרים	הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת לתקופה ⁽²⁾
באחוזים		מיליוני \$ ארה"ב	
פעילות מקומית ⁽³⁾			
	2.43	2.0	332.6
		0.2	106.2
2.02		2.2	438.8
	(0.58)	(0.4)	275.9
		(0.1)	117.5
(0.51)		(0.5)	393.4
1.51	1.85	פער הריבית	

הערות: בסוף סקירת ההנהלה

שיעורי הכנסה והוצאה על בסיס מאוחד (המשך) ⁽¹⁾

מטבע חוץ - נומינלי ב-\$ ארה"ב

תוספת א

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011			
שיעור הכנסה (הוצאה) ⁽⁵⁾			
כולל השפעת נגזרים	ללא השפעת נגזרים	הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת לתקופה ⁽²⁾
באחוזים		מיליוני \$ ארה"ב	
פעילות מקומית ⁽³⁾			
	2.56	6.9	359.9
		0.6	109.1
			נכסים ⁽⁷⁾
			השפעת נגזרי ALM ⁽⁸⁾
2.14		7.5	469.0
	(0.72)	(1.7)	314.7
		(0.4)	147.2
			השפעת נגזרי ALM ⁽⁸⁾
(0.61)		(2.1)	461.9
			סך כל התחייבויות
1.53	1.84		פער הריבית

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010			
שיעור הכנסה (הוצאה) (5)			
כולל השפעת נגזרים	ללא השפעת נגזרים	הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת לתקופה (2)
באחוזים		מיליוני \$ ארה"ב	
פעילות מקומית (3)			
	2.37	5.7	321.9
		0.6	110.9
			נכסים (7)
			השפעת נגזרי ALM (8)
1.95		6.3	432.8
	(0.48)	(1.0)	278.0
		(0.3)	118.8
			השפעת נגזרי ALM (8)
(0.44)		(1.3)	396.8
			סך כל התחייבויות
1.51	1.89		פער הריבית

הערות:

- (1) הנתונים בלוח זה ניתנים לפני ואחרי השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ מאזניות של מכשירים נגזרים).
- (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, פרט למגזר מטבע ישראלי לא צמוד בו מחושבת היתרה הממוצעת על בסיס נתונים יומיים, ולאחר כינוי היתרה הממוצעת של הפרשות ספציפיות לחובות מסופקים.
- (3) לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.
- (4) לרבות רווחים והפסדים ממכירת השקעות באיגרות חוב ומהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב למסחר.
- (5) האחוזים מחושבים על בסיס הנתונים באלפי ש"ח.
- (6) יתרות מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים (לא כולל יתרות חוץ מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים).
- (7) למעט מכשירים נגזרים.
- (8) ALM - נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול נכסים והתחייבויות של הבנק (למעט אופציות), שלגביהם ניתן ליחס הכנסה (הוצאה) למגזר הצמודה.

נתונים מלאים על שיעורי הכנסה והוצאה בכל מגזר, לפי סעיפי המאזן השונים, ימסרו לכל מבקש.

תוספת ב

(1) בטור "ללא תקופת פירעון" מוצגות יתרות מאזניות.
(2) פעילות מקומית, לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

62

31 בדצמבר					30 בספטמבר			
2010					2011			
מסך חיים ממוצע	שיעור תשואה פנימי	מסך חיים ממוצע	שיעור תשואה פנימי	סך הכל	ללא תקופת פירעון ⁽¹⁾	מעל 20 שנים	מעל 10 עד 20 שנים	מעל 5 שנים עד 10 שנים
שנים	%	שנים	%	מיליוני ש"ח				
0.46	4.58	0.64	4.63	6,950.4	20.6	-	1.6	143.5
-		0.05		1.3	-	-	-	-
0.45	4.58	0.64	4.63	6,951.7	20.6	-	1.6	143.5
0.28	2.64	0.23	2.82	6,430.0	-	-	-	14.2
0.77		0.23		87.3	-	-	0.3	0.3
0.31	2.64	0.23	2.82	6,517.3	-	-	0.3	14.5
0.18	1.94	0.41	1.81	434.4	20.6	-	1.3	129.0
				434.4	434.4	413.8	413.8	412.5
3.25	3.45	3.16	3.92	3,467.7	-	4.2	147.9	521.8
0.77		0.21		269.6	-	-	-	-
3.00	3.45	2.95	3.92	3,737.3	-	4.2	147.9	521.8
2.72	1.58	2.43	1.92	3,857.3	-	-	26.1	288.2
-		-		-	-	-	-	-
2.72	1.58	2.43	1.92	3,857.3	-	-	26.1	288.2
0.53	1.87	0.52	2.00	(120.0)	-	4.2	121.8	233.6
				(120.0)	(120.0)	(120.0)	(124.2)	(246.0)
0.05	2.56	0.49	2.78	1,411.2	-	0.1	15.3	47.3
-		-		-	-	-	-	-
0.05	2.56	0.49	2.78	1,411.2	-	0.1	15.3	47.3
0.27	1.00	0.21	0.45	1,143.7	-	-	0.9	0.3
-		0.15		179.8	-	-	-	-
0.24	1.00	0.20	0.45	1,323.5	-	-	0.9	0.3
(0.22)	1.56	0.29	2.33	87.7	-	0.1	14.4	47.0
				87.7	87.7	87.7	87.6	73.2
1.31	3.67	1.38	4.11	11,829.3	20.6	4.3	164.8	712.6
0.63		0.21		270.9	-	-	-	-
1.28	3.67	1.35	4.11	12,100.2	20.6	4.3	164.8	712.6
1.22	1.69	0.98	2.28	11,431.0	-	-	27.0	302.7
0.57		0.20		267.1	-	-	0.3	0.3
1.20	1.69	0.96	2.28	11,698.1	-	-	27.3	303.0
0.08	1.98	0.39	1.83	402.1	20.6	4.3	137.5	409.6
				402.1	402.1	381.5	377.2	239.7

- ג. שיעור תשואה פנימי היינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן הכלול בגינו בביאור 22' בדוח הכספי השנתי.
- ד. מסך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן שיגרם כתוצאה משינוי קטן בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק - מאוחד

סכומים מדווחים

תוספת ג

30 בספטמבר 2011									
הפסדי אשראי (3)			סיכון אשראי לציבור						
ייתר ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבוניות נטו	הוצאות בגין הפסדי אשראי	אשראי לציבור פגום (5)	סיכון אשראי בעייתי (5)(1)	סיכון אשראי כולל (5)	סיכון אשראי חוץ מאזני (5)(1)	אגרות חוב	סיכון אשראי מאזני (5)(4)	
מיליוני ש"ח									
0.1	0.4	0.2	-	0.2	9.0	0.7	-	8.3	חקלאות
0.1	-	(0.3)	-	0.2	43.2	2.9	0.6	39.7	תעשייה
6.7	1.8	(0.2)	18.9	88.6	1,859.0	594.9	4.2	1,259.9	בינוי ונדל"ן
-	-	-	-	-	1.5	-	0.7	0.8	חשמל ומים
0.3	0.3	(1.7)	-	1.8	39.3	2.2	0.4	36.7	מסחר
0.1	0.3	0.3	-	-	7.3	0.5	-	6.8	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
0.4	0.5	0.3	-	2.4	69.6	1.4	-	68.2	תחבורה ואחסנה
-	0.1	0.1	-	-	20.7	0.2	15.8	4.7	תקשורת ושירותי מחשב
0.1	-	-	-	0.2	114.8	10.7	38.2	65.9	שירותים פיננסיים
0.1	0.1	0.1	-	2.5	136.1	6.3	8.0	121.8	שירותים עסקיים אחרים
0.1	-	(0.1)	-	0.2	82.4	18.5	1.4	62.5	שירותים ציבוריים וקהילתיים
69.0	7.7	(0.5)	-	246.2	6,935.9	369.1	-	6,566.8	אנשים פרטיים - הלואות לדיור
10.8	5.8	9.8	8.2	85.7	865.6	222.7	-	642.9	אנשים פרטיים - אחר
87.8	17.0	8.0	27.1	428.0	10,184.4	1,230.1	69.3	8,885.0	סך כל החשיפה לציבור

(1) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

(2) סיכון אשראי מאזני וחץ מאזני בגין הציבור שהינו פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(3) כולל מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).

ביום 1.1.2011 אימץ הבנק לראשונה את הוראות המפקח על הבנקים בדבר "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי". מספרי ההשוואה לתקופות קודמות לא הוצגו מחדש, ולכן הנתונים לתקופה של שלושה חודשים שנסתיימו ביום 30.9.2011 אינם ברי השוואה לנתוני תקופות קודמות להסברים נוספים לגבי השפעת האימוץ לראשונה של ההוראה ראה ביאור 3.

(4) סיכון אשראי שנכלל ברשויות מקומיות - 0.4 מיליוני ש"ח.

(5) סיכון אשראי מאזני וחץ מאזני, סיכון אשראי מסחרי בעייתי ואשראי לציבור פגום מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי.

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק - מאוחד (המשך)

סכומים מדווחים

תוספת ג

31 בדצמבר 2010								
הפסדי אשראי (3)			סיכון אשראי לציבור					
יתרות חובות בעיתיים	ההוצאה בגין הפרשה ספציפית לחובות מסופקים	סה"כ סיכון האשראי	סיכון אשראי חוץ מאזני (1)	סיכון אשראי מאזני כולל	נגזרים	אגרות חוב	אשראי	
מיליוני ש"ח								
-	0.1	11.4	1.1	10.3	-	-	10.3	חקלאות
-	-	51.7	3.8	47.9	-	0.8	47.1	תעשייה
103.1	(3.0)	1,624.5	636.4	988.1	-	15.4	972.7	בינוי ונדל"ן
-	-	1.7	-	1.7	-	0.8	0.9	חשמל ומים
1.5	0.2	48.1	1.3	46.8	-	0.4	46.4	מסחר
-	0.1	8.8	0.4	8.4	-	-	8.4	בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל
-	0.2	71.6	0.5	71.1	-	-	71.1	תחבורה ואחסנה
1.0	-	6.7	0.1	6.6	-	1.5	5.1	תקשורת ושרותי מחשב
-	-	93.3	13.8	79.5	-	14.4	65.1	שרותים פיננסיים
-	(0.5)	139.9	8.5	131.4	-	4.4	127.0	שרותים עסקיים אחרים
0.3	-	62.4	18.9	43.5	-	1.5	42.0	שרותים ציבוריים וקהילתיים
198.5	(0.2)	6,547.7	494.9	6,052.8	-	-	6,052.8	אנשים פרטיים - הלוואות לדירור
41.7	1.6	795.9	202.1	593.8	-	-	593.8	אנשים פרטיים - אחר
346.1	(1.5)	9,463.7	1,381.8	8,081.9	-	39.2	8,042.7	סך כל החשיפה לציבור
-	-	405.9	-	405.9	-	-	405.9	חשיפה לבנק מרכזי
-	-	347.5	-	347.5	18.1	88.6	240.8	חשיפה תאגידים בנקאיים
-	-	1,187.1	-	1,187.1	-	1,187.1	-	חשיפה לריבונות
-	-	109.0	-	109.0	5.8	-	103.2	חשיפות אחרות
346.1	(1.5)	11,513.2	1,381.8	10,131.4	23.9	1,314.9	8,792.6	סה"כ החשיפה

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק - מאוחד (המשך)

סכומים מדווחים

תוספת ג

ממוצע לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011					
סה"כ סיכון האשראי	סיכון אשראי חוץ מאזני (1)	סיכון אשראי מאזני כולל	נגזרים	אגרות חוב	אשראי
מיליוני ש"ח					
9.6	0.7	8.9	-	-	8.9
46.1	2.3	43.7	-	0.7	43.0
1,568.4	442.9	1,125.6	-	8.4	1,117.2
1.5	-	1.6	-	0.8	0.8
41.8	1.4	40.3	-	0.1	40.2
7.6	0.3	7.3	-	-	7.3
70.2	0.7	69.5	-	-	69.5
14.8	0.1	14.7	-	9.7	5.0
96.1	8.2	88.0	-	23.3	64.7
133.3	5.4	127.9	-	4.6	123.3
63.2	12.5	50.7	-	1.0	49.7
6,658.2	370.5	6,287.7	-	-	6,287.7
836.4	157.1	679.3	-	-	679.3
9,548.3	1,002.1	8,545.2	-	48.6	8,496.6

(1) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק - מאוחד (המשך)

סכומים מדווחים

תוספת ג

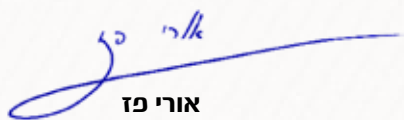
ממוצע לשנת 2010					
סה"כ סיכון האשראי	סיכון אשראי חוץ מאזני (1)	סיכון אשראי מאזני כולל	נגזרים	אגרות חוב	אשראי
מיליוני ש"ח					
11.0	1.0	10.0	-	-	10.0
58.8	3.1	55.7	-	6.8	48.9
1,673.2	654.0	1,019.2	-	52.9	966.3
4.1	-	4.1	-	3.2	0.9
60.6	13.8	46.8	-	1.8	45.0
9.6	0.8	8.8	-	-	8.8
79.3	1.5	77.8	-	5.1	72.7
15.1	0.1	15.0	-	9.3	5.7
88.2	6.3	81.9	-	19.1	62.8
149.6	11.6	138.0	-	13.0	125.0
92.5	31.3	61.2	-	1.5	59.7
6,151.5	431.1	5,720.4	-	-	5,720.4
723.0	165.2	557.8	-	-	557.8
9,116.5	1,319.8	7,796.7	-	112.7	7,684.0
סך כל החשיפה לציבור					
325.1	-	325.1	-	-	325.1
227.4	-	227.4	16.1	62.4	148.9
1,099.1	-	1,099.1	-	1,099.1	-
97.7	-	97.7	3.9	-	93.8
10,865.8	1,319.8	9,546.0	20.0	1,274.2	8,251.8
סה"כ החשיפה					

(1) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

הצהרה (certification)

אני, אורי פז, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק ירושלים בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2011 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי של הבנק ותזרימי המזומנים לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי, וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדות הביקורת והמאזן של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

אורי פז

מנהל כללי

29 בנובמבר 2011

הצהרה (certification)

אני, ארנון זית, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק ירושלים בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2011 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי של הבנק ותזרימי המזומנים לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי. וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדות הביקורת והמאזן של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

ארנון זית

סמנכ"ל, מנהל אגף הכספים
וחשבונאי ראשי

29 בנובמבר 2011

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק ירושלים בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק ירושלים בע"מ (להלן: "הבנק") וחברות הבנות שלו, הכולל את המאזן התמציתי ביניים מאוחד ליום 30 בספטמבר, 2011 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים, לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלה בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלה בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישמו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידור, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

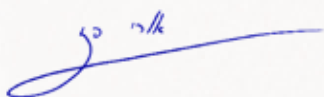
תמצית מאזן מאוחד ליום 30 בספטמבר 2011

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר		30 בספטמבר	
2010	2010	2011	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
נכסים			
652.3	316.6	1,272.9	מזומנים ופיקדונות בבנקים
1,314.9	1,210.3	1,557.3	ניירות ערך (מזה: 186.8 ,187.6 ,166.9 בהתאמה, שועבדו למלווים) (מזה: 1,314.9 ,1,210.3 ,1,557.3 בהתאמה, בשווי הוגן)
* 8,158.4	* 7,979.4	8,885.0	אשראי לציבור
* (121.5)	* (127.9)	(86.2)	הפרשה להפסדי אשראי
8,036.9	7,851.5	8,798.8	אשראי לציבור, נטו
56.7	52.5	68.0	בניינים וציוד
** 23.9	** 23.0	14.1	נכסים בגין מכשירים נגזרים
** 41.0	** 38.0	57.6	נכסים אחרים
10,125.7	9,491.9	11,768.7	סך כל הנכסים
התחייבויות והון			
7,407.8	7,070.6	9,195.0	פיקדונות הציבור
86.5	93.9	82.4	פיקדונות מבנקים
4.9	0.5	31.0	פיקדונות הממשלה
1,921.1	1,613.7	1,752.8	תעודות התחייבות וכתבי התחייבויות נדחים
** 10.7	** 6.0	10.3	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
** 61.5	** 73.5	66.1	התחייבויות אחרות
9,492.5	8,858.2	11,137.6	סך כל ההתחייבויות
633.2	633.7	631.1	הון עצמי
10,125.7	9,491.9	11,768.7	סך כל ההתחייבויות וההון

ארנון זית

סמנכ"ל, מנהל אגף הכספים
וחשבונאי ראשי

אורי פז

מנהל כללי

זאב גוטמן

יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים:

29 בנובמבר 2011

* ביום 1.1.2011 אימץ הבנק לראשונה את הוראות המפקח על הבנקים בדבר "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי". מספרי ההשוואה לתקופות קודמות לא הוצגו מחדש, ולכן הנתונים לתקופה של שלושה חודשים שנתיים ביום 30.9.2011 אינם ברי השוואה לנתוני תקופות קודמות. להסברים נוספים לגבי השפעת האימוץ לראשונה של ההוראה ראה ביאור 3. הנתונים סווגו מחדש כדי להתאים לכותרות הסעיפים ולשיטת ההצגה בתקופות שוטפות.

** סווג מחדש. הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות רווח והפסד מאוחדים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
2010	2010	2011	2010	2011
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)			
163.4	124.4	137.2	40.2	54.5
2.6	1.4	6.5	0.7	4.3
166.0	123.0	130.7	39.5	50.2
הכנסות תפעוליות ואחרות				
84.3	63.4	58.1	20.5	18.6
0.3	0.1	(0.9)	0.3	(0.5)
0.6	0.6	-	0.1	-
85.2	64.1	57.2	20.9	18.1
הוצאות תפעוליות ואחרות				
120.7	89.8	96.6	28.2	33.3
29.4	22.2	27.1	7.5	9.7
53.0	33.4	39.8	10.9	13.0
203.1	145.4	163.5	46.6	56.0
48.1	41.7	24.4	13.8	12.3
14.0	13.7	8.2	4.1	4.2
34.1	28.0	16.2	9.7	8.1
-	-	20.9	-	1.3
34.1	28.0	37.1	9.7	9.4
רווח נקי				
רווח נקי למניה (בש"ח)				
0.48	0.40	0.23	0.14	0.11
-	-	0.29	-	0.01

* ביום 1.1.2011 אימץ הבנק לראשונה את הוראות המפקח על הבנקים בדבר "מדידה וגילוי של חובות מגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי". מספרי ההשוואה לתקופות קודמות לא הוצגו מחדש, ולכן הנתונים לתקופה של שלושה ותשעה חודשים שנסתיימו ביום 30.9.2011 אינם ברי השוואה לנתוני תקופות קודמות. להסברים נוספים לגבי השפעת האימוץ לראשונה של ההוראה ראה ביאור 3.

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות על השינויים בהון העצמי

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

סך הכל הון עצמי	עודפים	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	קרנות הון				
		התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן	סך הכל הון המניות הנפרע וקרנות הון	מהטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות	הון המניות הנפרע	מפרמיה	
א. לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר לשנת 2011 ולשנת 2010 (בלתי מבוקר)							
623.5	412.7	(14.4)	225.2	2.6	95.3	127.3	יתרה ליום 30 ביוני 2011
9.4	9.4	-	-	-	-	-	רווח נקי
0.2	-	-	0.2	0.2	-	-	הטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות
(3.1)	-	(3.1)	-	-	-	-	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
(0.5)	-	(0.5)	-	-	-	-	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
1.6	-	1.6	-	-	-	-	השפעת המס המתייחס
631.1	422.1	(16.4)	225.4	2.8	95.3	127.3	יתרה ליום 30 בספטמבר 2011
628.8	403.7	2.5	222.6	-	95.3	127.3	יתרה ליום 30 ביוני 2010
9.7	9.7	-	-	-	-	-	רווח נקי
1.7	-	1.7	-	-	-	-	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
(8.2)	-	(8.2)	-	-	-	-	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
1.7	-	1.7	-	-	-	-	השפעת המס המתייחס
633.7	413.4	(2.3)	222.6	-	95.3	127.3	יתרה ליום 30 בספטמבר 2010

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות על השינויים בהון העצמי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

סך הכל הון עצמי	עודפים	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	סך הכל הון המניות הנפרע וקרנות הון	קרנות הון		הון הנפרע	מפרמיה	מבוסס תשלום עסקאות בשל מהטבה	סך הכל הון
		התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן		התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד					
ב. לתקופות של תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר לשנת 2011 ולשנת 2010 (בלתי מבוקר)									
633.2	419.5	(8.9)	222.6	-	95.3	127.3	יתרה ליום 1 בינואר 2011 (מבוקר)		
							השפעה מצטברת נטו ממס של יישום לראשונה ביום 1.1.2011 של ההוראה בנושא מדידת חובות פגומים והפרשה להפסדי אשראי*		
(9.5)	(9.5)	-	-	-	-	-	רווח נקי		
37.1	37.1	-	-	-	-	-	דיבידנד ששולם		
(25.0)	(25.0)	-	-	-	-	-	הטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות		
2.8	-	-	2.8	2.8	-	-	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן		
(13.8)	-	(13.8)	-	-	-	-	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד		
2.6	-	2.6	-	-	-	-	השפעת המס המתייחס		
3.7	-	3.7	-	-	-	-			
631.1	422.1	(16.4)	225.4	2.8	95.3	127.3	יתרה ליום 30 בספטמבר 2011		
יתרה ליום 1 בינואר 2010 (מבוקר)									
605.9	385.4	(2.1)	222.6	-	95.3	127.3	רווח נקי		
28.0	28.0	-	-	-	-	-	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן		
16.1	-	16.1	-	-	-	-	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד		
(16.6)	-	(16.6)	-	-	-	-	השפעת המס המתייחס		
0.3	-	0.3	-	-	-	-			
633.7	413.4	(2.3)	222.6	-	95.3	127.3	יתרה ליום 30 בספטמבר 2010		
ג. לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010 (מבוקר)									
605.9	385.4	(2.1)	222.6	-	95.3	127.3	יתרה ליום 31 בדצמבר 2009		
34.1	34.1	-	-	-	-	-	רווח נקי		
7.0	-	7.0	-	-	-	-	התאמות בגין ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן		
(17.6)	-	(17.6)	-	-	-	-	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד		
3.8	-	3.8	-	-	-	-	השפעת המס המתייחס		
633.2	419.5	(8.9)	222.6	-	95.3	127.3	יתרה ליום 31 בדצמבר 2010		

* ראה ביאור 1 - הוראה בנושא "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי".

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח מאוחד על תזרימי המזומנים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2010	2010	2011	2010	2011
(מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת				
34.1	28.0	37.1	9.7	9.4
רווח נקי				
התאמות הדרושות כדי להציג את תזרימי המזומנים מפעולות:				
(2.6)	1.4	6.5	0.7	4.3
הוצאות בגין הפסדי אשראי				
10.3	7.7	9.3	2.4	3.3
פחת				
1.2	1.2	-	1.2	-
הפסד מהפרשה לירידת ערך שאינה זמנית				
-	-	(20.9)	-	(1.3)
רווח הון ממכירת בניינים וציוד				
(24.9)	110.6	(26.8)	96.4	(8.5)
הפסד (רווח) מאגרות חוב זמינות למכירה				
(3.3)	(2.9)	(3.4)	(0.9)	(3.1)
הפסד (רווח) מניירות ערך למסחר				
1.6	(1.7)	10.7	(0.2)	5.7
מיסים נדחים, נטו				
(6.3)	1.0	0.3	(2.8)	0.7
עליה (ירידה) בעודף העתודה על היעודה לפיצויי פרישה				
7.9	7.8	1.4	2.1	(1.7)
הכנסות מראש והוצאות לשלם				
69.6	37.9	(96.8)	37.0	(99.2)
הפרשי התאמה שנכללו בפעולות השקעה ומימון				
87.6	191.0	(82.6)	145.6	(90.4)
מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) שוטפת				
תזרימי מזומנים מפעילות בנכסים				
(1,585.7)	(1,330.4)	(884.4)	(360.9)	(364.9)
רכישת אגרות חוב זמינות למכירה				
1,265.9	1,019.1	563.1	322.8	23.2
תמורה ממכירה אגרות חוב זמינות למכירה				
122.8	121.1	263.0	111.3	237.5
תמורה מפדיון אגרות חוב זמינות למכירה				
(17.1)	(46.3)	(165.1)	(20.3)	(93.3)
ניירות ערך למסחר, נטו				
0.9	0.9	-	0.9	-
פיקדונות בבנקים, נטו				
(1,805.4)	(1,399.3)	(1,101.2)	(518.8)	(330.7)
מתן אשראי לציבור - דיור				
1,073.9	804.2	799.4	270.1	263.9
גביה מתוך האשראי לציבור - דיור				
63.1	117.1	(317.8)	58.3	(48.3)
אשראי לציבור - מסחרי, נטו				
(14.6)	(7.8)	(29.9)	(0.9)	(8.6)
רכישת בניינים וציוד				
-	-	33.9	-	-
מכירת בניינים וציוד				
(8.6)	(7.0)	9.8	(10.2)	7.5
נכסים אחרים, נטו				
(904.8)	(728.4)	(829.2)	(147.7)	(313.7)
מזומנים נטו ששימשו לפעילות בנכסים				

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח מאוחד על תזרימי המזומנים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2010	2010	2011	2010	2011
(מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
תזרימי מזומנים מפעילות בהתחייבויות ובהון				
292.1	(45.1)	1,787.2	(4.5)	1,319.6
				פיקדונות הציבור, נטו
(17.4)	(10.0)	(4.1)	(3.3)	(0.1)
				פיקדונות מבנקים, נטו
(0.5)	(4.9)	26.1	(2.0)	31.0
				פיקדונות הממשלה, נטו
667.0	305.9	102.8	4.3	0.8
				הנפקת תעודות התחייבות וכתבי התחייבות נדחים, נטו
(227.7)	(147.9)	(354.2)	(22.7)	(176.5)
				פידיון אגרות חוב, תעודות התחייבות וכתבי התחייבות נדחים
-	-	(25.0)	-	-
				דיבידנד ששולם לבעלי המניות
(8.2)	(8.2)	(0.4)	(0.3)	3.2
				התחייבויות אחרות, נטו
מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) בהתחייבויות ובהון				
705.3	89.8	1,532.4	(28.5)	1,178.0
				עליה (ירידה) במזומנים ופיקדונות בבנקים
(111.9)	(447.6)	620.6	(30.6)	773.9
				יתרת מזומנים ופיקדונות בבנקים לתחילת התקופה
764.2	764.2	652.3	347.2	499.0
				יתרת מזומנים ופיקדונות בבנקים לסוף התקופה
652.3	316.6	1,272.9	316.6	1,272.9
דוחות תזרימי המזומנים לא כוללים מידע על פעילות לפי מידת הגביה:				
3.9	3.4	0.8	0.7	-
				מתן אשראי לדיור
5.3	4.0	2.5	0.9	0.4
				מתן הלוואות עומדות ומענקים
419.0	314.0	284.0	102.1	86.0
				גביה מאשראי לדיור

נספח א' - פעולות שלא במזומנים לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011:

1. במהלך התקופה הונפקו אופציות למנכ"ל בסך 2.8 מיליוני ש"ח במסגרת הסדר תשלום מבוסס מניות.

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית

א - כללי

דוחות כספיים אלה נערכו במתכונת מתומצתת ליום 30 בספטמבר 2011 (להלן - "דוחות כספיים ביניים"). יש לעיין בדוחות אלה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים המבוקרים של הבנק ליום 31 בדצמבר 2010 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך ולביאורים אשר נלוו אליהם.

ב - עיקרי המדיניות החשבונאית

1. תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2011 ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו בדבר עריכת דוח כספי רבעוני של תאגיד בנקאי. הכללים החשבונאיים שישמשו בעריכת דוחות הביניים הינם עקביים לכללים ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים המבוקרים ליום 31 בדצמבר 2010, פרט לאמור בסעיף 2 להלן. יש לעיין בדוחות אלה ביחד עם הדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2010 ולשנה שנסתיימה באותו תאריך ולביאורים אשר נלוו אליהם.

2. יישום לראשונה של תקני חשבונאות

א. תקן חשבונאות מספר 29 - אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS)

בחודש יולי 2006 המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות פרסם את תקן חשבונאות מספר 29, "אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS)" (להלן - "התקן"). התקן קובע כי ישויות הכפופות לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 ומחויבות לדיווח על פי תקנותיו, יערכו את דוחותיהן הכספיים לפי תקני IFRS לתקופות המתחילות מיום 1 בינואר 2008. האמור אינו חל על תאגידים בנקאיים שדוחותיהם הכספיים ערוכים לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

בחודש יוני 2009 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS)" אשר קובע אופן האימוץ הצפוי של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) על ידי תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי.

בחוזר הובהר כי לאחר השלמת הליך התאמת ההוראות לתקנים הבינלאומיים תיוותר סמכותו של הפיקוח על הבנקים לקבוע הבהרות מחייבות לגבי אופן יישום הדרישות בתקנים הבינלאומיים, וכן לקבוע הוראות נוספות במקרים שבהם הדבר מתחייב לנוכח דרישות רשויות פיקוח במדינות מפותחות בעולם או בנושאים שלגביהם לא קיימת התייחסות בתקנים הבינלאומיים. בנוסף, הפיקוח על הבנקים ישמור על סמכותו לקבוע דרישות גילוי ודיווח.

לפיכך, עד לתאריכי היעד לאימוץ תקני ה-IFRS כאמור לעיל, דוחות כספיים של תאגיד בנקאי או חברת כרטיסי אשראי ימשיכו להיות ערוכים לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

ביום 31 בדצמבר 2009 פרסם המפקח על הבנקים חוזר בו, בין היתר, אומצו תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים המטפלים בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי. בחוזר אומצו תקני דיווח כספי בינלאומיים בנושאים המפורטים להלן:

מדיניות חשבונאית, שינויים חשבונאים, שינויים בשער חליפין של מטבע חוץ, רווח למניה, תשלום מבוסס מניות, כלכלות היפר אינפלציוניות, דוחות ביניים, צירופי עסקים, דוחות מאוחדים, השקעות

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

בחברות כלולות, ירידת ערך נכסים, חכירות, רכוש קבוע ונדל"ן להשקעה.

על פי החוזר, יישמו תאגידי בנקאיים את תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים המפורטים לעיל, מיום 1 בינואר 2011 ואילך.

יחד עם זאת, תקני IFRS בנושאים המפורטים להלן טרם נכנסו לתוקף והם יאומצו החל מיום 1 בינואר 2012 בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים:

- IAS 7, דוחות תזרים מזומנים;

- IAS 12, מסים על ההכנסה;

- IAS 19, הטבות עובד;

- IAS 23, עלויות אשראי;

- IAS 24, גילויים בהקשר לצד קשור;

- IFRS 2, תשלום מבוסס מניות;

- IAS 36, ירידת ערך נכסים.

היישום לראשונה של תקני IFRS אשר אומצו בחוזר זה, בוצע בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בתקן הדיווח הכספי הבינלאומי, כולל תיקון למפרע של מספרי השוואה אם נדרש בתקן הדיווח הכספי הבינלאומי.

מיום 1 בינואר, 2011 ואילך מעדכן תאגיד בנקאי באופן שוטף את הטיפול החשבונאי בנושאים המטופלים בחוזר בהתאם למועד התחילה והוראות המעבר שנקבעו בתקני IFRS חדשים שפורסמו בנושאים אלה ובהתאם לעקרונות האימוץ והבהרות של הפיקוח על הבנקים.

השפעת היישום לראשונה של התקן הנ"ל על הבנק אינה מהותית.

ב. מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי

ביום 31 בדצמבר 2007 פורסם חוזר המפקח על הבנקים בנושא: "המדידה והגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי" וביום 20 באוגוסט 2009 נתקבלה טיוטה לתיקון ההוראה הנ"ל (להלן - "החוזר" או "ההוראה"). החוזר מבוסס, בין היתר, על תקני חשבונאות בארה"ב ועל הוראות רגולטוריות מתייחסות של מוסדות הפיקוח על הבנקים ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב. העקרונות המנחים שבבסיס החוזר, מהווים שינוי מהותי ביחס להוראות הנוכחיות בנושא סווג חובות בעייתיים ומדידת הפרשות להפסדי אשראי בגין חובות אלו.

על פי החוזר נדרש התאגיד הבנקאי לקיים הפרשה להפסדי אשראי ברמה מתאימה (appropriate) כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים (estimated) בהתייחס לתיק האשראי שלו. בנוסף לאמור לעיל, על פי החוזר נדרש לקיים, כחשבון התחייבותי נפרד, הפרשה ברמה מתאימה כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים הקשורים למכשירי אשראי חוץ מאזניים, כגון התקשרויות למתן אשראי וערבויות. ההפרשה הנדרשת לכיסוי הפסדי האשראי הצפויים בהתייחס לתיק האשראי תוערך באחד משני מסלולים: "הפרשה פרטנית" ו"הפרשה קבוצתית". לעניין זה, "הפרשה פרטנית להפסדי אשראי" - תיושם עבור כל חוב שיתרתו החוזית (ללא ניכוי מחיקות חשבונאיות שלא כרוכות בויתור חשבונאי, ריבית שלא הוכרה, הפרשות להפסדי אשראי ובטחונות) הינה 1 מיליון ש"ח או יותר וכן לגבי החובות האחרים שמזוהים על ידי התאגיד הבנקאי לצורך הערכה פרטנית ואשר ההפרשה לירידת ערך

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

בגינם אינה נכללת בהפרשה קבוצתית.

ההפרשה הפרטנית להפסדי אשראי תוערך בהתבסס על תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים, מהוונים בשיעור הריבית האפקטיבי של החוב, או, כאשר החוב הינו מותנה בביטחון או כאשר התאגיד הבנקאי קובע שצפויה תפיסת נכס, על פי השווי ההוגן של הביטחון ששוועבד להבטחת אותו אשראי בניכוי עלויות מכירה.

הפרשה ספציפית להפסדי אשראי המוערכת על בסיס קבוצתי - תיושם עבור הפרשות לירידת ערך של קבוצות גדולות של חובות קטנים והומוגניים (כגון: חובות בכרטיסי אשראי, הלוואות לדיור וחובות צרכניים הנפרעים בתשלומים) וכן בגין חובות שנבחנו פרטנית ונמצא שהם אינם פגומים. ההפרשה הספציפית להפסדי אשראי בגין חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, למעט הלוואות לדיור לגביהם חושבה הפרשה ספציפית מזערית לפי עומק הפיגור, תחושב בהתאם לכללים שנקבעו בתקן חשבונאות אמריקאי FAS 5: Accounting for Contingencies (להלן - "FAS 5"), בהתבסס על אומדן עדכני של שיעור הפסדי העבר בגין כל אחת מהקבוצות ההומוגניות של חובות בעלות מאפייני סיכון דומים. ההפרשה הנדרשת בהתייחס למכשירי האשראי החוץ מאזניים תוערך בהתאם לכללים שנקבעו בתקן חשבונאות אמריקאי FAS 5.

בנוסף לכך, נקבעו בהוראה הגדרות וסיווגים שונים של סיכון אשראי מאזני וחוזי מאזני, כללי הכרה בהכנסות ריבית מחובות פגומים וכן כללי מחיקה חשבונאית של חובות בעייתיים. בין היתר נקבע בחוזר כי יש למחוק חשבונאית כל חוב המוערך על בסיס פרטני שנחשב שאינו בר גביה (Uncollectible) ובעל ערך נמוך עד כדי כך שהותרתו כנכס אינה מוצדקת או חוב בגינו מנהל התאגיד הבנקאי מאמצי גביה ארוכי טווח. לגבי החובות המוערכים על בסיס קבוצתי, נקבעו כללי המחיקה בהתבסס על תקופת פיגור שלהם והכל כתלות בהיותם של החובות מובטחים על ידי דירת מגורים, למעט הלוואות לדיור בגין נערכת הפרשה מזערית לפי עומק הפיגור, חובות שמובטחים בביטחון שאינו דירת מגורים, חובות שאינם מובטחים, חובות של לווים בפשיטת רגל וחובות שנוצרו במרמה.

הוראה זו מיושמת בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי, החל מיום 1 בינואר 2011 (בהוראה המקורית - בינואר 2010). ההוראה לא מיושמת למפרע בדוחות הכספיים לתקופות קודמות.

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

השפעה מצטברת של יישום לראשונה ביום 1.1.2011 של ההוראה בנושא מדידת חובות פגומים והפרשה להפסדי אשראי:

1 בינואר 2011	
מיליוני ש"ח	
א. סיכום ההשפעה על העודפים	
419.5	יתרת עודפים שנכללה בדוחות הכספיים
5.1 *	השפעה מצטברת נטו ממס מיישום לראשונה של ההוראות החדשות
	מזה:
9.1	השינוי בהפרשה להפסדי אשראי
(4.0)	השפעת המס המתייחסת
4.4	השפעה מצטברת נטו ממס מיישום הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי בהלוואות לדיור
	מזה:
7.0	השינוי בהפרשה להפסדי אשראי
(2.6)	השפעת המס המתייחסת
410.0	יתרת העודפים לפי ההוראות החדשות

ב. ההשפעה על האשראי לציבור (לפני ניכוי הפרשות להפסדי אשראי)

מטבע חוץ וצמוד מטבע חוץ	
8,158.4	יתרת האשראי לציבור (לפני ניכוי הפרשות לחובות מסופקים) שנכללה בדוחות הכספיים
השפעת יישום לראשונה של ההוראות החדשות	
42.0	מחיקות חשבונאיות נטו שהוכרו
-	שינויים אחרים ביתרת האשראי לציבור
8,116.4	יתרת האשראי לציבור (לפני ניכוי הפרשות לחובות מסופקים) לפי ההוראות החדשות

ג. ההשפעה על הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים ליום 1.1.2011

הפרשה להפסדי אשראי			
על בסיס קבוצתי**			
סה"כ	אחר	לפי עומק פיגור	על בסיס פרטני
מיליוני ש"ח			
122.8	6.6	69.2	47.0
(42.0)	-	(7.4)	(34.6)
16.1	13.6	6.6	(4.1)
96.9	20.2	68.4	8.3
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לפי ההוראות החדשות			

* הגנתונים הוצגו מחדש לעומת נתוני הפרופורמה שפורסמו בדוח השנתי ליום 31 בדצמבר, 2010 בסך 4.3 מיליוני ש"ח.

** לרבות הפרשה על בסיס קבוצתי בגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים. מידע נוסף בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי מוצג בביאור 3 לדוחות הכספיים.

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

ג. תקן חשבונאות אמריקאי 157 בנושא מדידת שווי הוגן

ביום 31 בדצמבר 2009 פרסם המפקח על הבנקים חוזר בו אימץ, בין היתר, את תקן חשבונאות אמריקאי 157, בנושא מדידות שווי הוגן (להלן - התקן).

התקן מגדיר שווי הוגן וקובע מסגרת עבודה עקבית למדידת שווי הוגן על ידי הגדרת טכניקות הערכת שווי הוגן לגבי נכסים והתחייבויות וקביעת מדרג שווי הוגן והנחיות יישום מפורטות. כמו כן, התקן מרחיב את דרישות הגילוי למדידות שווי הוגן.

התקן מיושם מיום 1 בינואר 2011 ואילך למעט לגבי מספר מכשירים פיננסיים אשר לגביהם מיושם במתכונת מוגבלת של יישום למפרע בהם החל מאותו תאריך. בהתאם להוראות המעבר הנ"ל ובהתאם להנחיות של המפקח על הבנקים, הבנק מבצע את חישוב ההתאמה על בסיס ההפרש בין היתרות המאזניות של המכשירים הפיננסיים המסויימים לבין ערכי השווי ההוגן של אותם מכשירים תוך שימוש בדירוגים פנימיים.

השפעת יישום לראשונה של התקן הנ"ל על הבנק אינה מהותית.

ד. תקן חשבונאות אמריקאי 159, בנושא חלופת השווי ההוגן עבור נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות

ביום 31 בדצמבר 2009 פרסם המפקח על הבנקים חוזר בו אימץ, בין היתר, את תקן חשבונאות אמריקאי 159, בנושא חלופת השווי ההוגן עבור נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות (להלן - התקן).

התקן יאפשר לתאגיד בנקאי למדוד בשווי הוגן מכשירים פיננסיים ופריטים מסוימים אחרים (הפריטים הכשירים), אשר בהתאם להוראות הדיווח לציבור לא נדרש למדוד אותם בשווי הוגן. רוחחים והפסדים שטרם מומשו בגין השינויים בשווי ההוגן של הפריטים לגביהם נבחרה חלופת השווי ההוגן, וכן עמלות ועלויות עסקה ידווחו בדוח רווח והפסד בכל מועד דיווח עוקב. בחירת יישום חלופת השווי ההוגן תיעשה לגבי כל מכשיר בנפרד ואינה ניתנת לביטול.

בנוסף, התקן קובע דרישות הצגה וגילוי המיועדות לסייע להשוואה בין תאגידים בנקאיים הבוחרים בבסיסי מדידה שונים לסוגים דומים של נכסים והתחייבויות.

למרות האמור לעיל, בחוזר הובהר כי תאגיד בנקאי לא יבחר בחלופת השווי ההוגן, אלא אם פיתח מראש ידע, מערכות, נהלים ובקורות ברמה גבוהה שיאפשרו לו למדוד את הפריט ברמה גבוהה של מהימנות.

התקן חל מיום 1 בינואר 2011 ואילך. אימוץ ביישום למפרע או אימוץ ביישום מוקדם אסורים. כמו כן נקבעו הוראות מעבר המתייחסות ליישום לגבי פריטים כשירים הקיימים במועד התחילה וכן לניירות ערך זמינים למכירה וניירות ערך מוחזקים לפדיון.

השפעת יישום לראשונה של התקן הנ"ל על הבנק אינה מהותית.

3. הנחיות והבהרות בדבר חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים

ביום 27 במרס 2011 פורסמו הנחיות של הפיקוח על הבנקים בדבר חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים. ההנחיות קובעות מספר הבהרות בנוגע להערכת התחייבות בגין זכויות עובדים והנחיות בדבר בקרה פנימית על תהליך הדיווח הכספי בנושא זכויות עובדים תוך דרישה לשיתוף אקטואר מוסמך, זיהוי ומיון התחייבויות בגין זכויות עובדים, קיום בקורות פנימיות לצורך הסתמכות על הערכת האקטואר ותיקופה וכן דרישות גילוי מסוימות. ביום 23 במאי 2011 פירסם המפקח על הבנקים

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

הבהרה לפיה נדחה היישום לראשונה של ההנחיה הנ"ל ל-1 באפריל 2011. להערכת הבנק השלכות החוזר הן על מדידת ההתחייבות והן על תהליך הבקרה הפנימית בנושא זכויות עובדים אינן מהותיות.

4. גילוי להשפעות תקני חשבונאות חדשים והוראות המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

א. תקן חשבונאות מספר 23 - הטיפול החשבונאי בעסקאות בין ישות לבין בעל שליטה בה

בחודש דצמבר 2006 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 23 - "הטיפול החשבונאי בעסקאות בין ישות לבין בעל שליטה בה" (להלן - "התקן"). התקן מחליף את תקנות ניירות ערך (הצגת פעולות בין תאגיד לבין בעל שליטה בו בדוחות הכספיים, התשנ"ו-1996) כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים וקובע כי נכסים והתחייבויות שלגביהם בוצעה עסקה בין הישות לבין בעל השליטה בה ימדדו במועד העסקה לפי שווי הוגן וההפרש בין השווי ההוגן לבין התמורה שנזקפה בעסקה יזקף להון העצמי. הפרש בחובה מהווה במהותו דיבידנד ולכן מקטין את יתרת העודפים. הפרש בזכות מהווה במהותו השקעת בעלים ולכן יוצג בסעיף נפרד בהון העצמי שייקרא "קרן הון מעסקה בין ישות לבין בעל השליטה בה".

התקן דן בשלוש סוגיות הנוגעות לעסקאות בין ישות לבין בעל השליטה בה, כדלקמן: העברת נכס לישות מבעל השליטה, או לחילופין, העברת נכס מהישות לבעל השליטה; נטילת התחייבות של הישות כלפי צד שלישי, במלואה או בחלקה, על ידי בעל השליטה, שיפוי הישות על ידי בעל השליטה בה בגין הוצאה, וויתור בעל השליטה לישות על חוב שמגיע לו מהישות, במלואו או בחלקו; והלוואות שניתנו לבעל השליטה או הלוואות שהתקבלו מבעל השליטה. כמו כן קובע התקן את הגילוי שיש לתת בדוחות הכספיים בנוגע לעסקאות בין הישות לבין בעל השליטה בה במהלך התקופה.

בחודש מאי 2008 הופץ מכתב המפקח על הבנקים בו צוין כי נערכת בחינה מחודשת של הכללים שיחולו על תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי לגבי הטיפול בעסקאות בין ישות לבין בעל שליטה בה. על פי המכתב, בכוונת הפיקוח על הבנקים לקבוע כי על עסקאות בין תאגיד בנקאי וחברות כרטיסי אשראי לבין בעל שליטה בהם ועל עסקאות בין תאגיד בנקאי לבין חברה בשליטתו יחולו הכללים הבאים:

1. תקני הדיווח הכספי הבין-לאומיים;
 2. בהיעדר התייחסות ספציפית בתקני הדיווח הכספי הבינלאומיים, ייושמו כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב החלים על תאגידים בנקאיים בארה"ב, בתנאי שהם לא סותרים את תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים;
 3. בהיעדר התייחסות בכללי החשבונאות המקובלים בארה"ב יש ליישם את החלקים בתקן, בתנאי שאינם סותרים את תקני הדיווח הכספי הבין-לאומיים וגם את הכללים המקובלים בארה"ב כאמור לעיל.
- אימוץ התקן האמור בהתאם להוראות המפקח על הבנקים יחול מיום 1 בינואר 2012 ואילך.

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

ב. עדכון תקינה חשבונאית ASU 2011-02 בנושא החלטה בידי נותן האשראי האם ארגון מחדש של חוב מהווה ארגון מחדש של חוב בעייתי

במהלך חודש אפריל 2011 פרסם ה-FASB עדכון תקינה חשבונאית ASU 2011-02 בנושא קביעה על ידי נותן אשראי האם ארגון מחדש של חוב מהווה ארגון מחדש של חוב בעייתי. בהתאם לתקינה אמריקאית בנושא (ASC 310), חוב שאורגן מחדש כחוב בעייתי הינו חוב אשר עבר פורמאלית ארגון מחדש, במסגרתו - מסיבות כלכליות או משפטיות הקשורות לקשיים פיננסיים של חייב - הבנק העניק ויתור ללווה.

העדכון מספק הנחיות נוספות המבהירות מתי ייחשב ארגון מחדש של חוב כארגון מחדש של חוב בעייתי במסגרתו הוענק על ידי נותן האשראי ויתור. בפרט, נכללו הבהרות בכל הקשור לאופן היישום של מבחן הויתור בריבית אפקטיבית. כמו כן, נכללו הנחיות לקביעה האם הוענק הויתור בארגון מחדש של חוב שבמסגרתו הריבית החוזית בהתאם לתנאים החדשים גבוהה יותר מהריבית החוזית המקורית, אך עדיין נמוכה בהשוואה לריבית בשוק לגבי הלוואות בעלות מאפייני סיכון דומים ובהתחשב במכלול התנאים שנקבעו במסגרת הארגון מחדש. כמו כן הובהר כי במצבים בהם לחייב לא קיימת אפשרות לגייס חוב בעל מאפייני סיכון דומים בתנאי שוק יידרש הבנק לבחון את מכלול התנאים האחרים של הארגון מחדש לקביעה האם הוענק ויתור.

לצורך קביעה האם הלווה הינו בקשיים יידרש הבנק, בין היתר, להעריך האם צפוי שהלווה יקלע לאירוע הכשל בעתיד הנראה לעין. במידה ואירוע הכשל כאמור הינו צפוי (probable) על הבנק להסיק כי הלווה נמצא בקשיים פיננסיים.

בנוסף, בהתאם לתקינה הקיימת, דחייה לא משמעותית בתשלומים לא מהווה ויתור. ה-ASU מספק רשימה של סממנים שעשויים להצביע על כך שהעיקוב אינו מהותי, כגון: הסכום של התשלומים שאורגן מחדש אינו מהותי ביחס ליתרת החוב שלא נפרעה או ביחס לשווי הביטחון וכן הדחייה אינה מהותית ביחס לתדירות התשלומים (חודשית, רבעונית וכד'), מועד הפירעון החוזי המקורי והמח"מ הצפוי המקורי של החוב. בהתאם ל-ASU, נותן האשראי חייב להביא בחשבון השפעה מצטברת של ארגון חוב מחדש שבוצע בעבר בעת ביצוע הערכה האם הדחייה אינה מהותית.

כמו כן, ה-ASU קובע שורה של דרישות גילוי לגבי פעולות ארגון מחדש של חוב בעייתי.

הכללים שנקבעו ב-ASU יכנסו לתוקף החל מתקופות המתחילות לאחר 15 ביוני 2011 (כלומר החל מ-1 ביולי 2011). יישום מוקדם אפשרי. שינויים באופן המדידה של הפרשה להפסדי אשראי ייושמו באופן של מכאן ולהבא (כלומר, מדידה של יתרות חוב שיוגדרו כחובות פגומים בעקבות היישום לראשונה של ה-ASU).

בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים, עדכון זה ייושם על ידי תאגידים בנקאיים החל ממועד תחולתו, למעט דרישות הגילוי שלא יחולו בשלב זה.

הבנק בוחן את השלכות היישום לראשונה של עדכון התקינה החשבונאית.

ביאור 2 - ניירות ערך

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

30 בספטמבר 2011				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות - עלות)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾
(בלתי מבוקר)				
ניירות ערך זמינים למכירה -				
אגרות חוב				
1,165.2	1,183.0	1.4	19.2	1,165.2
106.7	107.6	0.3	1.2	106.7
12.5	16.3	-	3.8	12.5
22.5	24.3	0.2	2.0	22.5
1,306.9	1,331.2	1.9	26.2	1,306.9
סה"כ אגרות חוב				
1.1	1.1	-	-	1.1
מניות				
1,308.0	1,332.3	1.9	26.2	1,308.0
סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה				
ניירות ערך למסחר -				
אגרות חוב				
212.4	211.2	1.4	0.2	212.4
10.6	10.5	0.1	-	10.6
7.4	7.6	0.1	0.3	7.4
230.4	229.3	1.6	0.5	230.4
סה"כ אגרות חוב				
18.9	19.1	0.1	0.3	18.9
249.3	248.4	1.7	0.8	249.3
סך הכל ניירות ערך למסחר				
1,557.3	1,580.7			1,557.3
סך הכל ניירות ערך				

(1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(2) כלולים בהון העצמי "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".

(3) נזקפו לדוח רווח והפסד.

הערה:

לבנק ירושלים אין פעילות מהותית במכשירים פיננסיים מגובי נכסים אשר יכולה לגרום להפסדים משמעותיים בתחום זה.

ביאור 2 - ניירות ערך (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

30 בספטמבר 2010				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות - עלות)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾
(בלתי מבוקר)				
ניירות ערך זמינים למכירה -				
אגרות חוב				
961.3	965.1	0.2	4.0	961.3
89.9	88.6	1.3	-	89.9
13.0	15.6	-	2.6	13.0
36.4	34.3	3.1	1.0	36.4
1,100.6	1,103.6	4.6	7.6	1,100.6
סה"כ אגרות חוב				
0.1	0.1	-	-	0.1
מניות				
1,100.7	1,103.7	4.6 ⁽²⁾	7.6 ⁽²⁾	1,100.7
סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה				
ניירות ערך למסחר -				
אגרות חוב				
103.7	102.4	1.3	-	103.7
-	-	-	-	-
3.6	3.4	0.2	-	3.6
107.3	105.8	1.5	-	107.3
סה"כ אגרות חוב				
2.3	2.1	0.2	-	2.3
מניות				
109.6	107.9	1.7 ⁽³⁾	- ⁽³⁾	109.6
סך הכל ניירות ערך למסחר				
1,210.3	1,211.6			1,210.3
סך הכל ניירות ערך				

(1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(2) כלולים בהון העצמי "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".

(3) נזקפו לדוח רווח והפסד.

הערה:
לבנק ירושלים אין פעילות מהותית במכשירים פיננסיים מגובי נכסים אשר יכולה לגרום להפסדים משמעותיים בתחום זה.

ביאור 2 - ניירות ערך (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2010				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות - עלות)	רווחים שטרם מומשו	הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן ⁽¹⁾
(בלתי מבוקר)				
ניירות ערך זמינים למכירה -				
אגרות חוב				
1,115.2	1,126.9	0.2	11.9	1,115.2
88.7	87.9	0.8	-	88.7
11.6	14.7	-	3.1	11.6
17.5	16.5	1.1	0.1	17.5
1,233.0	1,246.0	2.1	15.1	1,233.0
סה"כ אגרות חוב				
1.1	1.1	-	-	1.1
מניות				
1,234.1	1,247.1	2.1	15.1	1,234.1
סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה				
ניירות ערך למסחר -				
אגרות חוב				
71.9	71.8	0.5	0.4	71.9
-	-	-	-	-
8.9	8.5	0.6	0.2	8.9
80.8	80.3	1.1	0.6	80.8
סך הכל ניירות ערך למסחר				
1,314.9	1,327.4			1,314.9
סך הכל ניירות ערך				

(1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(2) כלולים בהון העצמי "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".

(3) נזקפו לדוח רווח והפסד.

הערה:

לבנק ירושלים אין פעילות מהותית במכשירים פיננסיים מגובי נכסים אשר יכולה לגרום להפסדים משמעותיים בתחום זה.

ביאור 3 - אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי⁽¹⁾

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א - האשראי לציבור

31 בדצמבר 2010			30 בספטמבר 2011		
יתרת חוב נטו	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה	יתרת חוב נטו	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה
1,334.3	12.6	1,346.9	1,476.0	6.3	1,482.3
אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני*					
6,686.6	84.3	6,770.9	7,322.8	79.9	7,402.7
קבוצתי**					
8,020.9	96.9	8,117.8	8,798.8	86.2	8,885.0
סה"כ אשראי לציבור					

* רבות אשראי שנבדק על בסיס פרטני ונמצא שהוא אינו פגום. ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי זה חושבה על בסיס קבוצתי. לפירוט נוסף לגבי אשראי שנבדק על בסיס פרטני ראה טבלה בסעיף ב'.

** אשראי שהפרשה להפסדי אשראי בגינו מוערכת על בסיס קבוצתי בשיטת עומק הפיגור לפי נספח להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 314, ואשראי אחר שלא נבדק פרטנית אשר ההפרשה להפסדי אשראי בגינו חושבה על בסיס קבוצתי. לפירוט נוסף ראה טבלה בסעיף ג'.

ב - אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני

31 בדצמבר 2010			30 בספטמבר 2011		
יתרת חוב נטו	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה	יתרת חוב נטו	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה
אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני כולל					
21.6	8.3	29.9	23.3	3.8	27.1
אשראי לציבור פגום*					
5.9	0.9	6.8	32.6	0.7	33.3
אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 90 ימים או יותר**					
2.3	0.1	2.4	14.4	0.3	14.7
אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים**					
1,304.5	3.3	1,307.8	1,405.7	1.5	1,407.2
1,312.7	4.3	1,317.0	1,452.7	2.5	1,455.2
סה"כ אשראי לציבור שאינו פגום**					
1,334.3	12.6	1,346.9	1,476.0	6.3	1,482.3
סה"כ אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני					

* אשראי פגום אינו צובר הכנסות ריבית, למעט אשראי מסוים בארגון מחדש כמצויין בהמשך סעיף זה.

** אשראי שנבדק על בסיס פרטני ונמצא שאינו פגום. ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי זה חושבה על בסיס קבוצתי.

(1) למרטים נוספים בדבר השפעה מצטברת של יישום לראשונה ביום 1.1.2011 של ההוראה בנושא מדידת חובות פגומים והפרשה להפסדי אשראי ראה בפרק מדיניות חשבונאית.

ביאור 3 - אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב - אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני (המשך)

31 בדצמבר 2010	30 בספטמבר 2011	
מידע נוסף על אשראי לציבור פגום שנבדק על בסיס פרטני		
17.2	3.8	אשראי לציבור פגום בגינו קיימת הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני
12.7	23.3	אשראי לציבור פגום בגינו לא קיימת הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני
29.9	27.1	סה"כ אשראי לציבור פגום
25.3	23.9	אשראי לציבור פגום שנמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
4.6	3.2	אשראי לציבור פגום שנמדד לפי שווי הביטחון
29.9	27.1	סה"כ אשראי לציבור פגום

31 בדצמבר 2010			30 בספטמבר 2011		
יתרת חוב נטו	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה	יתרת חוב נטו	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה
אשראי בעייתי בארגון מחדש במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי					
17.0	4.1	21.1	20.1	-	20.1
שאינו צובר הכנסות ריבית					
-	-	-	-	-	-
צובר הכנסות ריבית, בפיגור של 90 ימים או יותר					
-	-	-	-	-	-
צובר הכנסות ריבית, בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים					
4.6	4.2	8.8	3.2	3.8	7.0
צובר הכנסות ריבית					
21.6	8.3	29.9	23.3	3.8	27.1
סה"כ (נכלל באשראי לציבור פגום)					

לבנק אין התחייבויות למתן אשראי נוסף לחייבים שלגביהם בוצע ארגון מחדש של אשראי בעייתי במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי.

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
2011		
29.2	28.5	יתרת חוב רשומה ממוצעת של אשראי לציבור פגום בתקופת הדיווח
0.6	0.1	סך הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח בגין אשראי זה בפרק הזמן בו סווג כפגום*
1.0	0.3	סך הכנסות ריבית שהיו נרשמות בתקופת הדיווח אילו היה אשראי זה צובר ריבית לפי תנאיו המקוריים
0.2	0.1	*מזה: הכנסות ריבית שנרשמו לפי השיטה החשבונאית של בסיס מזומן

ביאור 3 - אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג - אשראי לציבור שנבדק על בסיס קבוצתי כולל

הלוואות לדיור שבגינן נעשתה הפרשה מזערית להפסדי אשראי לפי עומק פיגור לפי הנספח להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 314 ליום 30 בספטמבר 2011:

עומק הפיגור								
בפיגור של יותר מ-90 ימים							בפיגור של 30 ימים עד 90 ימים	
סך"כ	יטירות בגין הלוואות בפיגור שמוחזר***	סה"כ מעל 3 חודשים	מעל 33 חודשים	מעל 15 חודשים עד 33 חודשים	מעל 6 חודשים עד 15 חודשים	מעל 3 חודשים עד 6 חודשים	חודשיים עד 3 חודשים	
30 בספטמבר 2011								
72.1	-	68.4	57.7	2.7	4.6	3.4	3.7	סכום הפיגור
23.2	-	23.2	23.0	0.1	0.1	-	-	מזה: יתרת ההפרשה לריבית*
311.1	28.1	218.1	63.9	16.2	64.7	73.3	64.9	יתרת חוב רשומה
60.6	3.5	57.1	39.5	8.3	9.3	-	-	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי**
250.5	24.6	161.0	24.4	7.9	55.4	73.3	64.9	יתרת חוב נטו
31 בדצמבר 2010								
82.9	-	79.9	64.2	6.1	5.2	4.4	3.0	סכום הפיגור
24.8	-	24.8	24.6	0.1	0.1	-	-	מזה: יתרת ההפרשה לריבית*
312.3	25.4	229.5	61.0	28.3	58.6	81.6	57.4	יתרת חוב רשומה
68.4	3.5	64.9	45.6	11.9	7.4	-	-	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי**
243.9	21.9	164.6	15.4	16.4	51.2	81.6	57.4	יתרת חוב נטו

* בגין ריבית על סכומים שבפיגור.

****** לא כולל יתרת ההפרשה לריבית.

*** הלואאות בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת ההלוואה שטרם הגיע מועד פרעון.

ביאור 3 - אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג - אשראי לציבור שנבדק על בסיס קבוצתי כולל (המשך)

אשראי אחר שלא נבדק פרטנית אשר ההפרשה להפסדי אשראי בגינו חושבה על בסיס קבוצתי:

30 בספטמבר 2011			31 בדצמבר 2010		
יתרת חוב רשומה	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב נטו	יתרת חוב רשומה	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב נטו
-	-	-	-	-	-
אשראי לציבור פגום					
8.4	1.5	6.9	10.3	1.2	9.1
אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 90 ימים או יותר					
28.1	1.0	27.1	6.4	0.1	6.3
אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים					
686.2	8.4	677.8	534.1	5.8	528.3
722.7	10.9	711.8	550.8	7.1	543.7

ד - הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

הפרשה להפסדי אשראי			
על בסיס קבוצתי*			
על בסיס פרטני	לפי עומק פיגור	אחר	סה"כ
4.6	66.2	19.1	89.9
יתרת הפרשה ליום 30 ביוני 2011			
שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30.9.2011			
1.6	(2.0)	4.7	4.3
הוצאות בגין הפסדי אשראי			
(2.4)	(3.6)	(2.0)	(8.0)
מחיקות חשבונאיות			
-	-	-	-
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות			
(2.4)	(3.6)	(2.0)	(8.0)
מחיקות חשבונאיות נטו			
-	-	-	-
אחר (בגין רכישות/מכירת הלוואות וכו')			
3.8	60.6	21.8	86.2
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30.9.2011			
47.0	69.2	6.6	122.8
יתרת הפרשה לתחילת התקופה			
(34.6)	(7.4)	-	(42.0)
מחיקות חשבונאיות נטו שהוכרו ליום 1/1/11			
(4.1)	6.6	13.6	16.1
שינויים אחרים בהפרשה להפסדי אשראי ליום 1.1.2011 (נזקפו להון העצמי)			
(1.7)	(0.1)	8.3	6.5
תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30.9.2011			
(3.0)	(8.5)	(6.7)	(18.2)
הוצאות בגין הפסדי אשראי			
0.2	0.8	-	1.0
מחיקות חשבונאיות			
(2.8)	(7.7)	(6.7)	(17.2)
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות			
-	-	-	-
מחיקות חשבונאיות נטו			
-	-	-	-
אחר (בגין רכישות/מכירת הלוואות וכו')			
3.8	60.6	21.8	86.2
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30.9.2011			

ביאור 3 - אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ד - הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

הפרשה להפסדי אשראי			
על בסיס קבוצתי*			
סה"כ	אחר	לפי עומק פיגור	על בסיס פרטני
הרכב יתרת הפרשה ליום 30.9.2011			
86.2	21.8	60.6	3.8
בגין אשראי לציבור			
1.6	1.6	-	-
בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (נכלל בסעיף התחייבויות אחרות)			
הרכב יתרת הפרשה ליום 31.12.2010			
96.9	20.2	68.4	8.3
בגין אשראי לציבור			

* לרבות הפרשה על בסיס קבוצתי בגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים.

ה - פרטים נוספים על הלוואות לדיור ואופן חישוב ההפרשה להפסדי אשראי

30 בספטמבר 2011						
הלוואות לדיור פגומות		הלוואות לדיור		יתרת הפרשה להפסדי אשראי		
או בפיגור של יותר מ-90 ימים (1)				אחרת		
				על בסיס קבוצתי	על בסיס פרטני	סה"כ
יתרת חוב רשומה (4)	סכום בפיגור (3)	יתרת חוב רשומה	לפי עומק פיגור	על בסיס קבוצתי	על בסיס פרטני	סה"כ
הלוואות לדיור שחובה לחשב בגין את ההפרשה להפסדי אשראי לפי עומק הפיגור (2)						
6,406.1	68.4	218.1	60.6	-	-	60.6
273.9	0.7	4.7	-	8.4	-	8.4
6,680.0	69.1	222.8	60.6	8.4	-	69.0
סה"כ						
31 בדצמבר 2010						
הלוואות לדיור פגומות		הלוואות לדיור		יתרת הפרשה להפסדי אשראי		
או בפיגור של יותר מ-90 ימים (1)				אחרת		
				על בסיס קבוצתי	על בסיס פרטני	סה"כ
יתרת חוב רשומה (4)	סכום בפיגור (3)	יתרת חוב רשומה	לפי עומק פיגור	על בסיס קבוצתי	על בסיס פרטני	סה"כ
הלוואות לדיור שחובה לחשב בגין את ההפרשה להפסדי אשראי לפי עומק הפיגור (2)						
6,026.3	79.9	229.4	68.4	-	-	68.4
193.8	0.6	2.2	-	8.8	-	8.8
6,220.1	80.5	231.6	68.4	8.8	-	77.2
סה"כ						

(1) הלוואות לדיור פגומות והלוואות לדיור בפיגור יותר מ-3 חודשים.

(2) מזה: הלוואות לכל מטרה במשכון דירת מגורים בסך 1,402.7 מיליוני ש"ח.

(3) כולל ריבית על סכום הפיגור.

(4) מזה: הלוואות לדיור בריבית משתנה בסך 5,263.5 מיליוני ש"ח.

ביאור 4 - הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 211-201 בדבר "מדידה והלימות ההון".

א - הון לצורך חישוב יחס ההון

31 בדצמבר	30 בספטמבר		
2010	2010	2011	
633.2	633.4	631.1	הון רובד 1, לאחר ניכויים
271.5	280.8	315.6	הון רובד 2, לאחר ניכויים
904.7	914.2	946.7	סך הכל ההון הכולל

ב - יתרות משוקללות של נכסי סיכון

5,457.8	5,352.8	6,090.6	סיכון אשראי
18.3	11.3	132.8	סיכונים שוק
480.1	486.1	489.0	סיכון תפעולי
5,956.2	5,850.2	6,712.4	סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון

ג - יחס ההון לרכיבי סיכון

באחוזים			
10.6	10.8	9.4	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
15.2	15.6	14.1	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
13.0	13.0	13.0	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים

ביאור 5 - דוח מאוחד על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

30 בספטמבר 2011					
מטבע חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי		
סך הכל	פריטים שאינם כספיים	דולר של ארה"ב	צמוד למדד המחירים	לא צמוד	
(בלתי מבוקר)					
נכסים					
1,272.9	-	36.0	91.5	-	1,145.4
מזומנים ופיקדונות בבנקים					
1,557.3	8.0	-	26.7	391.4	1,131.2
ניירות ערך					
8,798.8	-	152.7	1,050.1	3,008.9	4,587.1
אשראי לציבור					
68.0	68.0	-	-	-	-
בניינים וציוד					
14.1	-	1.1	1.3	9.9	1.8
נכסים בגין מכשירים נגזרים					
57.6	7.6	-	-	1.3	48.7
נכסים אחרים					
11,768.7	83.6	189.8	1,169.6	3,411.5	6,914.2
סך כל הנכסים					
התחייבויות					
9,195.0	-	288.9	822.0	2,774.6	5,309.5
פיקדונות הציבור					
82.4	-	-	18.6	63.8	-
פיקדונות מבנקים					
31.0	-	-	-	0.4	30.6
פיקדונות הממשלה					
1,752.8	-	-	5.2	770.5	977.1
אגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים					
10.3	-	0.1	8.4	-	1.8
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים					
66.1	34.9	-	-	-	31.2
התחייבויות אחרות					
11,137.6	34.9	289.0	854.2	3,609.3	6,350.2
סך כל ההתחייבויות					
631.1	48.7	(99.2)	315.4	(197.8)	564.0
הפרש					
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים					
-	-	97.3	(270.9)	259.7	(86.1)
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)					
631.1	48.7	(1.9)	44.5	61.9	477.9
סך הכל כללי					

(1) כולל הצמדה למטבע חוץ.

ביאור 5 - דוח מאוחד על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

30 בספטמבר 2010					
מטבע חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי		
סך הכל	פריטים שאינם כספיים	אחר	דולר של ארה"ב	צמוד למדד המחירים	לא צמוד
(בלתי מבוקר)					
נכסים					
316.6	-	24.5	77.4	-	214.7
מזומנים ופיקדונות בבנקים					
1,210.3	2.4	-	16.2	344.3	847.4
ניירות ערך					
7,851.5	-	165.5	971.5	2,857.9	3,856.6
אשראי לציבור					
52.5	52.5	-	-	-	-
בניינים וציוד					
23.0	-	6.0	0.6	9.6	6.8
נכסים בגין מכשירים נגזרים *					
38.0	10.9	0.1	-	0.6	26.4
נכסים אחרים *					
9,491.9	65.8	196.1	1,065.7	3,212.4	4,951.9
סך כל הנכסים					
התחייבויות					
7,070.6	-	231.5	806.1	2,678.6	3,354.4
פיקדונות הציבור					
93.9	-	-	24.5	69.4	-
פיקדונות מבנקים					
0.5	-	-	-	0.5	-
פיקדונות הממשלה					
1,613.7	-	-	5.8	929.5	678.4
אגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים					
6.0	-	4.1	0.7	-	1.2
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים *					
73.5	33.4	-	(0.1)	-	40.2
התחייבויות אחרות *					
8,858.2	33.4	235.6	837.0	3,678.0	4,074.2
סך כל ההתחייבויות					
633.7	32.4	(39.5)	228.7	(465.6)	877.7
הפרש					
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים					
-	-	43.3	(160.9)	352.8	(235.2)
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)					
633.7	32.4	3.8	67.8	(112.8)	642.5
סך הכל כללי					

(1) כולל הצמדה למטבע חוץ.

* סווג מחדש.

ביאור 5 - דוח מאוחד על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2010					
מטבע חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי		
סך הכל	פריטים שאינם כספיים	אחר	דולר של ארה"ב	צמוד למדד המחירים	לא צמוד
(בלתי מבוקר)					
נכסים					
652.3	-	21.2	83.6	-	547.5
מזומנים ופיקדונות בבנקים					
1,314.9	2.5	-	14.8	287.9	1,009.7
ניירות ערך					
8,036.9	-	161.5	950.2	2,874.7	4,050.5
אשראי לציבור, נטו					
56.7	56.7	-	-	-	-
בניינים וציוד					
23.9	-	1.3	1.5	10.4	10.7
נכסים בגין מכשירים נגזרים *					
41.0	11.8	-	-	-	29.2
נכסים אחרים *					
10,125.7	71.0	184.0	1,050.1	3,173.0	5,647.6
סך הכל נכסים					
התחייבויות					
7,407.8	-	267.0	757.7	2,671.4	3,711.7
פיקדונות הציבור					
86.5	-	-	22.2	64.3	-
פיקדונות מבנקים					
4.9	-	-	-	0.5	4.4
פיקדונות הממשלה					
1,921.1	-	-	5.4	840.6	1,075.1
אגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים					
10.7	-	2.0	4.0	-	4.7
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים *					
61.5	33.5	-	-	-	28.0
התחייבויות אחרות *					
9,492.5	33.5	269.0	789.3	3,576.8	4,823.9
סך הכל התחייבויות					
633.2	37.5	(85.0)	260.8	(403.8)	823.7
הפרש					
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים					
-	-	92.6	(200.8)	355.6	(247.4)
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)					
633.2	37.5	7.6	60.0	(48.2)	576.3
סך הכל כללי					

(1) כולל הצמדה למטבע חוץ.

* סווג מחדש.

ביאור 6 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א - מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ⁽¹⁾

30 בספטמבר		31 בדצמבר
2011	2010	2010
(בלתי מבוקר)		(מבוקר)
עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:		
התחייבויות בלתי חוזרות שאושרו ועדיין לא ניתנו	825.5	846.0
ערבויות לרוכשי דירות	179.6	249.6
ערבויות להבטחת אשראי	79.4	80.7
ערבויות אחרות	90.8	75.9
מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו	138.0	90.2
מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו	71.0	143.6
אשראי תעודות	-	9.4
סה"כ	1,384.3	1,485.9

(1) היתרות הנ"ל הינן לפני הפרשה כללית והפרשה נוספת לחובות מסופקים וללא שקלול.

ב - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות

30 בספטמבר		31 בדצמבר
2011	2010	2010
(בלתי מבוקר)		(מבוקר)
חוזי שכירות לזמן ארוך	129.3	16.5
		47.4

ג - תביעות

1. כללי

במהלך העסקים השוטף הוגשו תביעות משפטיות שונות נגד הבנק. לדעת הנהלת הבנק, בהתבסס על חוות דעת יועציה המשפטיים באשר לסיכויי התביעות, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, נכללו הפרשות נאותות בדוחות הכספיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, בגין הפסדים צפויים הנובעים מתביעות תלויות כנגד הבנק.

2. כנגד הבנק תלויות ועומדות בקשות לאישור תביעות ייצוגיות כפי שמפורט כדלקמן.

להלן פירוט תביעות אלה:

א. בחודש יולי 1997 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב תביעה נגד הבנק ונגד ארבעה בנקים אחרים למשכנתאות בסכום כולל של מעל מיליארד ש"ח, וכן הוגשה בקשה להכיר בתביעה זו כתובענה ייצוגית. בתביעה ובבקשה נטען, בין היתר, כי הבנקים הנ"ל גבו מהלווים עמלות ביטוח חיים וביטוח נכסים שלא כדין, וכי הלווים זכאים להשבת סכומי עמלות אלה. התביעה והבקשה לא

ביאור 6 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

כללו את אופן חישוב הסכום האמור, ולא פורט בהן איזה חלק ממנו מיוחס לבנק. בחודש נובמבר 1997 החליט בית המשפט המחוזי, לדחות את התביעה במתכונת של תובענה ייצוגית על פי חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981 וחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988. עם זאת, פסק בית המשפט כי ניתן לדון בתובענה זו כעתירה לסעד הצהרתי בלבד ולא כספי במסגרת תקנה 29 לתקנות סדר הדין האזרחי. בחודש דצמבר 1997 הגיש הבנק לבית המשפט העליון בקשת רשות לערער על ההחלטה הנ"ל וכן בקשה לעיכוב ההליכים עד לקבלת פסיקתו בענין זה. בקשת עיכוב ביצוע ההליכים נענתה על ידי בית המשפט העליון, וזאת עד להחלטה בעניין הבקשה לערעור. בפברואר 2008 הועברה תביעה זו לגישור בפני כב' המשנה לנשיא (בדימוס) תיאודור אור, והצדדים גיבשו הסכם פשרה כולל לתשלום פיצוי לגופים ציבוריים נזקקים, אשר אושר על ידי מגשר, אושר עקרונית על ידי בית המשפט ופורסם כדי לאפשר התנגדויות. הצדדים ממתינים לאישור סופי של בית המשפט את הסכם הגישור אשר, בנסיבות המתוארות לעיל, צפוי להינתן בעקבות הפרסום האמור. לפי הסכם זה, ישלם הבנק לגופים האמורים סך של 644,549 ש"ח (חלקו של הבנק - 3.185%, מתוך סכום הפשרה הכולל בסך של 20,237,000 ש"ח).

ב. ביום 3 בינואר 2010 הוגשה תביעה בבית המשפט המחוזי בירושלים כנגד הבנק, וכן הוגשה בקשה להכיר בתביעה זו כתובענה ייצוגית. התובעים לא נקבו בסכום התובענה הייצוגית. בתביעה נטען כי הבנק נתן ללקוחותיו הלוואות דולריות עם "ריצפה", וכי קביעת שער ריצפה בהלוואות הינו תנאי מקפח בחוזה אחיד שדינו להתבטל.

לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת יועציה המשפטיים, סיכויי התובענה הינם קלושים.

ג. ביום 12 ביולי 2010 הוגשה תביעה בבית המשפט המחוזי בירושלים כנגד הבנק, וכן הוגשה בקשה להכיר בתביעה זו כתובענה ייצוגית בסך כולל של 10,692,200 ש"ח לכלל הקבוצה המיוצגת. בתביעה נטען כי הבנק לא הסיר את כל רישומי השעבודים הרשומים על שמו להבטחת הלוואות שכבר סולקו במלואן על ידי הלווים. לפיכך, נתבע כי הבנק יסיר רישומים אלו ויפצה לקוחות שהסירו רישומים אלו על חשבונם. בקדם משפט שהתקיים ביום 7 ביולי 2011 הסכימו הצדדים להעביר את התיק לגישור.

לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת יועציה המשפטיים, הסיכויים כי הבנק יידרש לשלם תשלומים במסגרת התובענה הינם קלושים.

ביאור 7 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד

1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

30 בספטמבר 2011				
סך הכל	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
			שקל - מדד	אחר
(בלתי מבוקר)				
א. נגזרים ALM ⁽¹⁾⁽²⁾				
499.7	-	499.7	-	-
320.0	-	-	70.0	250.0
819.7	-	499.7	70.0	250.0
ב. נגזרים אחרים ⁽¹⁾				
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה				
165.8	133.3	32.5	-	-
165.8	133.3	32.5	-	-
331.6	266.6	65.0	-	-
ג. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט				
89.7	-	89.7	-	-
1,241.0	266.6	654.4	70.0	250.0
סך כל הסכום הנקוב				

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

א. נגזרים ALM⁽¹⁾⁽²⁾				
12.4	-	2.0	0.5	9.9
8.6	-	8.0	0.6	-
ב. נגזרים אחרים⁽¹⁾				
1.7	1.0	0.7	-	-
1.7	1.0	0.7	-	-
14.1	1.0	2.7	0.5	9.9
10.3	1.0	8.7	0.6	-
סך הכל ברוטו חיובי				
סך הכל ברוטו שלילי				

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ SPOT.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 7 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכויי אשראי ומועדי פרעון (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד (המשך)

1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

30 בספטמבר 2010				
סך הכל	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
			שקל - מדד	אחר
(בלתי מבוקר)				
א. נגזרים ALM ⁽¹⁾⁽²⁾				
384.0	-	384.0	-	-
Forward חוזי				
350.0	-	-	-	350.0
Swaps				
734.0	-	384.0	-	350.0
סה"כ				
ב. נגזרים אחרים ⁽¹⁾				
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה				
292.8	277.7	15.1	-	-
אופציות שנכתבו				
292.8	277.7	15.1	-	-
אופציות שנקנו				
585.6	555.4	30.2	-	-
סה"כ				
ג. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט				
69.7	-	69.7	-	-
חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט				
1,389.3	555.4	483.9	-	350.0
סך כל הסכום הנקוב				

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

א. נגזרים ALM ⁽¹⁾⁽²⁾				
21.3	-	11.7	-	9.6
4.2	-	4.2	-	-
ב. נגזרים אחרים ⁽¹⁾				
1.7	1.1	0.6	-	-
1.7	1.1	0.6	-	-
23.0	1.1	12.3	-	9.6
5.9	1.1	4.8	-	-
סך הכל ברוטו חיובי				
סך הכל ברוטו שלילי				

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ SPOT.
 (2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 7 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד (המשך)

1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

31 בדצמבר 2010				
סך הכל	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
			שקל - מדד	אחר
(בלתי מבוקר)				
א. נגזרים ALM ⁽²⁾⁽¹⁾				
432.0	-	432.0	-	-
350.0	-	-	-	350.0
782.0	-	432.0	-	350.0
סה"כ				
ב. נגזרים אחרים ⁽¹⁾				
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה				
345.2	309.6	35.6	-	-
345.2	309.6	35.6	-	-
690.4	619.2	71.2	-	-
סה"כ				
ג. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט				
66.0	-	66.0	-	-
חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט				
1,538.4	619.2	569.2	-	350.0
סך כל הסכום הנקוב				

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

א. נגזרים ALM⁽¹⁾⁽²⁾				
18.1	-	7.7	-	10.4
4.9	-	4.9	-	-
ב. נגזרים אחרים⁽¹⁾				
5.8	4.5	1.3	-	-
5.8	4.5	1.3	-	-
23.9	4.5	9.0	-	10.4
10.7	4.5	6.2	-	-
סך הכל ברוטו חיובי				
סך הכל ברוטו שלילי				

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ SPOT.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 7 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה על בסיס מאוחד

30 בספטמבר 2011			
סך הכל	בנקים	בורסות	
(בלתי מבוקר)			
14.1	12.5	1.6	שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
14.1	12.5	1.6	יתרות מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים
93.7	90.9	2.8	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים
107.8	103.4	4.4	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים

30 בספטמבר 2010			
סך הכל	בנקים	בורסות	
(בלתי מבוקר)			
23.0	21.2	1.8	שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
23.0	21.2	1.8	יתרות מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים
87.1	80.4	6.7	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים
110.1	101.6	8.5	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים

31 בדצמבר 2010			
סך הכל	בנקים	בורסות	
(מבוקר)			
23.9	18.1	5.8	שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
23.9	18.1	5.8	יתרות מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים
84.8	84.8	-	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים
108.7	102.9	5.8	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים

(1) מתוך זה יתרה מאזנית של מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם בסך 14.1 מיליוני ש"ח (30.9.10 - 23.0 מיליוני ש"ח, 31.12.10 - 23.9 מיליוני ש"ח) הכלולה בסעיף נכסים בגין מכשירים נגזרים.

ביאור 7 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג. פירוט מועדי פרעון - סכומים נקובים: יתרות על בסיס מאוחד

30 בספטמבר 2011				
סך הכל	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים	
(בלתי מבוקר)				
250.0	-	100.0	150.0	חוזי ריבית (שקל- מדד)
70.0	45.0	25.0	-	חוזי ריבית - אחר
654.4	-	90.3	564.1	חוזי מטבע חוץ
266.6	-	-	266.6	חוזים בגין מניות
1,241.0	45.0	215.3	980.7	סך הכל

30 בספטמבר 2010				
סך הכל	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים	
(בלתי מבוקר)				
350.0	250.0	100.0	-	חוזי ריבית (שקל- מדד)
483.9	-	8.1	475.8	חוזי מטבע חוץ
555.4	-	-	555.4	חוזים בגין מניות
1,389.3	250.0	108.1	1,031.2	סך הכל

31 בדצמבר 2010				
סך הכל	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים	
(מבוקר)				
350.0	100.0	150.0	100.0	חוזי ריבית (שקל- מדד)
569.2	-	8.2	561.0	חוזי מטבע חוץ
619.2	-	-	619.2	חוזים בגין מניות
1,538.4	100.0	158.2	1,280.2	סך הכל

ביאור 8 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (במאוחד)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2010				30 בספטמבר 2011				
מבוקר				בלתי מבוקר				
שווי הוגן	יתרה במאזן			שווי הוגן	יתרה במאזן			
	סך הכל	(2)	(1)		סך הכל	(2)	(1)	
נכסים פיננסיים								
652.3	652.3	-	652.3	1,272.9	1,272.9	-	1,272.9	מזומנים ופיקדונות בבנקים
1,314.9	1,314.9	-	1,314.9	1,549.3	1,549.3	-	1,549.3	ניירות ערך
8,147.2	8,036.9	8,036.9	-	9,005.0	8,798.8	8,798.8	-	אשראי לציבור, נטו
23.9	23.9	-	23.9	14.1	14.1	-	14.1	נכסים בגין מכשירים נגזרים *
29.2	29.2	29.2	-	50.0	50.0	50.0	-	נכסים פיננסיים אחרים *
10,167.5	10,057.2	8,066.1	1,991.1	11,891.3	11,685.1	8,848.8	2,836.3	סך הכל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות								
7,550.4	7,407.8	7,407.8	-	9,327.3	9,195.0	9,194.3	0.7	פיקדונות הציבור
98.2	86.5	86.5	-	89.4	82.4	82.4	-	פיקדונות מבנקים
5.1	4.9	4.9	-	30.9	31.0	31.0	-	פיקדונות הממשלה
1,945.6	1,921.1	1,921.1	-	1,798.6	1,752.8	1,752.8	-	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
10.7	10.7	-	10.7	10.3	10.3	-	10.3	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים *
38.7	38.7	38.7	-	31.2	31.2	31.2	-	התחייבויות פיננסיות אחרות *
9,648.7	9,469.7	9,459.0	10.7	11,287.8	11,102.7	11,091.7	11.0	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים								
406.2	406.2	406.2	-	349.8	349.8	349.8	-	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי

(1) מכשירים פיננסיים שבהם היתרה במאזן משקפת את האומדן לשווי הוגן - מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי שוק.

(2) מכשירים פיננסיים אחרים.

* סווג מחדש.

ביאור 8א - פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (במאוחד)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

30 בספטמבר 2011				
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-				
יתרה מאזנית	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
נכסים				
1,308.0	1.1	2.2	1,304.7	ניירות ערך זמינים למכירה
249.3	-	-	249.3	ניירות ערך למסחר
14.1	-	12.4	1.7	נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,571.4	1.1	14.6	1,555.7	סך הכל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות				
10.3	-	8.6	1.7	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

ביאור 9 - רווח מאוחד מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לתשעת החודשים		לשלושת החודשים	
שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
2010	2011	2010	2011
(בלתי מבוקר)			
א. בגין נכסים			
239.2	431.8	68.8	212.8
מאשראי לציבור			
1.3	7.1	0.3	5.2
מפיקדונות בבנק ישראל וממזומנים			
(2.1)	7.2	(4.1)	8.5
מפיקדונות בבנקים			
27.8	36.5	9.8	13.3
מאגרות חוב			
0.2	0.9	-	-
מנכסים אחרים			
266.4	483.5	74.8	239.8
ב. בגין התחייבויות			
(107.3)	(264.0)	(29.0)	(144.0)
על פיקדונות הציבור			
(3.2)	(4.8)	(0.4)	(2.6)
על פיקדונות מבנקים			
(0.1)	(0.1)	-	-
על פיקדונות הממשלה			
(70.5)	(97.1)	(32.0)	(30.8)
על תעודות התחייבות וכתבי התחייבות נדחים			
(181.1)	(366.0)	(61.4)	(177.4)
ג. בגין מכשירים פיננסיים נגזרים			
(5.6)	(6.5)	10.2	(22.6)
הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים ALM ⁽¹⁾			
0.7	1.0	0.2	0.4
הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים			
(4.9)	(5.5)	10.4	(22.2)
ד. אחרות			
3.3	2.6	1.0	0.9
עמלות מעסקי מימון			
4.7	1.5	0.7	2.7
רווחים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של			
16.6	(2.5)	8.2	0.6
אגרות חוב למסחר, נטו			
19.4	23.6	6.5	10.1
רווחים ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה, נטו			
44.0	25.2	16.4	14.3
הכנסות מימון אחרות			
סה"כ רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי			
124.4	137.2	40.2	54.5
(1.9)	(2.6)	(0.9)	(2.6)
מזה: הפרשי שער, נטו			

(1) מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 10 - מגזרי פעילות

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011					
מחירי משקל	משקל משקל	משקל משקל	משקל משקל	משקל משקל	משקל משקל
רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי:	43.7	6.9	14.9	(11.0)	-
מחיצוניים	(6.7)	(1.0)	(3.1)	10.8	-
בין מיגזרי					
הכנסות תפעוליות ואחרות:					
מחיצוניים	14.2	0.9	3.5	(0.5)	-
סך הכנסות	51.2	6.8	15.3	(0.7)	-
הפרשה להפסדי אשראי	(4.7)	(0.1)	0.5	-	(4.3)
רווח נקי	3.0	1.5	4.8	(1.1)	1.2

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010*					
מסקי בית	בנקאות פרטית	עסקי	ניהול פיננסי	סכומים שלא הוקצו והתאמות	סה"כ
(בלתי מבוקר)					
רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי:					
30.3	4.6	12.4	(7.1)	-	40.2
(5.2)	(0.7)	(2.2)	8.1	-	-
הכנסות תפעוליות ואחרות:					
16.0	1.2	3.7	-	-	20.9
41.1	5.1	13.9	1.0	-	61.1
(1.1)	-	0.4	-	-	(0.7)
4.3	(0.2)	4.7	0.9	-	9.7
רווח נקי					
סך הכנסות					
הפרשה להפסדי אשראי					

* סווג מחדש.

ביאור 10 - מגזרי פעילות (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011					
משיקי בית	בנקאות פרטית	עסקי	ניהול פיננסי	שלא הוקצו והתאמות	סה"כ
(בלתי מבוקר)					
רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי:					
116.4	17.1	40.8	(37.1)	-	137.2
(15.8)	(2.4)	(6.9)	25.1	-	-
הכנסות תפעוליות ואחרות:					
44.7	3.2	10.1	(0.8)	-	57.2
145.3	17.9	44.0	(12.8)	-	194.4
(11.1)	(0.6)	5.2	-	-	(6.5)
רווח נקי	8.7	2.5	(10.4)	20.9	37.1

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010*					
משיקי בית	בנקאות פרטית	עסקי	ניהול פיננסי	שלא הוקצו והתאמות	סה"כ
(בלתי מבוקר)					
רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי:					
84.0	14.3	34.5	(8.4)	-	124.4
(13.4)	(2.0)	(6.0)	21.4	-	-
הכנסות תפעוליות ואחרות:					
49.3	4.1	10.4	(0.2)	0.5	64.1
119.9	16.4	38.9	12.8	0.5	188.5
(3.2)	-	1.8	-	-	(1.4)
רווח נקי	9.0	1.0	6.8	0.3	28.0

* סווג מחדש.

ביאור 10 - מגזרי פעילות (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010					
סה"כ	סכומים שלא הוקצו והתאמות	ניהול פיננסי	עסקי	בנקאות פרטית	משקי בית
(מבוקר)					
רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי:					
163.4	-	(16.9)	42.4	21.2	116.7
מחיצוניים					
-	-	27.8	(7.6)	(2.6)	(17.6)
בין מיגזרי					
הכנסות תפעוליות ואחרות:					
85.2	0.5	0.1	14.2	4.9	65.5
מחיצוניים					
248.6	0.5	11.0	49.0	23.5	164.6
סך הכנסות					
2.6	-	-	4.0	-	(1.4)
הפרשה להפסדי אשראי					
34.1	0.3	3.8	13.1	2.5	14.4
רווח נקי					

ביאור 11 - אירועים מהותיים בתקופת הדוח

- א. ביום 27 בפברואר 2011 אישר דירקטוריון הבנק את השלב הראשון במתווה התוכנית האסטרטגית הרב שנתית של הבנק שעיקרה צמיחה קמעונאית נרחבת והגדלה של בסיס הלקוחות וסל המוצרים והשירותים למשקי הבית. במסגרת התוכנית אישר הבנק תוכנית מחשוב אשר תתפרס על פני שלוש שנים בהיקף של עשרות מיליוני ש"ח.
- ב. ביום 14 באפריל, 2010 החל מר אורי פז (להלן: "המנכ"ל") בכהונתו כמנכ"ל הבנק לאחר שהתקבל אישור בנק ישראל למינוי. כחלק מתנאי העסקה, המנכ"ל יהיה זכאי לאופציות משני סוגים - יחידות מסוג A ויחידות מסוג B. כמות יחידות האופציות מסוג A תשתנה בהתאם לתשואות מניית הבנק כמפורט להלן: החל מ-70,518 יחידות לכל מנה, במקרה שתשואות מניית הבנק ממועד תחילת ההעסקה עד מועד מימוש יחידת האופציה תשקף תשואה שנתית בשיעור של עד וכולל 6.5% מעל למחיר מניה בסיסי של 8.6 ש"ח למניה, ועד ל-423,106 יחידות לכל מנה, במקרה שתשואות מניית הבנק ממועד תחילת ההעסקה עד מועד מימוש יחידת האופציה תשקף תשואה שנתית בשיעור שמעל 9% מעל למחיר מניה בסיסי של 8.6 ש"ח למניה. כמות יחידות האופציות מסוג B תהיה 282,071 יחידות לכל מנה. האופציות יבשילו ויהיו ניתנות למימוש ב-5 מנות שנתיות, אשר הראשונה שבהן מבשילה במועד תחילת עבודתו של המנכ"ל בבנק והחמישית מבשילה 4 שנים לאחר מועד תחילת עבודתו של המנכ"ל בבנק. האופציות יהיו ניתנות למימוש למשך תקופה של 72 חודשים ממועד ההבשלה של כל מנה, בכפוף להוראות ההסכם.
- במועד הענקת ועד ליום 27 בפברואר, 2011 טרם החליט דירקטוריון הבנק על אופן הענקת האופציות למנכ"ל הבנק, בין אם במסגרת תכנית המסולקת במכשירים הוניים עם חלופת סילוק במזומן ובין אם במסגרת תכנית המסולקת במזומן. כתוצאה מכך, ובהיעדר יכולת של דירקטוריון החברה לקבוע כי סילוק האופציות יעשה באמצעות מכשירים הוניים, טיפלה החברה בהענקת האמורה כהענקת המסולקת במזומן כהגדרתה בתקן דיווח כספי בינלאומי מספר 2. כפועל יוצא, מדדה החברה את השווי ההוגן של ההתחייבות כאשר השינוי נזקק לדוח רווח והפסד וזאת בהתחשב בתקופת ההבשלה.
- ביום 27 בפברואר, 2011, החליט דירקטוריון הבנק כי האופציות שהוענקו למנכ"ל הבנק יסולקו במכשירים הוניים. אי לכך, סיווגה החברה באותו מועד את ההתחייבות בגין האופציות למנכ"ל להון וזאת בהתאם לשוויה ההוגן לאותו מועד.
- ג. ביום 31 במרץ 2011 הוחלט על תשלום דיבידנד לבעלי מניות הבנק בסך 25 מיליוני ש"ח. המועד הקובע הינו 12 באפריל 2011, התשלום בוצע ביום 27 באפריל 2011. כמו כן במסגרת אישור השלב הראשון במתווה התוכנית האסטרטגית הוחלט על המשך חלוקת דיבידנדים שנתית בטווח של 25%-40% מהרווח הנקי.
- ד. ביום 7 באפריל 2011 עברו משרדי הנהלת הבנק מירושלים לקריית שדה התעופה.
- ה. ביום 14 באפריל 2011 חתמה חברת תומר ירושלים בע"מ (חברה בת בבעלות ובשליטה מלאה של הבנק להלן: "תומר"), על הסכם למכירת מבנה הנהלת הבנק ברחוב הרברט סמואל 2 בירושלים בתמורה לסך של כ-35 מיליוני ש"ח בתוספת מע"מ. הרווח בגין מכירת המבנה הינו 20.9 מיליוני ש"ח.
- לדוח זה מצורפת הערכת שמאי מיום 4 בינואר 2011 המעריכה את שווי הנכס הנמכר ב-35 מיליוני ש"ח. להערכת הבנק לא חל שינוי מהותי בשווי הנכס ממועד עריכת השומה ועד למועד המכירה וזאת למרות שחלפו מעל 90 ימים בין מועדים אלו.
- לפרטים נוספים ראה דו"חות מידיים שפורסמו במערכת המגנ"א בדבר אישור והשלמת מכירת בניין משרדי ההנהלה של הבנק ביום 17 באפריל 2011 וביום 30 ביוני מספרי אסמכתא 124077-01-2011 ו-197571-01-2011.

ביאור 11 - אירועים מהותיים בתקופת הדוח (המשך)

- ו. ביום 4 במאי 2011, הנפיקה חברת "ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ" (חברה בת של הבנק) על פי דוח הצעת מדף מיום 1 במאי 2011, שפורסם על פי תשקיף מדף מיום 17 ביוני 2009, אגרות חוב (סדרה יד') בע"ג. כולל של 100 מיליוני ש"ח בתמורה ל- 100 מיליוני ש"ח.
- ז. ביום 30 באוגוסט 2011, פרסמה חברת "ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ" (חברה בת של הבנק) תשקיף מדף להנפקת אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים.
- ח. בתאריך 5 באוגוסט 2011 הורידה סוכנות דירוג האשראי הבינלאומית S&P את דירוג האשראי של ארה"ב מהרמה הגבוהה ביותר AAA לרמה AA+, לראשונה בהיסטוריה. הורדת הדירוג בוצעה בשל הערכת הסוכנות כי ממשלת ארה"ב לא תוכל לייצב את הגרעון הגדל בטווח הבינוני. כמו כן, ממשיכה S&P לשמור על תחזית דירוג "שלילית" לארה"ב, מה שמשאיר את הדלת פתוחה להורדות דירוג נוספות בעתיד. הורדת הדירוג גרמה לירידות חדות בבורסות העולם ובישראל בפרט.

הורדת הדירוג עשויה להשפיע על פעילות שוק ההון של הבנק ועל רווחי הנוסטרו שלו. נכון ליום הדוח יתרת קרן ההון השלילית של הבנק עמדה על כ-16.4 מיליוני ש"ח, נטו. כמו כן יצוין כי תיק הנוסטרו של הבנק אינו חשוף לניירות ערך זרים ואף אינו חשוף להשקעה בחברות אחזקה בארץ, בין באגרות חוב ובין במניות.

כמו כן, מאחר ואין הבנק עוסק בפעילותו הבנקאית במימון קבוצות האחזקה הגדולות במשק, הבנק לא צופה שהרעה, אם תהיה, בפעילותן של קבוצות האחזקה תשפיע במישורן על תוצאותיו העסקיות.

האמור בפסקאות אלו הינו בגדר "מידע צופה פני עתיד" אשר יכול שלא להתממש כתוצאה משינוי במגמות השווקים בארץ ובעולם, משינויים נוספים בדירוגי האשראי על ידי חברות הדירוג ומשינויים נוספים כדוגמת שינויי חקיקה ו/ או שינויים בהוראות פיקוח ואחרים.

- ט. ביום 30 במאי 2011 פרסם הבנק דיווח מיידי בדבר מכתב שנשלח לדירקטוריון בנק דקסיה ישראל בע"מ, אשר נושאו כניסה למשא ומתן לרכישת מלוא מניות בנק דקסיה ישראל בע"מ על- ידי הבנק. לפרטים ראה דיווח מיידי מיום 30 במאי 2011. מספר אסמכתא 167346-01-2011.
- ביום 31 באוגוסט 2011 פרסם בנק דקסיה ישראל בע"מ דיווח מיידי בדבר אי-היענותו לפניית בנק ירושלים לכניסה למשא ומתן לרכישת מלוא מניות בנק דקסיה על ידי הבנק. לפרטים ראה דיווח מיידי מיום 31 באוגוסט 2011, מספר אסמכתא 259083-01-2011.
- לאור הדיווח המיידי של בנק דקסיה מיום 30 באוגוסט 2011 בדבר דחיית הצעת הבנק, פנה הבנק ביום 11 בספטמבר 2011 לבנק דקסיה וביקש ממנו לשוב ולשקול את הצעת בנק ירושלים. לפרטים ראה דיווח מיידי מיום 11 בספטמבר 2011, מספר אסמכתא 270219-01-2011.
- י. ביום 22 ביוני 2011 פרסם הבנק דיווח מיידי בדבר הכוונה למנות את מר זאב גוטמן לדירקטור ויו"ר דירקטוריון הבנק. זאת לאחר הודעתו של מר יונתן עירוני אשר כיהן כיו"ר דירקטוריון על רצונו לפרוש מתפקידו לאחר כ-6 שנות כהונה. לאחר תאריך המאזן מיום 18 באוקטובר 2011 מכהן מר זאב גוטמן כדירקטור בבנק וביום 27 באוקטובר מונה מר זאב גוטמן לתפקיד יו"ר הדירקטוריון. מר עירוני ממשיך לכהן כדירקטור בבנק.

ביאור 12 - אירועים לאחר תאריך המאזן

- א. ביום 27 באוקטובר 2011 אישר עקרונית הבנק הענקת יחידות אופציות פאנטום למנהלים בכירים בבנק. היחידות תלויות בביצועי מניית הבנק. טרם נקבע מועד ואופן הקצאת היחידות.
- הבנק מעריך כי נכון למועד הנ"ל שוויין הכלכלי של האופציות המחושב לפי מודל הערכת שווי מקובל הינו כ- 0.8 מיליוני ש"ח.
- ב. בחודש אוקטובר 2011 אישרה ממשלת ישראל את פרק המסים הכלול בהמלצות הוועדה לשינוי סדר היום החברתי-כלכלי בראשותו של פרופ' מנואל טרכטנברג ובתחילת חודש נובמבר 2011 פורסם תזכיר חוק בנדון לשינוי חברתי כלכלי (תיקוני חקיקה) (מסים), התשע"ב-2011 (להלן ביחד - "ההמלצות"). בהתאם להמלצות תבטל ההפחתה ההדרגתית בשיעור מס חברות כפי שנקבעה בחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התוכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009, שיעור מס חברות יעלה החל משנת 2012 ויעמוד על 25% ושיעור מע"מ יותר על כנו בשיעור 16% ולא יופחת לשיעור של 15.5% משנת 2013.
- להלן שיעורי המס הסטטוטוריים אשר יחולו על חברות ומוסדות כספיים, בהתאם להמלצות:

שנה	שיעור מס חברות	שיעור מס רווח	שיעור מס כולל במוסדות כספיים
2011	24	16.0	34.48
2012 ואילך	25	16.0	35.34

למועד פרסום הדוחות הכספיים טרם הושלם הליך החקיקה ולפיכך ההמלצות אינן סופיות. יתרות המסים הנדחים הנכללות בדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2011 מחושבות לפי שיעורי המס שבתוקף לתאריך הדוחות הכספיים ואינן מביאות בחשבון את ההשפעות העשויות לנבוע מההמלצות. ההשפעות האמורות תיכללנה בדוחות הכספיים שיפורסמו החל מהמועד שבו חקיקת החוק תושלם למעשה.

סניפי הבנק וחברות בנות

ההנהלה המרכזית

רח' הנגב 2, קרית שדה התעופה
מען לדיוור: רח' הרברט סמואל 2, ירושלים 91022

האגף העסקי

רח' הנגב 2, קרית שדה התעופה

סניף בנקאות פרטית

רח' קרן היסוד 18, ירושלים 92149

סניף ירושלים

רח' הרברט סמואל 2, ירושלים 91022

סניף גאולה

רח' יעקב מאיר 10, ירושלים 95513

סניף תל אביב

רח' אחד העם 21, ת"א 65251

סניף באר שבע

רח' הדסה 90, באר שבע 84221

סניף חיפה

רח' פל-ים 9 (בית צים), חיפה 33095

סניף בני ברק

רח' חזון איש 2, בני ברק 51512

סניף אשקלון

רח' הרצל 5, אשקלון 78601

סניף אשדוד

רח' שבי ציון 118, אשדוד 77273

סניף ראשון לציון

רח' הרצל 63, ראשל"צ 75267

סניף חולון

רח' סוקולוב 28, חולון 58256

סניף פתח תקוה

רח' ההגנה 10, פ"ת 49591

סניף נתניה

רח' הרצל 45, נתניה 42401

סניף מודיעין עילית

אבני נזר 18, מודיעין עילית

סניף קיריין

דרך עכו 192, קרית ביאליק 27000

סניף נצרת

מרכז אל ריאד 6092/50, נצרת 16000

החברה לנאמנות של בנק ירושלים בע"מ

רח' קרן היסוד 18, ירושלים 91079

ירושלים ניהול תיקי השקעות בע"מ

רח' אחד העם 21, ת"א 65251

ירושלים חיתום והנפקות בע"מ

רח' הרברט סמואל 2, ירושלים 91022

ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ

רח' הרברט סמואל 2, ירושלים 91022

כתובתינו באינטרנט:
www.bankjerusalem.co.il